

საერთო გაზეთი

№39 (306) • 12 ნოემბერი, 2014 წელი • გაეგოს ოთხშაბათს • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

დავით ლორთქიფანიძე:

პარტია „ქართული ოცნების“ გაქლივების პროცესი დაიწყო

დავით ლორთქიფანიძე

„ჩვენ შევხვდით ზვიად ჯანყარაშვილს, მან თქვა, რომ მისთვის ერთი თვე საკმარისი იქნება, რომ სტრუქტურა დააღწიოს ცენტრალურ ოფისში, შემდეგ კი ყველა რაიონში“.

ნიკუშა შინგალია:

„მიეცი ნიჭსა ბზა ფართო, თაყვანისცემა ღირსებას...“

გოგა ხაინძია:

„თუ ვინმემ შეუქმნა საფრთხე საქართველოს ევროატლანტიკურ კურსს, საფრთხე შეუქმნა მათა ფანჯიკიძემ, ირაკლი ალასანიამ, პეტრიაშვილმა, ძმებმა დოლიძეებმა და მთელმა ამ ჯგუფმა“

**რატომ მოხსნეს ირაკლი
ალასანია გოგოვად ერთხელ,
როცა ის 4 ნომბრამდე ათჯერ
გაიხს იყო მოსახსნელი?**

სოსო მანჯაძე:

მე გავყვით, რა მოხდა რეალურად და რატომ გაათავისუფლა ღარიბაშვილმა ალასანია?

ერის ჯარისკაცი

„სხვა არაფერი უნდოდა, არც მოუთხოვია. გრიგოლ ხანძთელის შინაგანი სინათლით იყო განათებული. მასაც შეუდაბნო ბერის შინაგანი რწმენა ენეოდა თავდაუზოგავი, თავდავიწყებული შრომისაკენ.“

ვაჟა ნინოშვილი

„მარტო და ყვირიან, სპარტოვიცო, მე ვარ შენთან...“
ილია

პარტიოტობი

ორი გაზეთი ერთ გაზეთში

**ვანტანგ
ხარჩილავა**

4 ნოემბერს, ერთი კვირის წინათ, თავდაცვის მინისტრის გადაყენებით, ცოტა უფრო მეტი რამ მოხდა, ვიდრე ეს ერთი მინისტრის დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლებაა. როგორც არ უნდა შეიფუთოს, როგორც მარტივად და ბანალურად არ წარმოჩინდეს ეს ამბავი, ფაქტია, მოხდა გაცილებით სერიოზული და მნიშვნელოვანი რამ, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს.

პირადად ჩემთვის 4 ნოემბერს მიღებული გადაწყვეტილება იმის დასტურია, რომ ქართული სახელმწიფო, კერძოდ, მისი ახალი ხელისუფლება, როგორც სახელმწიფო ინსტიტუტია, შედგა და ის ამჟამად არ აკონკრეტებს ვინაა, ვინაა არ უნდა იყოს იგი და რა ღონისძიებებს არ უნდა იყოს ამოქმედებული, აკადემიის ქართული სახელმწიფოს და მისი ხელისუფლების ახლებად აღდგენა და შეუარსებლობა.

ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გაკეთებული განცხადებებით თუ ვიმსჯელებთ, ბატონი ალასანია თავის პერსონას ხაზგასმით და მოურიდებლად აყენებდა საქართველოს ხელისუფლებაზე მადლა და საქმეს ისე წარმოაჩენდა, თითქოს ის არა მარტო თავდაცვის მინისტრი იყო, არამედ ის იყო პრემიერ-მინისტრიც, პრეზიდენტიც, პარლამენტის თავმჯდომარეც, ის იყო ექსკლუზიური უფლებებით აღჭურვილი ცალკე მთავრობა მთავრობაში და თუ მოისურვებდა ნატოს საწვრთნელ ბაზებსაც განათავსებდა ქვეყანაში და ნატოს თავდაცვით სისტემებსაც.

მოგვიანებით ირკვეოდა, რომ თავდაცვის მინისტრის ეს განცხადებები ხელისუფლებასთან არ იყო შეთანხმებული, რის გამოც ხელისუფლებას ახსნა-განმარტებების გაკეთება უხდებოდა.

(ამ თემასთან დაკავშირებით „საერთო გაზეთის“ დღევანდელ ნომერში ვრცელი წერილი იბეჭდება და ამ საკითხის გარშემო საუბრის გაგრძელებას აქ იხილავთ“.

დღეს დემოგოგები და ფარისევლები თავგამოდებით ცდილობენ ქართველი ხალხიც და დანარჩენი მსოფლიოც დაარწმუნონ, რომ ალასანიას გადაყენება თანამდებობიდან საფრთხეს უქმნის ქვეყნის პროდასავლურ კურსს და საქართველოს ხელისუფლების ერთგულებას ამ კურსისადმი ექვემდებარება.

ამკარად სპეკულაციური ხასიათის ეს დასკვნები და შეფასებები სხვა არაფერია, თუ არა კარგად გათვლილი პროვოკაცია და ცილისწამება, რომელიც ქვეყანაში სიტუაციის არევის, საერთაშორისო თანამეგობრობის თვალში ხელისუფლების

მასთან დაკავშირებით, ლამის ყველას დასაჯებლად აცხადებენ.

არადა, ქვეყნის მოღალატეებს უფრო ეს აღმაინები ჰგვანან, რომლებსაც სინამდვილეში არც ევროპული ფასეულობები აწუხებთ დიდად, არც ქვეყნის ეროვნული ინტერესები და ეს ამაზრუნენი დემოგოგია მხოლოდ საკუთარი ამბიციების დაკმაყოფილების, კარიერული წინსვლის, მატერიალური უზრუნველყოფის საგნად და საშუალებად სჭირდებათ.

ისინი ძალიან ჰგვანან თავიანთ სულიერ წინაპრებს, კომუნისტებს და კომკავშირლებს, რომლებიც კომუნისტური იდეოლოგიის პროპაგანდისტებად და ამ იდეოლოგიის თავგამოდებულ მხარდამჭერებად გვევლინებოდნენ, მაგრამ, როგორც კი დრო შეიცვალა, პირველებმა

სწორედ ისინი გამოესარჩლენ ირაკლი ალასანიას და გამოესარჩლენ არა ალასანიას სიყვარულის, დასავლური ღირებულებების ერთგულების გამო, არამედ, პირველ ყოვლისა, საკუთარი პრაგმატული ინტერესებიდან გამომდინარე, რომლებსაც, მათი აზრით, რაღაც საფრთხე დაემუქრა.

* * *

„ნაციონალური მოძრაობა“ მთელი ცხრა წლის განმავლობაში არწმუნებდა ქართველ ხალხს და დანარჩენ მსოფლიოს, რომ ევროატლანტიკური ორიენტაციის პოლიტიკური ორგანიზაცია იყო.

ასე იყო სიტყვით, მაგრამ საქმე, რომელსაც „ნაციონალობა“ აკეთებდა, ევროატლანტიკური ღირებულებების ნიშანწყალსაც კი არ შეიცავდა,

მიუხედავად იმისა, რომ დღეს უკვე ყველაფერი ცნობილია, სააკაშვილს და „ნაციონალობას“ მაინც თავგამოდებით ექომაგებიან მსოფლიოს გავლენიანი პოლიტიკოსები, ავტორიტეტული პოლიტიკური წრეები, ევროპის სახალხო პარტია და ა.შ.

ყოველივე ეს გვაფიქრებინებს, რომ სააკაშვილისა და მისი გუნდის ქომაგებს ქვეყანაში დასავლური ღირებულებების დაცვა და განვითარება მემორსარისსოვან, მსამხარისსოვან საქმედ მიაჩნიათ და სინამდვილეში მათი ინტერესები სულ სხვა, სასოფლისკომპლექსის დასახელებების და ამოცანების მიხედვით.

რა მიზნები და ამოცანებია ეს, ამაზე საუბარი მომავლისთვის გადავლოთ, ახლა კი იმის თქმით დაკმაყოფილდეთ, რომ ვიდაცებს ძალიან სურთ, საქართველოს ჯიჰადის ქამარი შეაბას და როგორც ცოცხალი ბომბი, ისე შეუვდოს რუსეთს. აი, ეს „ფუნქცია“ უნდათ ვიდაც-ვიდაცებს ჩვენს ქვეყანას დიდხანს შეუნარჩუნონ, შეუნარჩუნონ ფუნქცია პროვოკატორისა, ფუნქცია დეტონატორისა, ყოველივე ამის გაპროტესტება კი დასავლური კურსიდან გადახვევად მონათლონ.

საქართველოს მოსახლეობამ, ქართველმა საზოგადოებამ, დროა ყველას და ყველაფერს თავისი ნამდვილი სახელი

იმჯობის შელახვას და მის მიმართ უნდობლობის დათესვას ისახავს მიზნად.

* * *

ევროატლანტიკური ღირებულებებით სპეკულაცია, გაუთავებელი, მონოტონური საუბარი დასავლურ კურსზე და ხელოვნურად ატეხილი ცრუ განცხადებები ამ კურსიდან გადახვევის საშიშროებაზე, დიდი ხანია ყელში ამოუვიდა ქართველ ხალხს, რადგან ამ საუბრის უკან ხშირად სულ სხვა ზრახვები და მიზნები ილანდება, ვიდრე დასავლური ღირებულებებისადმი გულწრფელი ლტოლვის სურვილი.

აღამიანთა ბარკვეული ჯგუფები, კოლიტიკური ორგანიზაციების და ე.წ. არასამთავრობოების მართი ნაწილი დასავლურ ორიენტაციას ხაზგასმული აკვირებით დიდი ხანია მიზანმიმართულად ახანტაშებენ საქართველოს მოსახლეობას და ნებისმიერ განსხვავებულ აზრს ამ თე-

სწორედ მათ მიაყარეს მიწა იმ იდეებს, რომლის ერთგულ ჯარისკაცებადაც ასაღებდნენ თავს.

დემოკრატია ნუ ქნას და რაღაც რომ შეიცვალოს, დარწმუნებული ვარ, ახლაც იგივე მოხდება...

კარიერისტები, მედროეები, ავადმყოფური პატივმოყვარეობით შეპყრობილი აღმაინები არასოდეს კლებია საქართველოს და არც ახლა აკლია.

თუმცა ეს სულაც არ უშლიდა ხელს ევროსაბჭოს, ევროკავშირს, აშშ-ს ადმინისტრაციას მიხეილ სააკაშვილი, ნეოფაშისტური რეჟიმის ავტორი და შემოქმედი, „დემოკრატიის შუქურად“ მოენათლათ, მიუხედავად იმისა, რომ ამ „შუქურას“ 25 000 პატიმარი, 350 000 პრობაციონერი, 200-მდე პოლიტიპტიმარი ჰყავდა 4-მილიონიან ქვეყანაში.

უფოდოს — კარიერისტს — კარიერისტი, მოღალატეს — მოღალატე, ყველანის ბედით მოვაჭრეს — ყველანის ბედით მოვაჭრე, ფარისმკობელს — ფარისმკობელი, პატრიოტს — პატრიოტი.

თუ ეს არ მოხდება, ამ ქვეყანას ისე გაყიდონ და ისე გაასხვისებენ ახალი დროის მანქურთები, რომ გონს მოსვლასაც ვერ მოვასწრებთ...

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: **ვანტანგ ხარჩილავა**
გამომცემელი: **შპს საზოგადოებრივი სერვისი „საერთო სიტყვა“**
მის: **თბილისი, აღმაშენებლის 164;**
ტელ.: **2 14 40 19; 2 34 28 97;**
E-mail: **saertogazeti@yahoo.com**
რეგისტ. №202375349; შპს (სტ) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით.
შესაძლოა, ავტორის პოზიციის ან ათენიანობის რედაქციის აზრს, ინფორმაციის სიზუსტეზე ვასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოკვეთიდან ერთი ჰვირის ვადაში.
შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
იმაჟმავას შპს „გამომცემლობა საზოგადოებრივი“; ტელ.: 599 95 31 90
ღმ. ნიშნით აღიზნებულია სარედაქციო მასალები.

„საერთო გზების“ კოლიცია „ქართული ოცნების“ დეპუტატი დათო ლორთქიფანიძე ესაუბრა.

– ბატონო დათო, თქვენ განაცხადეთ, რომ პარტია „ქართული ოცნებაში“ წმენდა იწყება, რას ნიშნავს ეს განცხადება, ვისგან უნდა გაიწმინდოს „ქართული ოცნება“?

– პირველ რიგში, უნდა გავაკეთო განმარტება, მე სიტყვა წმენდა არ მიხსენებია, მე ვთქვი, რომ პარტიაში უნდა მოხდეს გადახადისება, ბევრი რამ გადასახდელია მეთქი. ამას „ქართული ოცნების“ წმენდას არა, უფრო გასუფთავებას დავარქმევდი. მოგეხსენებათ, პარტია „ქართული ოცნების“ აღმასრულებელ მდივანად ზვიად ჯანყარაშვილი დაინიშნა, ადამიანი, რომელიც არის მოტივირებული პარტიის გაძლიერების. ის პარტიის თავმჯდომარის ირაკლი ლარიბაშვილის უახლოესი ადამიანია. ვფიქრობ, მისი აღმასრულებელ მდივანად მოყვანა გარკვეულწილად განაპირობა იმან, რომ ირაკლის სჭირდება გვერდით ისეთი ადამიანები, რომლებიც მას ელემენტარულად სიმართლეს ეტყვიან. პარტიის თავმჯდომარეს პულსზე ექნება ხელი დადებული, რაც, სამწუხაროდ, აქამდე ვერ ხერხდებოდა. ახლა, ეს ვისი, ან რისი ბრალი იყო, აღარ არის მთავარი, მთავარია, რომ თითქმის ორი წელი პარტიის მშენებლობა, სამწუხაროდ, გაჩერებული იყო, ვერა და ვერ დაიქოქა, მაშინ, როდესაც ამ ხნის განმავლობაში ჩვენმა პარტიონორმა პარტიებმა კოალიციაში სერიოზულად გააძლიერეს პარტიული რგოლის რაიონებში და შემოიკრიბეს ადამიანები. ვინ შემოიკრიბეს, ეს საკითხის მეორე მხარეა.

– „ნაცმოდრობის“ ყოფილ აქტივისტებს გულისხმობთ?

– სამწუხაროდ, რიგ შემთხვევაში, ნაცმოდრობიდან გადმოსული ადამიანები არიან ამ პარტიებში წარმოდგენილი. ვიმეორებ, ეს არის ძალიან სამწუხარო, თუმცა სხვა პარტიებმა თვითონ იციან თავის საქმე, ამ შემთხვევაში მე ჩემს პარტიასთან დაკავშირებით მოგახსენებთ. წელიწადზე მეტია, რაც კატეგორიულად ვაყენებდი საკითხს, ვაცხადებდი, რომ აუცილებელი იყო პარტიული მუშაობა გააქტიურებულიყო, ვითხოვდი, რომ ყველა პარტიული რგოლი რაიონებში ყოფილიყო ქმედითი და რაც მთავარია, უნდა მომხდარიყო 2012 წლის არჩევნებიდან მოყოლებული, ყველა არჩევნების ანალიზი, რაც, სამწუხაროდ, არა და არ გაკეთდა. ადამიანებმა, რომლებმაც ყველაფერი გააკეთეს იმისთვის, რომ არჩევნები „ქართული ოცნების“ კანდიდატს არ მოეგო, დღეს წინა პლანზე არიან. ვიმეორებ, ყველაფერი გააკეთეს

„ქართული ოცნების“ დასამარცხებლად და როდესაც დაინახეს, რომ საქართველოში მმართველი ძალა „ქართული ოცნება“ გახდა, მაშინ მათ, ამ წაგებული ომის გენერლებმა უცებ ყვარყვარესავით გამოაცხადეს, ჩვენ არ ვართ მოგებული, აგერ არ ვართ ჩვენო და გადმოვდნენ კოალიციაში, ხოლო ჩვენი აქტივისტები (ყველა არა, ბუნებრივია) კი, გამოუყენებლნი აღმოჩნდნენ. ახლა, არ შემიძლია, რომ ეს ყველაფერი დავტოვო ღია, ასეთ-

ალბათ საკმარისი იქნება, რომ სტრუქტურა დაალაგოს ცენტრალურ ოფისში, შემდეგ კი ყველა რაიონში. მან განაცხადა, რომ გააკეთებს ყველაფერს იმისთვის, რომ ეს ყველაფერი ძალიან კომუნიკაბელურად და სწორად დალაგდეს, რომ არავითარი პრობლემა არ იყოს. ჩვენ შევეთანხმდით, რომ 100 % ყველაფრის შეცვლა ვერ მოხერხდება, ბუნებრივია, ეს გამოიწვევს საშინელ რყევებს, ყველას, რა თქმა უნდა, ვერ გაუშვებ, მაგრამ

– არ ვიცი, ვისთან უნისონში გამოვიდა ალასანიას ეს, მაგრამ ფაქტია, რომ მან ეს განცხადება გააკეთა, რომელმაც გამოიწვია ის, რომ პრემიერს სხვა გზა არ ჰქონდა, რომ ის არ გადაეყენებინა პოსტიდან. თქვენ როგორ წარმოვიდგენით, როდესაც თავდაცვის მინისტრი აკეთებს ასეთ განცხადებას და მას ტოვებ ჯართან ერთად ისევ მინისტრის პოსტზე? ათასი რამ შეიძლება მომხდარიყო, ხომ? მე შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ ალასანია ასეთ რამეს გააკეთებდა, მაგრამ თეორიულად ხომ დასაშვებია, არა? როდესაც თავდაცვის მინისტრი არის კატეგორიულად დაპირისპირებული მთავრობასთან, ამას შემდეგ რა მოჰყვება, ვერაფერი გათვლის, ამიტომ ვფიქრობ, ღარი-

დავით ლორთქიფანიძე:

პარტია „ქართული ოცნების“ გაძლიერების პროცესი დაიწყო

მა დამოკიდებულებამ შეიძლება მიგვიყვანოს ცულ შედეგებამდე მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში, რადგან რიგ შემთხვევაში ეს ადამიანები საკმაოდ არაკვალიფიციურნი და უავტორიტეტონი არიან, არადა მათ უნდა უზრუნველყონ 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებში ჩვენი კოალიციის წარმატება. ვფიქრობ, სჯობს ყველაფერს თავის სახელი დავარქვათ და იმ ადამიანებს, რომლებიც არიან ღირსეულნი, მაღლობა გადაუხადოთ და დავიტოვოთ კოალიციაში, ხოლო, ვინც არ არის ასეთი, ის უნდა გაიწიოს გვერდზე. ვიმეორებ, ჩვენი ბევრი მხარდამჭერი არის გამოუყენებელი და რაც დრო გადის ამ ადამიანების გამოყენების პერსპექტივა სულ უფრო და უფრო მინუსდება და ეს ხალხი ჩვენ არ გვაპატიებს ამას. ეს ხალხი არსად წასულა, ისევ აქვს თავისი ავტორიტეტი, ისევ აქვს განცდა, რომ ამ ქვეყანას სჭირდება და თუ შენ მას სამი წლის განმავლობაში არ დააფასებ, არ დაუძახებ და არ ეტყვი, რომ თქვენთან მიმართებაში შეცდომა დავეუწვი და მოდით, გამოვასწოროთო, ისინი მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნებში მაქსიმუმ არ დაგეტაკებებიან, მაგრამ მინიმუმ გვერდში არ დაგიდგებიან. ერთი სიტყვით, ამ ადამიანების გამოყენება აუცილებელია. და აი, ახლა ზვიად ჯანყარაშვილმა დაიწყო ამისი, ასე ვთქვათ, გადახედვა. ჩვენ შევხვდით ზვიადს, მან თქვა, რომ მისთვის ერთი თვე

ამ ხალხის გამოყენება, აუცილებლად, მოხდება. და საუბარი იმაზე, რომ ეს ადამიანები არ არიან პროფესიონალები არასწორია, ბოდიშს ვიხდის და ნაციონალები როდის იყვნენ პროფესიონალები? „ფოიფოის“ დრო არ არის, დღეს არის

ზვიად ჯანყარაშვილი

გადაწყვეტილებების მიღების დრო, რადიკალურის მათ შორის, მოსაკვეთი უნდა მოიკვიროს. გავეყოფო, ზვიადმა თქვა, რომ გადახედავს და მწამს, რომ ასეც იქნება. მე ახლახან კვლავ შევხვდი ზვიადს და რაღაც თემები, რომლებზეც ჩვენ დავილაპარაკეთ მისგან ძალიან მოკლე დროში იქნა რეაგირებული. ვერ გეტყვით რა თემებზეა საუბარი, თუმცა იქნა რეა-

იქნებ გვითხრათ, როგორ აფასებთ ბოლო პერიოდში განვითარებულ მოვლენებს. განცხადების გაკეთებამდე, ერთხელ მაინც, თუ უთქვამთ, თქვენთან თავისუფალდემოკრატიის ქვეყანა საგარეო კურსს იცვლის? რატომაც, ნაციონალების ლექსიკით, მათთან უნისონში დაიწყეს საუბარი, პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა კიდევ ალასანია ნაციონალებს ლობიერებდა...

ბაშვილი იყო გამოსავლის გარეშე, ალასანიამ სხვა გზა არ დაუტოვა. მას უნდა მიეღო ის გადაწყვეტილება, რაც მიიღო. კარგია რომ მკითხეთ, მსგავსი რამ არავის უთქვამს. თუკი რამე შეინიშნებოდა თვითონ იყვნენ იმ დარგებისა და მიმართულებების ხელმძღვანელები, ვისაც ეს უნდა გამოეწოდებინა და ხმა უნდა აემაღლებინა და ახლა უცებ ყველამ ერთად დაინახა, რომ არიქა, კურსი იცვლება, ვიქცევით და გავრბივართ სადღაც, არაბუნებრივია, მე არ მგონია, რომ ეს ასე ყოფილიყო.

– მოსალოდნელი იყო, რომ განაწევრებული ალასანია კოალიციას დატოვებდა... იქნებ ისიც გვითხრათ, რა სურპრიზს უშვადებს ღარიბაშვილი ალასანიას? მივა თუ არა გამოძიება ალასანიამდე, თავდაცვის ყოფილი მინისტრი ამას არ გამოიცხადებს...?

– ღარიბაშვილს განუზომლად დიდი ინფორმაცია აქვს. ვფიქრობ, მისი განცხადებები არ არის უსაფუძვლო. რაც შეეხება ალასანიას დაკავება-არ დაკავებას, ეს არის მკითხაობის ფორმა და მე პოლიტიკური ვანგა ვერ ვავხდები. ერთს ვიტყვი, წინა წელს თავდაცვის სამინისტროში დაახლოებით ათასამდე ხელშეკრულება დარეგისტრირდა, დაახლოებით 147 მილიონის მოცულობის ტენდერები. შეიძლება კიდევ რამეზეა საუბარი, ვნახოთ, არ ვიცი, დაველოდოთ მოვლენების განვითარებას.

ქართული ოცნების
592 53 53 03

ვანტანგ ყოლბანია იბორ ახბას განცხადებას უსაფუძვლოს უწოდებს

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ვანტანგ ყოლბანია რუსეთში აფხაზეთის დე-ფაქტო ელჩის იგორ ახბას განცხადებას აბსოლუტურად უსაფუძვლოს უწოდებს. „იგორ ახბას მტკიცება აბსოლუტურად უსაფუძვლოა, იმ ფონზე, როდესაც იქ მზადდება ე.წ. მემორანდუმი რუსეთსა და აფხაზეთს შორის. იმ მემორანდუმში ნატამალი არ არის დამოუკიდებლობის, სუვერენიტეტის. აფხაზეთის დამოუკიდებლობა საქართველოს წიაღში, საკმაოდ ფართო მცნებაა. არის 21-ე საუკუნე და, რა თქმა უნდა, ის ავტონომია და ის უფლებები, რომელიც მას გააჩნდა 90-იან წლებში, ამაზე არ არის ლაპარაკი. ლაპარაკია თანამედროვე სახელმწიფოში არსებულ შესაძლებლობაზე, ერის თვითმყოფადობის, უფლებების განვითარებაზე და გამტკიცებაზე და იმაზე, რასაც ჰქვია ევროპაში სვლა“ – განაცხადა ყოლბანიამ. რუსეთის ფედერაციაში აფხაზეთის ე.წ. ელჩის იგორ ახბას განცხადებით, თბილისის მიერ შეთავაზებული წინადადება, რომელიც საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთის ავტონომიის სახით შესვლას გულისხმობს, მომეცელებული სქემა და მოუღებელია დამოუკიდებელი, სუვერენული, აღიარებული სახელმწიფოსთვის.

რატომ მოხსნას ირაკლი ალასანია მხოლოდ ერთხელ, როცა ის 4 ნომბრამდე ათჯერ გაიხსნა იყო მოსახსენელი?

**„იმისთვის კი არ ხართ მოსაკლავები, ივანიშვილს რომ
„ესროლეთ“, თანამდებობისთვის და ძალაუფლებისთვის
რომ ყველაფერს იკადრებთ, იმიტომ!“**

დას, „ოცნებას“ ხანდახან „ქვეყნის გატეხვა“ რომ არ უნდა, იმიტომ უტყვდება თვითონ სახელი, თორემ ბატონი ალასანიასთვის „კაბელების საქმეზე“ ბევრად ადრე რომ მიეჩინათ შესაბამისი ადგილი, ახლა არც კაბელები იქნებოდა სალაპარაკო და არც ალასანიას დევნა პოლიტიკური მოტივით...

ჩამოვთავალოთ:

1. მთავრობის ერთ-ერთ სხდომაზე ბატონმა ივანიშვილმა საჯაროდ დატყუა ბატონი ალასანია „ცუდად ერევი ფინანსებში და არ შეეპასუხო ახლა, თორემ ოთხი კაცია დაბლა, ამოვიყვან და დავიმტკიცებენ“ – რატომ არ ამოვიყვანეთ ის კაცები, ბატონო ბიძინა და რატომ არ დაუმტკიცეთ?

2. ბატონმა ალასანიამ საქართველოს მთავრობასთან შეუთანხმებლად მიმართა NATO-ს საქართველოში განთავსებისათვის ამერიკული ანთისარაკეტო სისტემა. რატომ არ მოთხოვნის თავდაცვის მინისტრს პასუხი უპირველესად მთავრობასთან შეუთანხმებულ, შემდეგ კი უპასუხისმგებლო და ანთისარაკეტო სისტემების განცხადებაზე?

3. ბატონმა ალასანიამ პირდაპირ განაცხადა, როდესაც პოლიტპატიმრის სტატუსით გათავისუფლებული პირები NATO-სა და ევროკავშირის წინააღმდეგ გამოდიან, მაღალი კონტრდაზვერვითი საფრთხის შემცველია და ამნისტიის დროს პარლამენტს ამბავს შეტყობს...

კონტრტერორისტული საწვრთნელი ცენტრი ნებისმიერი ეროვნების ადამიანისთვის. გამოცემა Foreign Policy-ს აზრით, ეს შეთავაზება საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ირაკლი ალასანიას მიზანს ემსახურებოდა, რომ საქართველო NATO-სთან ურთიერთობის სპეციფიკურ მოდელზე ყოფილიყო. საქართველო მასხრად ავღღებელი აღმოჩნდა, რაც ყველას ნაცვლად მოკლედ გამოხატა კარნევის ცენტრის ექსპერტმა კეკელიძის საკითხებში თომას დე ვალმა: – „ეს ნიშნავს, რომ მართალია NATO-ს წევრობის პერსექტივა არ ჩანს, თუმცა მათ ვადაწვევებს რომ გააკეთონ ყველაფერი, რათა იყვნენ NATO-ში NATO-ს გარეშე.“ რატომ არ მოთხოვია ვინმემ პასუხი ამის გა-

6. ბატონმა ალასანიამ რომ ხმების 84% ჩამოუტანა ავღღებიდან „ნაციონალებს“, რატომ არავინ ჩაენიჭა, შენ, ბიძინა, ნაციონალების მინისტრი ხარ თუ ხელისუფლების, როგორ მოხდა რომ ჯარი მისივე ხელისუფლების მხარდამჭერი კი არ არის, პარტიული მახასიათებელი აქვს?

7. ბატონი ალასანია ჯარის მონახულებლად რომ ყველას ავღღებოდა, ის კი ღუბაში აღმოჩნდა „ნაციონალებთან“ ერთად, ამბავს მინც რატომ არავინ არაფერს ჩაეკითხა?

რატომ არავინ ინტერესდებოდა რატომ მიმართავდა ეშვარ კეციანი თავდაცვის მინისტრს, მიპასუხოს, რატომ ჩააბარა ალასანიამ კოლო-

აღღება ხელს კონკრეტული პირი, ალასანიამ გააბარა ახალაია სარფის საბაჟოდას – რატომ არავინ დაინტერესდა, ის პატივცემული კაცი იქნებ ცილის სწამებდა ბატონ ალასანიას და პასუხი უნდა ეგო, ან პირიქით, სიმართლეს ამბობდა და ალასანიას უნდა გაეცა პასუხი, რის საფასურად მოიქცა ასე?

„კიდევ ბევრი ამგვარი ამბის გახსენება შეიძლება (მხოლოდ „კაბელებზე“ და „კეცაზე“ არაა საქმე, ტენდერების საქმეებიც საეჭვოდ საინტერესო შეიძლება იყოს, 167 მილიონიანი საქმეა და სხვა ათასი წერილობრივი საწვავის ჩათვლით) მაგრამ ესეც საკმარისია იმის სათქმელად, რომ თუ ალასანია დღეს „ცუდი ბიჭია“, მხოლოდ იმიტომ არ

ბა-შერიგება-გარიგება ხდება სწორედ იმიტომ რომ გაუმჭირვალედ, სიტყვებიც გადაღად-გადმოლაგდნენ, თორემ, პირდაპირ იყო ნათქვამი, რომ NATO კონკრეტულად ალასანიასთან ასოცირდება, ხოლო ალასანიას უწყებაში „გაიმასქნებელი“ კაბელები, ქვეყნის ევროპულ არჩევანთან – მსგავსი ამბიციები და სისულელე, ძალიან უნდა მოინდომოს ვილაყამ, რომ სალაპარაკო გახადოს ხალხმა.

სისულელეების თქმა ვის უკვირს საქართველოში, მაგრამ საზღვარი რომ აღარ აქვს, ესაა საქმის კეთება?

ეწინა მრავალჯერ თანამდებობიდან გადასაყენებელი ალასანიას თანამდებობიდან ერთხელ გადაყენება და გულაქრებული სასწრაფოდ

მენტს ამბავს შეტყობს დრო უნდა დაეხარჯაო. მინისტრმა პირდაპირ თქვა, რომ ადამიანები, რომელთა პოლიტიკური შეხედულება არ ემთხვეოდა მის შეხედულებებს, ციხიდან არ უნდა გამოეშვათ, ანუ მისი (თავდაცვის მინისტრის) ნება რომ იყოს, მისგან განსხვავებულად მოაზროვნეებს ციხეში ამოაღობდა „კონტრდაზვერვითი საფრთხის“ საფუძველზე. რატომ არავინ მიაქციეთ ყურადღება რა თქვა გენერალ ივანე გიორგაძის ნათლულმა?

4. აშშ-ის თავდაცვის მდივნის ვიზიტის დროს ქართულმა მხარემ აშშ-ს სირიელი ამბოხებულების საქართველოს ტერიტორიაზე გაწვრთნა შესთავაზა, რაც საქართველოს ელჩმა აშშ-ში არჩილ გვეგიშვიმ დაადასტურა და დასძინა, ეს იქნება

მო? 5. ბატონი ალასანია დღეს რომ მისი უწყების თანამშრომლებს გამოეყოფა ასე უცნაური გამოვლინებით, რატომ მაშინ არ გადაირია, როდესაც მისი ჯარისკაცები სხვადასხვა ქვეით ბრიგადებში ერთი მეორის მიყოლებით იწამლებოდნენ (24-ე ბრიგადა, 23-ე ბრიგადა, გორის მე-5 ბრიგადა, ოსიურის საწვრთნელი ბანაკი, უფლისციხეში ლოჯისტიკის სამხედრო ნაწილი)? კარგი, მინისტრი არ გადაირია, მაგრამ რატომ არავინ გადაირია და არ ჩაეძა თავდაცვის მინისტრს, მერამდნე შემთხვევაა, რას ჰკავს ეს, თუ ჯარისკაცების უსაფრთხო კვებაზე ყურადღება ვერ დაგიმყარებია, ბევრად რთულ საქმეს როგორ გასწვდები?

რიო და რატომ თვლიდნენ კეციანის ახლობლები, რომ სანამ ალასანია თავდაცვის მინისტრი იქნებოდა, კეციანი საპატიმროს ვერ დატოვებდა?

9. გოგა ხაჩიძე, შეიძლება, ბევრი ვინმესთვის არ წარმოადგენდეს ავტორიტეტს, მაგრამ პოლიტიკურ ფიგურადაა დანიშნული და ცალი ყურით მინც ხომ უნდა მოუსმინოს ვინმემ და კითხვა დაეპაღოს, რას ბუჭებულობს ეს კაცი? არადა, ხაჩიძე საეჭვოთ სერიოზულად კითხულობს, რა უნდოდა ალასანიას კახეთში სადღემლოდ, როცა სამეგრელოში საარჩევნო ციხე-ცხელეა იყო? კაცმა რომ თქვას, მართლაც და, რა უნდოდა კახეთში, მთიშეტეს, სადღემლოდ?

10. ბატონ ალასანიას პირდაპირ

არის ცუდი, რომ დაბადებიდან ცუდაა, მას ყველანი ახალისებდნენ სხვადასხვა დროს სიცუდეში...

ახლა, დამდგარა ბატონი ალასანია „ტაბულასთან“ და აცხადებს, დანამდვილებით შემიძლია ვთქვა, რომ ჩემზე შეტყვის ერთ-ერთი მიზეზი გამოკითხვებში ჩემი მაღალი რეიტინგიც არის, რომ ეს არის შესაძლო პოლიტიკური კონკურენტის, ან ოპონენტის პოლიტიკური განადგურების მცდელობა, მაგრამ ამისგან არაფერი გამოუვათო.

ზოგადად, ბატონ ალასანიას რომ ზედამატებული წარმოადგენდა აქვს საკუთარ თავზე, ახალი ამბავი არ არის, ამიტომაც შეარქვეს „ნარცისი“, მაგრამ მეტისმეტი – რეტის რეტია...

დღეს, როდესაც რაღაც მორიგე-

„რუსთავი-2-ის“ ეთერში დაჯდა ლამის მთელი ოჯახიანად.

ოჯახობა ვახსენეთ – ალასანიას მუდამ, რომელიც ჭკვიან (და კარგი გუნება-განწყობის) ქალბატონად არის ცნობილი, ამგვარი ფბ-სტატუსი დატოვა: „რუსთავი-2-ზე“ ჩვეულებრივი ადამიანებიც მუშაობენ, თავისი საქმის პროფესიონალები. „ნაციონალებს“ – პოლიტიკოსებს, ირაკლიმ მანამ მიუჯახუნა კარი, სანამ ბიძინა ფულს ატყენდა... და ა.შ.

საინტერესოა, „ბიძინას ფულების შეტყვის ამბავი“ რატომ იყო მივიწყებული იმავე ქალბატონის მიერ რომლის სიტყვებაც: „ბატონი ბიძინას გამოჩენის შემდეგ ამოვირეტია...“

სახალხო დამცველმა თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომლებს საქმის მასალები გამოითხოვა

სახალხო დამცველის უჩა ნანუაშვილის განცხადებით, თავდაცვის სამინისტროს ხუთ მაღალჩინოსანთან დაკავშირებული საქმის მასალები საქართველოს მთავარი პროკურატურიდან გამოითხოვეს და ახლა პროკურატურის პასუხს ელოდებიან.

„ჩვენ გამოთხოვილი გვაქვს გარკვეული ინფორმაცია ამ საქმესთან დაკავშირებით. ჩვენი ინიციატივით დაწყებული გვაქვს ამ საქმის შესწავლა. საიდუმლო მასალებზე წვდომა აქვს სახალხო დამცველს და მე უახლოეს ხანებში აუცილებლად გამოვიყენებ ჩემს ამ უფლებას, რათა გავეცნო უშუალოდ საქმის მასალებს. ჯერჯერობით, მე არ შემიძლია არაფერის თქმა, გარდა იმისა, რომ პროკურატურას ჯერ არ გასვლია ათდღიანი ვადა, რა ვადაშიც უნდა წარმოადგინოს გარკვეული მასალები“, – განაცხადა უჩა ნანუაშვილმა.

თავდაცვის სამინისტროს ხუთი მაღალი თანამდებობის პირი 28 ოქტომბერს დააკავეს. მათ ბრალად 4 მილიონზე მეტი ლარის გაფლანგვა ედებათ.

სუნთქე. ბიძინას, როგორც პოლიტიკური ფიგურის გამოჩენა, ჩემთვის დიდი ბედნიერებაა. რაც ბატონი ბიძინა გამოჩნდა, მემინია, ნეტარებადღე არ მივიღე, ისეთი ბედნიერი ვარ“.

როგორ ესადაგება ერთმანეთს ბიძინას არსებობის გამო „ნეტარებადღე ბედნიერება“ და ის, რომ ალასანიას განთავსულება მოულოდნელი არ ყოფილა, „რადგან ბიძინა ივანიშვილის პირველი პოლიტიკური ნაბიჯი იყო ირაკლის შერყევის მცდელობა. ასე რომ, ეს ბრძოლა იყო მუდმივად“? („რუსთავი-2“-ის დილის გადაცემა)

როგორც ქართულ რეალობას შეეფერება, „ყურადსაღებები სისულელების“ ცვენა ერთი თუ დაიწყო, ცვივა და ცვივა, რასაც ყოველთვის აუცილებლად ერთვის მიხეილ სააკაშვილის მომაკვდინებელი სისულელეც, ამ შემთხვევაში, მაგალითად, ამგვარი: – „საპარტიო რეჟიმში შეხვედრისას ბიძინა ივანიშვილმა რამდენჯერმე გამიმორა, რომ დაიჭურდა მერაბიშვილს, უგულავას და პრეზიდენტობის ვადის ამოწურვის შემდეგ მეც. იქვე მიაწოლა, რომ ირაკლი ალასანიას ჯერ ცოტა ფულს გააკეთებინებდა და შემდეგ კორუფციაზე დაიჭურდა. ამავე შეხვედრაზე ასხენა, რომ შემდეგი „რუსთავი-2“-ის კონტროლის ქვეშ აყვანა იქნებოდა.“

„მე აქ ბიძინა ივანიშვილთან სასაუბროდ არ მოესულვარო“ – ბრძანა ალასანიძე ერთ დღეს, თუმცა მანამდეც და მერეც დღესაც სწორედ ბიძინა ივანიშვილთან საუბრობდა 2009 წელს საკნებისა და „იანის“ დამშლელი ალასანიძე... (ისე, ამ ამბავს სხვაგვარად ჰქვია: ივანიშვილს ალასანიასთვის უთქვამს, შენთან სალაპარაკო აღარაფერი მაქვს, დღეიდან სასამართლოში არკვიე საქმეო და მისი პარტიის წევრებისთვის უკითხავს: რატომ ეფარებით და რატომ იცავთ როგორმაცაა ალასანიას? ამ ფრაზების თქმისთანავე წამოდგარა ალასანიძე და პოლიტსაბჭოს სხდომა ასე დაუტოვებია, უკან კი აღზნებულ-ატრეპული თანაგუნდლები მიჰყვლიან „ლარ ღირს მაგათთან ყოფნა“...)

ფაქტია, ალასანიძე გვი გაჩინა, რომ რაღაც კავშირში არის „კაბელის საქმეში“ და სწორედ იმიტომ დაიწყო პოლიტიკური განცხადებების კეთება, რომ დამწამე „ნაციონალების“ მსგავსად საყვირელი ჰქონოდა პოლიტიკური ნიშნით მღვნიანი და პოლიტიკური დენილის სტატუსი მოეპოვებინა – ამას მოზარდვ დასაკენის, არათუ ზრდასრული ადამიანი. როდესაც ასეთ სპეკულიანტურ სვლებს გააკეთებს მინისტრი, ხაზგასმით – თავდაცვის მინისტრი, რომელსაც ჯარი აბარია, მისი თანამდებობიდან გადაყენების გარდა სხვა რა გზა დარჩენია პრემიერ-მინისტრს?

რამდენად არაპოლიტიკური უნდა იყოს, საკითხავია, მაგრამ როდესაც ხელმძღვანელი პირები კვლავ ახალაას კადრები არიან უცვლელად (თან ახლანაჲს, აგვისტოში დააწინაურა, პოლკოვნიკობა უბოძა ალასანიძე), რატომაც არ გამოიყენებდნენ მომენტს რომ NATO-სა და ევროპული კურსის საბაბით ბუნტი წამოეწყოთ 15 ნოემბრისთვის გამოცხადებული „ნაცატციის“ ფონის შესაქმნელად?

ფაქტი ერთია, არანაირი პროდასავლური და პროაღმოსავლური კურსი არაფერ შუაშია და ვერც იქნება მანამ, სანამ საკუთარი ქვეყნის ინტერესი არ ექნებათ იმ ადამიანებს, რომლებიც სახელმწიფო ინტერესად ერთი პირის პირადი კეთილდღეობის ინტერესს მიიჩნევენ. გამოდის, ამ ადამიანებს სრულებით არ აინტერესებთ, ან აინტერესებთ, მაგრამ ფეხზე ჰკიდიათ, მათი ამ ქმედებით რა თანმდევი პროცესები მოჰყვება ხელი-სუფლებასა და მთავრობაში, მთლიანობაში იმ ქვეყანას და იმ ქვეყნის ხალხს რომ ენებენ, რომელთაც ისინი დაიქირავეს – მერე, ხალხის არჩევანი რომ ადეკვატური იქნება, კვლავ „ნაციონალები“ აყვირდებიან, ხმები გაგვიყვალბესო... (ისე, რა ყველაფერში ერთ-ერთზე უსაგავსებთან ხოლმე ისედაც „ნაციონალებთან“ მეგობრობაში ეჭვიბიტანილი პარტიები და მათი ლიდერები ერთმანეთს?)

მერე, ეტყობა, „ნაციონალებში“ ვიღაცამ გაიანჯრა რა შეიძლება მოჰყოლოდა ალასანიას პარტიის კოალიციიდან გასვლას და აღარ მონილომეს მისი გააიარება, არადა, ამჟამად გამოიკვეთა იმის კონტურები, რომ ალასანიძე თვალსა და ხელსშუა ართმედა „ნაციონალებს“ მათ მიერ პრივატიზებულ „სახელმწიფოს საგარეო პოლი-

ტიკური განვითარების კურსს“ და პირველი ოპოზიციური ძალის სტატუსს და ალასანიძე გახდა „სანახევრო კაცი“, „ქარიზმის უქონელი“, „ლიდერის თვისებების უქონელი“ და ა.შ.

მარგველაშვილის ოცნება რომ არ გავიხსენოთ, რა გული გავვიძლებს: – „დათოს ჭკუა მომცა, ალასანიას ვიზუალი, ლევან განჩილაძის ჯივარი და ქართველობა, სოზარის სინდისი, ბურჯანაძის გამბედაობა და მერე მე ვიცი რას გავაკეთებდი“ – გადასარევი ამბავია! თუ ჭკუა არ აქვს, გარეგნობა, სინდისი და გამბედაობა, ჯივარი და ქართველობა, რა უნდა ასეთ კაცს საქართველოს პრეზიდენტად?!

სად იყო და სად არა, გიორგი სიგუაც გამოჩნდა, „კახანტიას“ (ხალხმა შეარქვა) და ისეთი

შეკითხვების კორიანტილი დააყენა, ადამიანს ეჭვს გაუჩნდა, ივანიშვილის თუ არა, ღარიბაშვილის ნაიესავი მაინც იქნებოდა. გიორგი სიგუა: – „მაგ ვიცე-სპიკერობას, კომიტეტის თავმჯდომარეობებს, მინისტრობებს და სხვა პოსტებს, დღეს რომ დემონსტრაციულად ტოვებთ ან დემონსტრაციულად აცხადებთ, არ დაგეგვებთო, სიზმარში მაინც თუ ნახავდით, რომ არა ბიძინა ივანიშვილი? თქვენ, ბიძია, ევროპული კურსი და ირაკლი ალასანიას მინისტრის პორტფელი ერთი და იგივე გგონიათ თუ როგორმაა საქმე? მე რომ მომხსნეს, გამოვვარდნილიყავი და მეძახა, კვირიკაშვილმა ევროპის გზას გადაუხვია, მე ევროატლანტიკური შუქურა ვარ, კახანტიასთან ვანათებ და ეგ ხელს მიმლისოთქო, რა გამოვიდოდა? აბსოლუტურად უმიზეზოდ მომხსნეს მაშინ და არ გამოვვარდნილვარ ლოზუნგებით, არიქა, ქვეყანას ღუპავს კვირიკაშვილი-თქო. არც გამოსაჩივრებია და ზოგადად, არ დამირღვევია კორპორატიული ეთიკა. დღეს უმუშევარი გიორგი სიგუაც იმ გუნდის მხარდამჭერი და რიგითი ჯარისკაცია, რომელსაც თავის დროზე ნდობა გამოუცხადდა და რომელმაც იმის საშუალება მომცა, ჩემ ქვეყანაში თავისუფლად მეცხოვრა. სულ რომ უმუშევარი ვიყო და სულ რომ შიმშილით ვკვებობდე, ბიძინა ივანიშვილი პოლიტსაბჭოს სხდომაზე სიტყვას როგორ ითხოვსო, თვალს როგორ ავაფანულე... და კიდევ, კორეალიტის რომ დაუჭირა პროკურატურამ თანამშრომლები ასევე კორუფციის ბრალდებით, მაშინ რაღაც არ მახსოვს თქვენს პარტიას ეჭვი შეპაროდა მთავრობის ევროატლანტიკური კურსის ერთგულებაში.“

იმისთვის კი არ ხართ მოსაკლავები, ივანიშვილს რომ „ესროლიყო“, თანამდებობისთვის და ძალაუფლებისთვის რომ ყველაფერს იკადრებთ, იმიტომ!“

საქართველოში ევროკავშირის ელჩი იანუშ ჰერმანი (6 ნოემბერი 2014 წ.): – „ჩვენ თვალყურს ვადევნებთ გამოძიების საქმეებს, რომელიც თანამდებობის პირების წინააღმდეგ არის, საერთო სურათი რომ გითხრათ, არის ის, რომ საქართველოს აქვს ურყევი პოლიტიკური გეზი ევროპისკენ და ჩვენ ინტენსიურად ვუშაობთ საქართველოს მთავრობასთან.“

აბა, რა ხმაური ატყდა? დღემდე არაფერ აკონკრეტებს რას რა მოჰყვა და რომ საქმე „კაბელის“ და არა ქვეყნის პოლიტიკურ კურსთან. არა უშავს, ხალხი ისედაც ყველაფერს ხედავს, ხედავს, ერთგვარად კმაყოფილიც არის მომხდარით და ხუმრობს კიდევ: – „ბეწვზე გადავარჩით! ბინიდან გამოვედი და „სილქნეტი“ იყო თუ „კაკაასუსი“ კარგად ვერ გავარჩიე, მოკლედ, ერთერთის ინსტალატორები ჩემს სადარბაზოში გაყვანილ რაღაც კაბელებს ეჩალიჩებოდნენ. ვერევე მივვარდი, მეთქი, ბიჭო, ნელა, ემანდ შემთხვევით საქართველოს ევროპული არჩევანი არ დააზიანოთ-თქო! ვერევე ჩაალაგეს ხელსაწყოები და წავიდნენ. მოგიწოდებთ, ყველამ ყურადღება მიაქციეთ თქვენს სადარბაზოებში საქართველოს ევროპულ არჩევანს!“

გიორგი ჩხეიძე

აშშ-ს საელჩოს საქართველოში, ბატონ ელჩს! ევროკავშირის ქვეყნების საელჩოებს საქართველოში, ბატონ ელჩებს!

მალბატონებო და ბატონებო,

უკანასკნელი მოვლენების ფონზე, მართლა ფიქრობთ, რომ საქართველოს საგარეო კურსს და ქართული სახელმწიფოს დასავლურ ორიენტაციას საფრთხე ემუქრება?! თუ ასე ფიქრობთ, მაშინ, თქვენ, უბრალოდ, არასერიოზულად ეკიდებით საკუთარი მოვალეობის შესრულებას.

რატომ?! იმიტომ, რომ დასავლური ორიენტაცია ქართველი ხალხის არჩევანია და არა რომელიღაც მარგინალური ახალგაზრდა ჯგუფის და მისი მარგინალური ლიდერის არჩევანი, რომელიც და რომლებიც, შეიძლება, ძალიან მოგწონთ! ეს ორიენტაცია დასავლეთზე მათი უზრუნველყოფილი არ არის! ქართველთა გაგებაში დასავლური ორიენტაცია უკავშირდება დასავლეთეუროპულ სახელმწიფოს მოდელზე დაფუძნებულ ქართული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს მშენებლობას და აშშ-სთან და ევროკავშირის სახელმწიფოებთან მჭიდრო და პროდუქტიულ თანამშრომლობას, რომელსაც უნდა მოჰყვეს ურთიერთსასარგებლო ურთიერთობა და განვითარება... ამის ნაცვლად, ქართველი ხალხი იღებს დამცირებას და უპატივცემულობას, რადგან დასავლეთის

ხალხი მიიღებს არა განვითარებას, სტაბილურობას, კეთილდღეობას, არამედ, დემაგოგიურ რიტორიკას თქვენს მიერ მხარდაჭერილი, თითქოსდა, დასავლეთზე ორიენტირებული ორგანიზაციებისა (არასამთავრობოები, პოლიტიკური პარტიები) და პოლიტიკური ლიდერებისაგან. საქმე იმ სტადიამდეა მიღწეული, რომ ამ ადამიანებისგან დასავლურ ორიენტაციაზე საუბარი სასცილოდ აღიქმება და პროოკაციული ხდება... აღარ გავაგრძელებ, გასაგები უნდა იყოს თქვენთვის, რაზე ესაუბრობ! მოგვეხმარეთ, თუ შეგიძლიათ, რომ საქართველოში დასავლეთეუროპული ტიპის სახელმწიფო ავაგოთ,

დავლით ეს სამარცხვინო სიღარიბე და დაუსრულებელი გარდამავალი პერიოდი, განვითარდეთ საკუთარი შრომითა და გონივრული ხელშეწყობით, ავაგოთ პოლიტიკური სისტემა და ხელი-სუფლების მონაცვლეობა მხოლოდ კადრების როტაციად ვაქციოდ და არა ბრძოლად სიკვდილ-სიცოცხლის ზღვარზე.

შეგიძლიათ?! შეგიძლიათ, თუ ხალხის ხმას გაიგონებთ და არ შესწირავთ ამ ხალხის დამოკიდებულებას ძალიან საეჭვო ახალგაზრდა პოლიტიკურ ლიდერებს, რომლებიც შეიძლება, თქვენ დამჯერდნენ და „საკუთარს შემსრულებლებად“ გეჩვენებოდეთ, მაგრამ მათდამი თქვენი დამოკიდებულება სპობს ქართველი ხალხის დამოკიდებულებას თქვენდამი და ეს არის ის ყველაზე ცუდი, რაც თქვენი შეცდომების შედეგად შეიძლება შეუქცევადი გახდეს...

ა რ ე ვ ა ნ ი თქვენა, ქართველ ხალხს ასარჩევია არა აქვს! ამ ეტაპზე, მან თავისი არჩევანი გააკეთა და თუ მას არ აიტულებენ, იგი თავისი საგარეო ორიენტაციის შემცვლელი არ არის, ქართველი ხალხის პატივისცემა, მხარდაჭერა და პროდუქტიული თანამშრომლობა, თუ მარიონეტული მარგინალური პოლიტიკული ლიდერების მხარდაჭერა და მჩრეხებითი პროდასავლურობის კულტივირება საქართველოში.

დიდი პატივისცემით, დიმიტრი გიორგენიძე

ქვეყნების მიერ საქართველოში მხარდაჭერილი არა ქართველი ხალხის მისწრაფება თანამშრომლობისაკენ, არამედ, მარგინალური ახალგაზრდა პოლიტიკური ჯგუფები და მათი ლიდერები: ყოფილი სახელისუფლებო პარტია და ამჟამად „ოპოზიციაში“ გადასული პარტია და მათი ლიდერები... ი.ა. თქვენ დღემდე ვერ გაგივიათ, რა კულტურასთან გაქვთ საქმე და რა ხალხთან გაქვთ საქმე...

ძალზე ცუდი იქნება ჩემი ქვეყნისათვის, თუ თქვენი დაუკვირებელი მოქმედებების შედეგად, ქართველი ხალხის დამოკიდებულება შეიცვლება და ის მოლოდინები, რომელიც არსებობდა და დღესაც არსებობს გაცრუდება, - თუ ქართველი

„საერთო გზები“ საკრებულოს დეპუტატს სოსო მანჯაშიძეს ესაუბრა.

— პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიაშვილმა თავდაცვის მინისტრი ირაკლი ალასანია ცნობილი განცხადების - „პროკურატურის მიერ გადადგმული ნაბიჯები არის შეტევა საქართველოს ევროატლანტიკურ არჩევანზე“ გაკეთების შემდეგ თანამდებობიდან გაათავისუფლა, რასაც „თავისუფალი დემოკრატების“ უმრავლესობიდან გასვლა და თანამდებობის დატოვა მოჰყვა. სოსო, როგორია თქვენი შეფასება?

— ახლა, მე გეტყვით რა მოხდა რეალურად, რატომ გაათავისუფლა ლარიაშვილმა ალასანია პოსტიდან. პრინციპში, მე ეს თქვენ ჯერ კიდევ წელიწადნახევრის წინ ვითხარით ერთ-ერთ ინტერვიუში. ალასანია, რესპუბლიკელები და ნაციონალიზმი ლარიაშვილის წინააღმდეგ შეთქმულებას აწყობდნენ, რასაც შედეგად ნაციონალიზმის, რესპუბლიკელების, ალასანიას ჯგუფის და კიდევ რამდენიმე დეპუტატის გაერთიანება და პარლამენტში ახალი უმრავლესობის შექმნა მოჰყვებოდა. დიხ, შეთქმულება ლარიაშვილის წინააღმდეგ, ისინი ლარიაშვილისა და მისი გუნდის მოშორებას გეგმავდნენ. წელიწადნახევრის წინ, დარწმუნებული ვიყავი, რომ ეს ასეც მოხდებოდა, თუმცა დღეს უკვე მეტყვება, რომ ის სქემა, რომელზეც, მაშინ ვესაუბრეთ, განხორციელდა - უმრავლესობის დაშლა და ახალი უმრავლესობის შექმნა. დიხ, ამას ვერ შეძლებენ, იმიტომ, რომ არსებობს მეორე ძალა, ლარიაშვილის გუნდი, რომელიც ხელში ასევე საკმაოდ ძლიერი ბერკეტები აქვს. ალასანიას პოსტიდან გათავისუფლება ერთგვარ პრევენციულ ღონისძიებად უნდა განვიხილოთ, რათა არ მომხდარიყო ის, რაც მას და დანარჩენ პოლიტიკურ ძალებს ჰქონდათ დაგეგმილი. დიხ, იმიტომ გაუშვეს ალასანია, რომ ეს სცენარი არ განხორციელდებოდა. ეს, რა თქმა უნდა, პრევენცია იყო. ლარიაშვილს ეს ნაბიჯი რომ არ გადაეღა იმ სცენარის განხორციელება ავტომატურად მოხდებოდა. რატომ, მაინცდამაინც, ახლა? ამ სცენარის განხორციელების დრო მოახლოვდა, ვიმეორებ, ის ძალები, რომლებზეც ჩვენ ვსაუბრობთ, მათი საერთაშორისო კავშირებიდან და წარმომავლობიდან გამომდინარე, აუცილებლად მოიტყეოდნენ ისე, როგორც, მაშინ გამოიბოძა.

— ახლა რა უშლით ხელს, რატომ ვერ განხორციელდება ეს სცენარი (თუ ასეთი სცენარი არსებობდა) გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ, კოალიციიდან რესპუბლიკელების გასვლაც მოხდება და ...

— ვერ განხორციელდება მრავალი მიზეზის გამო. პირველი - მინისტრის გათავისუფლება კორუფციული სკანდალის გამო ყრილობის წინ მის პოლიტიკურ ნეიტრალიზაციას ნიშნავდა. მარტივია, ამით პოლიტიკური მხარდაჭერის საშუალება მოეპოვებოდა ამ ძალებს, კორუფციაში ბრალდებულია და როგორ უჭერ მხარს? ალასანიამ კი განაცხადა, პოლიტიკური დევიანი, მაგრამ სხვას გაუჭირდება ამის გამოხატვა, რადგან კონკრეტული სისხლის სამართლის საქმე არსებობს. „რესპუბლიკელები“ კოალიციას ცხა-

დია, როგორც კი პოლიტიკური სიტუაცია მომწიფდება, გამოეყოფიან. აქ კიდევ ერთი რამ არის, რესპებს კარგად ესმით, რომ ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების შემთხვევაში მათი ელექტორალური რესურსი ძალიან მცირეა, აქედან გამომდინარე უჭირთ გადაწყვეტილების მიღება. ვადა-

სოსო მანჯაშიძე:

მე გეპყვით, რა მოხდა რეალურად და რატომ გაათავისუფლა ლარიაშვილმა ალასანია?

დელი არჩევნები არსებული ხელისუფლების მხლოდ სრული კოლაფსის პირობებში აწყობთ, სახალხო გამოსვლების ფონზე და ა.შ. ეს ძალები კი, არ არიან ხალხის გარეთ გამოძევანნი, ვერ შეძლებენ ამას. დიხ, ასეა, არც არის ქვეყანაში სიტუაცია ისე დაძაბული, რომ ხალხი გარეთ გამოვიდეს. ასე რომ, ამის განხორციელების დრო ნელ-ნელა მოვიდოდა. ჩვენ ვიცით, რომ ხელისუფლების დემონიზაციის პროგრამა ჩართულია, ახლა გეტყვით დემონიზაცია რას ნიშნავს. ხელისუფლებათა დემონიზაცია, მესამე ქვეყნების მართვა, ეფექტური იარაღია ძალის ცენტრების მიერ. ჯერ მიდის ხელისუფლების დისკრედიტაციის პროცესი და ბოლოს საზოგადოებრივი აზრი იმ დონეზეა მომწიფებული, რომ ხელისუფლების არათუ მხარდაჭერა სირცხვილი, არამედ მის წინააღმდეგ წაუსვლელობაც სირცხვილია. აი, ამას ჰქვია დემონიზაცია. ეს ძალიან ეფექტური იარაღია და ჩვენ ვხედავდით ჩვენს თვალწინ როგორ ხდებოდა ეს ნაცების მართული ტელევიზიების „რუსთავი 2“-სა და სხვათა მიერ, კერძოდ, საზოგადოებრივი აზრის დამუშავება ხდებოდა და ხდება. ჯერჯერობით, ამ დამუშავებას არ მიუღწევია იმ ზღვრისთვის, რომ, დაეუშვათ, სახალხო პროტესტი გამოიწვიოს, თანაც ბიძინა ივანიშვილის ფაქტორი ჯერ კიდევ არსებობს, ასევე საკმაოდ მაღალი რეიტინგი აქვს პრემიერ-მინისტრ ლარიაშვილსაც, გარდა ამისა ხალხს უკვე გამოუშუშავდა ერთგვარი ინსტინქტი, ხდება, რომ ახალი არეულობა და დრამატული მოვლენები ქვეყანას დალუპავს. დიხ, ქვეყანა საერთოდ გაქრება პოლიტიკური რუკიდან. აქედან გამომდინარე, ჩვენ ჰაერით ვგვჭირდება სტაბილურობა, ხელი-

ბის ბრძოლის შედეგებზე და ამ დროს ასეთი ტიპის დემარშები და განცხადებები, რომ საქართველომ თურმე საიდანაც გადაუხვია, დიქტატურა მიდის და ა.შ. არ არის სწორი, ეს არ წაადგება ქვეყანას, ყველას უნდა ესმოდეს, ალბათ ესმის კიდევაც, რომ ეს შეიძლება ჩვენი ქვეყნისთვის ფატალური აღმოჩნდეს, თანაც, როდესაც ეს ხდება ამკარად ორკესტრივულად და ამერიკის ელჩის

ბრძაპირი ჩარევით. რა უნდა ამერიკის ელჩის თავდაცვის სამინისტროში, კითხვას ვსვამ. დიხ, რა უნდა, რა სპექტაკლი მოაწყვეს, რასთან იყო ეს დაკავშირებული? აშშ-ში პრეზიდენტი მიინსტრს რომ ხსნის, ჩინეთის ელჩი მიდის მის გასაცხილებლად? საინტერესოა, როგორ შეხედავდნენ ისინი ამას. ნორლანდი პირდაპირ ამბობს, რომ ალასანია მისი პატრონაჟის ქვეშ არის, ანუ თავდაცვის უწყება იყო ამერიკის ელჩის პატრონაჟის ქვეშ? რა ფენომენია ეს? გარკვეული ფორმები, რაც არ უნდა დამონებული ქვეყანა იყოს, იქაც კი შენარჩუნებულია ხოლმე. ეს არის ქართველი ხალხის აბოლიტური შეურაცხყოფა და ძალიან მიკვირს მე იმ ადამიანების, რომლებიც ამას ნორმალურად მი-

იხევენ, მათ შორის, იმ ადამიანების, ვის დასაცავდაც ნორლანდი იქ მივიდა. რას ნიშნავს სიტყვები - ჩვენ მალე უკან დავბრუნდებით, რუსეთუმეების გარეშე, ამისხენით, რას ნიშნავს?

— აცხადებთ, ალასანიას პოსტიდან ჩამოცილება პრევენცია იყო, მაგრამ რატომ ალასანია და არა რომელიმე რესპუბლიკელი? მის სამინისტროში არსებული კორუფციამ განაპირობა ეს?

— თავდაცვის სამინისტრო არის ერთ-ერთი მთავარი სამინისტრო. რაც შეეხება კორუფციის ფაქტებს, ამაზე მე ვერ ვაგვიტოვებ პასუხს, რადგან არ ვარ პროკურორი და არც გამოძიება მიწარმოება. იმედს ვიტოვებ, რომ ამ დაკავებას საფუძველი ჰქონდა, ძალიან ცუდად ყოფილა ჩვენთან საქმე, თუ სისხლის სამართლის საქმეების უსაფუძვლოდ შეკერვე-

საქართველოში არჩეულ გზას გადაუხვევს, ლალატის გზას დადგენენ, პრორუსული მთავრობაა და ა.შ. ამას ნაციონალიზმი, რომ კარგა ხანია, აკეთებს ვხედავთ, მაგრამ „ნაციონალიზმი“ იმდენად დისკრედიტებულია, რომ სასაცილოა მათი საუბარი, სერიოზულად არავინ უყურებს. მე, პირადად, ძალიან მიმიმედ განვიცადე, რომ ალასანიამ და ნაციონალიზმმა უნისონში დაიწყეს ლაპარაკი, არგუმენტებიც ერთი და იგივე იყო. დიხ, „ნაციონალიზმი“ ანეგლოტურია, სასაცილოა მათი საუბარი ვინდა პროდასავლურ კურსზე, ვინდა კრიმინალთან ბრძოლაზე და ა.შ. მაგრამ, როდესაც ხელისუფლების გუნდის წევრები ამბობენ იგივეს, ეს უკვე ძალიან მიმიმა ამ გუნდის პრესტიჟისთვის. ახლა ჩვენ თუ პროგნოზს ვაკეთებთ, გეტყვით რას უნდა ველოდეთ... ეს გუნდი ხელისუფლებაში იყო, შესაბამისად უამრავი ინფორმაცია აქვს, უნდა ველოდოთ გარკვეული ინ-

ფორმაციების შეგნებულ გამოქონვას, ეს ინფორმაციები კი გაცილებით მიმიმედ და წონადი უნდა იყოს, იქნება კიდევ, ვინაიდან შიდა, ინსაიდერული ინფორმაციაა და, აი, ეს თუ დაიწყო, საქმე გვექნება სწორედ იმ დისკრედიტაციის ახალ ეტაპთან, რაზეც ვესაუბრეთ და ამაზე ყველამ ერთად უნდა ვიფიქროთ. რაც შეეხება არსებული გუნდის პოზიციას, კარგად თუ ცუდად, ზმირ შემთხვევაში, შეცდომებით, მაგრამ ცდილობს რადიკალიზაციას ბალანსი დაიკავას და პირდაპირ არ შეეჩხროს რუსეთის პირში, ამავდროულად არ გადაუხვიოს ევროატლანტიკურ კურსს. აი, ამ ბალანსის პოლიტიკისთვის, რა თქმა უნდა, ეს ძალიან მიმიმედ დარტყმა და როდესაც ვლაპარაკობთ შინაგან ღრმა მიზეზებზე, მიზეზი სწორედ ეს არის. ბალანსის დამყარების მცდელობებიც კი გაღიზიანებას იწვევს იმ ძალებში.

— გამოდის, აშშ-ს ლარიაშვილის ალასანიით ჩანაცვლება სურს? ხელისუფლების ცვლილება იყო დაგეგმილი?

— რა თქმა უნდა, ჩანაცვლება სურდათ. ემზადებოდნენ, ნებისმიერი ხელისუფლების ცვლას პირობები სჭირდება, უნდა მოხდეს საზოგადოებრივი აზრის მომწიფება, ეკონომიკური პრობლემები უნდა შეიქმნას, ანუ ბაზა უნდა მომზადდეს იმისთვის, რომ გარკვეული ილუზია შეიქმნას, რომ ეს შიდა მიზეზებით ხდება. სხვათა შორის, ძალიან საინტერესოა განცხადება გააკეთა უსუფაშვილმა. რესპუბლიკელების წონა, ამ შემთხვევაში, უკვე იზრდება პოლიტიკური ვაჭრობისთვის და ისინი შეეცდიან ეს მაქსიმალურად გამოიყენონ, თუმცა მომავალში თუ დადგა მომენტი, აუცილებლად, გამოვლენ კოალიციიდან.

გვესაუბრება ყოფილი გენერალური პროკურორი, ბატონი მაშა აბაქელია.

– ბატონო ვაჟა, თქვენ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებაში ყოფნის პერიოდში სერიოზული პოსტი გეკავათ და ალბათ იცით, რა განწყობა იყო მაშინ?

– მე არ ვყოფილვარ „მრგვალი მაგიდის“ წევრი, არც ზვიად გამსახურდიას თანამებრძოლი, როცა ის ოპოზიციაში იყო. მან მე მაშინ მიმიწვია, როცა ხელისუფლებაში მოვიდა.

მე ვიყავი ერთდღერით საქართველოში, რომელმაც მაშინდელ არჩევნებში მარტვილში „მრგვალი მაგიდის“ კანდიდატს ნოდარ წულუკისკარს მოუწოდა.

ზვიადმა აღიარა ჩემი გამარჯვება. დამიხარა, შევხვდით და ხუთი საათი პირისპირ ვისაუბრეთ. მაშინ შემომთავაზა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეობა. მაგრამ მერე გენერალური პროკურორობა მერგო. თუმცა, ამაზე არ ვსაუბრობ, მინდა ვითხრათ ის, რომ მე იშვიათად შემხვედრია მსგავსი კომპეტენტური პიროვნება ნებისმიერ საკითხში, ისეთი განსწავლული, როგორც იყო ზვიად გამსახურდიას იშვიათი მოვლენა.

ახლა თქვენს კითხვას მივუბრუნდები. ზვიად გამსახურდიას პრეზიდენტობის პერიოდში საკითხი იდგა ასე – ჩვენ აუცილებელი ურთიერთობები გვჭირდება რუსეთთან. ზვიადი და მთელი ეროვნული მოძრაობა აგინებდა კრემლს და არა რუსეთს.

მე არაერთხელ მისაუბრია ზვიად გამსახურდიასთან ამ საკითხებზე. ერთხელ ვუთხარი: აი, გავიართო, ბატონო ზვიად, ყაზახეთის სოფლებში და მერე საქართველოს სოფლებში და ვნახოთ, სად არის უკეთესი ცხოვრება. ორსართულიანი სახლი დგას ყველა ეზოში და იქვე გაწკრივებული „ჟიგული“ აყენამეთქი. განათლების და კულტურის დონე უმაღლეს საფეხურზეა-მეთქი. მეთანხმებოდა ბატონი ზვიადი. მეთანხმებოდა, რომ რუსეთის იმპერიაში საქართველომ ერთგვარად ამოისუნთქა.

მაგრამ ქვეყანას, როცა აძენი მოლაღატე ვყოლები, რაც მე ვნახე 90-91-იან წლებში, მართლაც ვერ გამარჯვებინებს თვით მაკედონელიც.

სამწუხარო კი ისაა, რომ ჩვენ ვერც ერთ დროში ვერ შევირგეთ დამოუკიდებლობა და თავისუფლება.

მე-20 საუკუნის დასაწყისში დაინგრა რუსეთი და მივიღეთ დამოუკიდებლობა, ახლაც გასული საუკუნის ბოლოს სსრკ დაიშალა და დამოუკიდებლობა მოვიპოვეთ, მაგრამ როგორ გამოვიყენეთ ეს? თავზე დავიმხეთ ყველაფერი. საშინელებები ხდებოდა პირდაპირ. ჰოდა, ერთ დღეს დავიბარე ზვიადის ყოფილი თანამებრძოლები. ისინი მაშინ უკვე ზვიადის ოპოზიციაში იყვნენ. ეს არ იყო სახელმწიფოებრივი მოწყობის მოდელზე შექმნილი უთანხმოება. ეს იყო ძლიერი განცდა – მე რატომ არა მალაღი თანამდებობა და უკეთესი მდგომარეობა და რატომ სხვა-სო. ვკითხე მათ: რატომ აკეთებ

ბობენ მუდმივი მოწინააღმდეგეები და მუდმივი მტრები. ამის დასტური იყო ლაეროვის და კერის შეხვედრა. ასე რომ დადგება საკითხი, საინტერესოა, მედასავლეთეები რას იტყვიან. დღესაც ნათელია, რომ ვერც აშშ-ი და ვერც რუსეთი მარტო ვერ მოუვლიან ისლამური ხალიფატის ცოდნა რატომღაც არავის სჭირდება. – **ბატონო ვაჟა, რატომ გაათავისუფლეს სამსახურიდან?** – არავის გაუთავისუფლებივარ. თვითონ დავეწერე განცხადება და წამოვედი. დაიწყო დავალებები – ხალხს ფული შეაწერეთ და ეს ფული შეიტანეთ ფონდშიო. ასეთი მეთოდებით ცდილობდნენ ხალხის გაღატაკებას და საკუთარი ჯიბების ავსებას. მაშინ რაინის პროკურორი ვიყავი. მე რას გამიბედავდნენ, ამიტომ ჩემს მოადგილეებს და თანამემწეებს ეუბნებოდნენ, – ხალხს ფული შეაწერეთ, გააკოტრეთ, მერე დაიჭირეთო.

მაშა აბაქელია:

სამსახური, რომ ჩვენ ვერც ერთ დროში ვერ შევირგეთ დამოუკიდებლობა და თავისუფლება

ამას, რატომ უდგახართ კრიჭაში გამსახურდიას-მეთქი. უდიდესი ზიზღი ამოვიკითხე მათ თვალბრძანებში: შენ არ იცი, ვინ არის ზვიად გამსახურდიასო. ვინ არის-მეთქი, რომ კვიტობოდი, თვალები ზიზღით ევსებოდათ და მე ვხვდებოდი, ეს იყო უკიდვარო შური და ბოღმა იმის გამო, რომ ისინი არ დაინიშნენ მაღალ თანამდებობებზე. არაფერი არ იყო სხვა. სამწუხაროდ, ეს იყო ქართული ხასიათი. – რატომ აქვს სხვას უფრო მაღალი თანამდებობა და ჩემზე უკეთესი რითი არისო?!

ახლაც იგივე სიტუაციაა. ვეროულ გზას გადაუხვია ხელისუფლებამო. დაასაბუთონ, რა მიმართულებით წავიდა, თუკი გადაუხვია, ირანისკენ მიდის თუ ეგვიპტისკენ? თითოიდან გამოწოვილია ეს აბსურდული გზიდან გადახვევა და ასეთი ტიპის დემაგოგიები.

– **სიტყვამ მოიტანა და უნდა გაგახსენოთ ჩვენთვის აგებული 7 ნოემბერი, რომელიც ამავე დროს ჩვენი დიდი მეფის ერეკლე II-ის დაბადების თარიღია. ერეკლე II-ის რუსული არჩევანი ჩვენს საზოგადოებაში დღესაც კამათის საგანია. დღეს, რატომღაც, საქართველო რეგიონში პროფკატორის ფუნქციით, მუდმივად რუსეთის ლანძღვა-გინებაშია, თითქოს ამით უფრო გააღვივდება ნატოში ან ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესი. პროფკატორები იყვნენ წინა ხელისუფლების წარმომადგენლები?**

– უნდა ვითხრათ, რომ ცოტა ხანში ამერიკა და რუსეთი შესაძლოა, ერთად დადგნენ რადგან პოლიტიკაში არ არსებ

საფრთხეს, რომელიც ორივე ქვეყნისთვის უდიდეს საფრთხეს წარმოადგენს, თვითონ ამერიკა ეტყვის მალე საქართველოს და ალაგეთ რუსეთთან ურთიერთობაო.

მე ვეროული განწყობის ვარ და საქართველოში თითქმის ყველა ასეა. ან თვით ჩვენი ქვეყანა როდის იყო სხვა განწყობის, ოდესმე არავერობული იდგა ყოფილა საქართველოში? ქალისთ-

ვინ პირადად ჩამოგვიფარებია? ქალი დაგვიჩარავს? ეკვიანობის ნიდაგზე თუ ქალს ვინმე მოკლავს, ეს ჩამორჩენილობას არ ნიშნავს, ეს ნიშნავს ფსიქიკურ დაავადებას. შუაგულ ვეროპაში დაიწერა „ოტელი“ და ეკვიანობა საკაცობრიო პრობლემა ყველა დროის. რა შუაშია აქ ევროპა და აზია. ახლა მე ვლაპარაკობ, მაგრამ, რატომღაც, ჩვენში დღეს ჩემი და ჩემი ასაკის ადამიანების საუბარი არავის ესმის. არადა, შემოიღია ისე ვიმუშაო და გამოვადგე ქვეყანას, როგორც ადრე, მაგრამ ჩემი ცხოვრებისეული გამოცდილება და პროფესიული

ვერ ვიმუშავებდი. ოთხი თვე ვიყავი ნაცებთან და ეს სიტუაცია იყო თავიდანვე.

ნაცებს 25 000 კაცი ჰყავდათ ციხეში, 350 000 კაცი პასუხისმგებლობაში მიცემული.

სპეციალურად დავინტერესდები, 1937 წელს რამდენი პატიმარი იყო საქართველოში და აღმოჩნდა, რომ მაშინ, როცა 5 მილიონი კაცი იყო საქართველოში 10 000 პატიმარი ჰყავდათ. ნაციონალების დროს 2 მლნ 800 000 ქართველი იყო საქართველოში და ახლა პატიმრების რაოდენობა შეადარეთ ერთმანეთს.

– **როგორც იცით, 15 ნოემბერს შეკრება აქვთ ნაციონალებს – აფხაზეთის ოკუპაციას გაპაროტესტებენ. პატრიოტიზმმა გაიღვივა მათში?**

– მე ნაციონალებზე საკუ-

თარი შეხვედრები მაქვს. 15-ში კი არა, 35-ჯერ რომ შეიკრიბონ, გამოიცხადებია მათი რეაბილიტაცია მოხდეს საზოგადოებაში და ესენი ხელისუფლებაში დაბრუნდნენ. მაგათი უბედურება ისაა, რომ ყველა გრძობს და ყველამ იცის, ესენი აფხაზეთის დაბრუნებისთვის კი არ იკრიბებიან, არამედ კიდევ ერთხელ თავის გამოჩენა უნდათ, რომ აჩვენონ, თითქოს სამშობლოსთვის თავდადებული არიან. მაგრამ საქართველო სამშობლო არ იყო მაშინ, ამ მცირერიცხოვანი ერის მნიშვნელოვანი ნაწილი რომ საპატიმროებში გამოკეტეს?

ხანდახან ვფიქრობ, კიდევ კარგი, რომ წამოსული ვიყავი უკვე ისინი რაინის პროკურორობიდან, როცა 2006 წელს ნათელაში სამინილება მოხდა. კონკრეტულად საქმეში მე ახლა ვინ ჩამახედებს, არ ვიცი, ახალიები იყვნენ იქ თუ სხვა ვინმე, მაგრამ ფაქტია, რომ სამი ბავშვი მუხლებზე დამდგარი იხვეწებოდა არ მესროლოთო და ჩახოცეს ისინი. ფაშისტები არ გააკეთებდნენ ამას. ვინც ეს სიტუაცია შექმნა ქვეყანაში, ის არ არის დასასჯელი?! საქართველოში შური და მტრობა, „უჩემოდ ვით იმდერეთაო“, ის რატომ და მე რატომ არაო, დიდ უბედურებამდე მიგვიყვანს და ეს არაერთხელ მომხდარა. საქართველოს ვეროული განვითარების ყველაზე დიდი ნაბიჯი ის იქნება, ყველა თავის საქმეს რომ გააკეთებს და სხვის ჯიბრზე და შურზე არ იქნება მისი ინტერესები აწყობილი.

„საერთო გაზეთის“ სტუმარია საზოგადოებრივი მოძრაობა „ახალი რეალიზაციის“ თავმჯდომარე, მწერალი მერაბ შატირიშვილი.

- ბატონო მერაბ, რატომ გადაწყვიტეთ ახალი საზოგადოებრივი მოძრაობის დაფუძნება?

- მოგეხსენებათ, „ქართულ ოცნებაში“ ვმოღვაწეობდი, უანგაროდ ვაკეთებდი ერთი კაცის საკეთებელ საქმეებს, ვერაინ იტყვიან, რომ რამე მომთხოვია, გავნაწყენდი. ვფიქრობ, უახლოეს მომავალში აუცილებლად მექნება შეხვედრა „ქართული ოცნების“ ხელმძღვანელობასთან და მათ ამ შეხვედრის შემდეგ ბევრ რამეზე აეხილება თვლი. მე, როგორც „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი პასუხისმგებლობას ჩემს თავზე ვიღებ, არ ვარ ის კაცი დღეს ვგუფთან ერთად ვიდეგ და ხვალ მტრად ვექცე, ეს გამორიცხვულია. პასუხისმგებლობას კი ვიღებ, მაგრამ პიროვნულად ვავერდი, რადგან სხვადასხვა მიზეზების გამო, ჩემი შესაძლებლობების რეალიზება ვერ მოვახდინე. უმრავლეს ვგუფს კი ვავერდი, მაგრამ ახლაც იმ საქმეს ვაკეთებ, რასაც „ქართულ ოცნებაში“ ვაკეთებდი, ჩემთვის მთავარი ქვეყანაა და არა პიროვნებები. ჩემი საქმიანობით ვცდილობ ხელისუფლებას მხარში დაუდგე, სიმართლე ვუთხრა, რომ გამოფხიზლდეს და გასაკეთებელი აკეთოს. ჩვენი მოძრაობა ორი თვის წინ ჩამოყალიბდა, მაშინ მართლაც იდგა ვადამდელი საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების დრო. ჩვენ ფეხით მსვლელობა მოვაწყვეთ პარლამენტთან პარლამენტამდე, ანუ ქუთაისიდან თბილისამდე და ვითხოვდით ვადამდელ არჩევნებს. მსვლელობისას ცხრა დღის განმავლობა დაახლოებით 1500 ადამიანს პირა-

შეიცვალა ვითარება, თუმცა ახლაც აქტიურად ვართ არჩევნების აუცილებლობა, მაგრამ ამ მოთხოვნის რეალიზების მექანიზმი უკვე აღარ არსებობს.

ბიძინა ივანიშვილის სატელევიზიო გამოსვლამ დაადასტურა, რომ ამ ადამიანის ირგვლივ ტრიანლებს ყველაფერი ბატონ ბიძინას მთელ გამოცვლას სდევდა

მერაბ შატირიშვილი:

ვადამდელი არჩევნების აუცილებლობა ახლაც დგას, მაგრამ ამ მოთხოვნის რეალიზების მექანიზმი უკვე აღარ არსებობს

თა თუთაშხიას მელანქოლიის მსგავსი, რაც არის ნიშანდობლივი. მას არ სურს პოლიტიკაში დაბრუნება, დარწმუნებული ვარ, არ ეხარბება ფული და სავარძელი, მისი მოტივაცია მხოლოდ ქვეყნის გაერთიანება და წინსვლაა, მაგრამ ყველაფერი მისი პასუხისმგებლობის ქვეშაა და მისი სატელევიზიო გამოსვლაც

თვის, თუკი ყოფილი მინისტრი პასუხს აგებს, მორალურად აგებს მთავრობაც.

- მე ვინმეს უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევა არ მინდა, მაგრამ თუ პირს დანაშაული აქვს ჩადენილი, პარტიის თავმჯდომარეობა და პროვეროპელობა ხელშეუხებლობის გარანტი, ინდულგენცია?

ბა, როგორც უნდა იყოს, საზოგადოება უნდა დარწმუნდეს, რომ ის არ არის მარტო ამომრჩეველი, საარჩევნო მომხმარებელი ხელისუფლებისთვის ან რომელიმე პარტიისთვის. პირველი პოლიტიკური აქტი არჩევნებია, საზოგადოება უკვე თავს ამა თუ იმ პოლიტიკას, მასში მონაწილე პოლიტიკოსებს, ამომრჩეველს ანგარიშს რომ არ უწევს, იმოტამაც არის დღეს რთული პოლიტიკური ვითარება.

- მოდი, რეალობას ნუ მოეწყდებით, ლუის ნავაროს დასკვნები ერთია, მაგრამ ყველამ ხომ კარგად ვიცით, რა რეიტინგი აქვს ამ პარტიას საზოგადოებაში. თქვენი აზრით, როგორ შეიძლება მოვლენები განვითარდეს?

- თუ ირაკლი ალასანია პასუხს არ აგებს სავარაუდო და-

შემთხვევაში თუ ალასანია დაისჯება, ისევ გაძლიერდება ნაცმოძრაობა, ფაქტობრივად ისინი აწვევენ ევროატლანტიკური ინტეგრაციის თამასა“ და მეორე სამიშროების წინაშე აღმოჩნდებით. როცა ასეთ პოლიტიკურ დუღილს ვხედავთ, ცხადია, „ქართულ ოცნებას“ და თავად ბიძინა ივანიშვილს უზარმაზარი პასუხისმგებლობა აწევთ. გავიხსენოთ უკრაინის ამბავი, იქაც ევროატლანტიკურ ინტეგრაციასთან დაკავშირებით პოლიტიკურმა ტემპერატურამ პიკს მიაღწია, რისთვისაც უკრაინელი ხალხი მზად არ იყო. ამით ისარგებლა რუსეთმა და უკრაინა ფაქტობრივად აღარ არსებობს, დაიშალა. საქართველოსთან დაკავშირებით რუსეთმა 90-იანი წლების გარდამავალი პერიოდით ისარგებლა და მოახდინა აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს ანექსია, 2008 წელს საქართველოს უგუნური ხელისუფლების პროვოკაციაზე წამოგების შედეგად ამ რეგიონების აბსოლუტური დამოუკიდებლობა გამოცხადდა. რაც უფრო ინტენსიური იქნება საქართველოს ევროინტეგრაციისკენ სწრაფვა, რუსეთი იმდენად შეგვაპირებს შავრენის ტყავით. ერთი, რომ რუსეთს აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში გამყარებული აქვს პოზიციები, ამას გარდა საქართველოში სასიცოცხლო ინტერესები აქვს თურქეთს, სომხეთს, აზერბაიჯანს, ირანს და არაბულ ქვეყნებს, რომელთა უკანაც რუსეთი დგას, ზემოხსენებული მიზეზის გამო, ეს ინტერესები უფრო გაცხოველდება. ევროატლანტიკური ინტეგრაციისგან ერთადერთი შედეგი გვაქვს, ისინი დახმარებას ვეწვევენ სამხედრო წვრთნებში და ჩვენი ჯარისკაცები ძალიან იაფფასიანი მოხმარებით ერთგებიან მათ ოპერაციებში ავღანეთსა და აფრიკის ქვეყნებში. მომავალში შეიძლება რაიმე სარგებლობა გვექონდეს, მაგრამ დღეს ხელნასაჭიდი დასაყრდენი არ გვაქვს. ვერ დამისახელებთ ვერცერთ ევროპულ და ამერიკულ ცნობილ ბიზნესმენს, რომელიც საქართველოში საქმიანობას ეწეოდეს. ამ დროს მიუხედავად იმისა, რომ დასავლეთი და რუსეთი ასეთ კონფორმტაციაში არიან ერთმანეთთან, რუსეთში ევროპელი ბიზნესმენების ბუმი. ამით იმის თქმა მინდა, რომ ურთიერთობები ევროპასთან და იმ ქვეყნებთან, რომლებსაც სასიცოცხლო ინტერესები გააჩნიათ საქართველოსთან, უნდა დაბალანდეს, დღეს ეს ურთიერთობები დაუბალანსებელია, აქცენტი მხოლოდ ევროატლანტიკურ ინტეგრაციაზე კეთდება, ამიტომაც ვართ მუდმივი წინხის ქვეშ.

ბანანა სუსიშვილი 599 51 28 24

დად ვესაუბრეთ და დავრწმუნდით, რომ საზოგადოებაში იდგა ეს მოთხოვნა. მაშინ გათვალისწინებული რომ ყოფილიყო ეს მოთხოვნები, ვფიქრობ, მაგის მექანიზმი აუცილებლად მონახებოდა. მე ორჯერ მივმართე ბიძინა ივანიშვილს ვიდეო მიმართვით, თავისუფლად შეიძლებოდა მექანიზმის მოფიქრება, ხალხის ნების დაფიქსირება და გამოსვლა ამ მოთხოვნებით, ოღონდ დემოკრატიული გზით, კონსტიტუციურ ჩარჩოებში. ახლა ეს ეტაპი აღარ დგას, რადგან ძალზე სწრაფად და კარდინალურად

ცხადყოფს, რომ საქმე მთლად კარგად არ არის, ჩემი აზრით, ის იძულებული იყო ქართველი ხალხისთვის აეხსნა თუ რა ხდება ქვეყანაში. მე ეს იძულება უფრო მამფოთებს, მისი გამოსვლა შემამფოთებელია, რადგან თვითონაც ხედავს, რომ მის ერისკაცობას პოლიტიკური ძალებისგან უკუდარტყმები მოყვება, პოლიტიკა და ბიზნესი სრულიად განსხვავდება ერთმანეთისგან. მისმა ხსენებულმა გამოსვლამ ჩემში ადამიანური თანაგრძნობა გამოიწვია.

- ეს არ არის ინდულგენცია, მაგრამ კოალიციაში შემაგალი რიგი პარტიებისთვის ევროატლანტიკური ინტეგრაციის ასე ვთქვათ, თამასის მაღლა აწვევა ინდულგენციად ითვლება, რომ ვერ შევხ. ამ დროს საზოგადოების წინაშე არის უზარმაზარი პასუხისმგებლობები, შეეხები და ევროატლანტიკური კავშირის მხრიდან შეიძლება ხელისუფლებაზე ზეწოლა წამოვიდეს. პოლიტიკურ პარტიებს ქართული საზოგადოება მაშინ უნდა, როცა არჩევნებია. თვითონ საზოგადოებაშიც არ არის ისეთი მენტალ-

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

პატრიოტი

„საერთო გაზიტი“ ღამატი

№39, ნოემბერი, 2014 წ.

ჩვენი სტუმარი მზატვარი ნიჟნა შინგალია:

ბატონო ნიჟნა, ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების შემდეგ კვლავ აქტუალურია თემა გადაუხვია თუ არა საქართველომ დასავლურ კურსს. ასე საკითხის დასმა ცოტა მაგაბარია, ეს ზომ ტურისტული მარშუტი ან ბლეთი თბილისი-ბრიუსელი არ არის, არამედ დასავლური ღირებულებებით ცხოვრება, აზროვნება, სამოქალაქო პასუხისმგებლობა.

აბსოლუტურად გეთანხმები, დასავლური კურსი დასავლური ცხოვრების წესი, მენტალიტეტი. უფრო მეტიც, მთელი დასავლური ღირებულებები ქრისტიანულ კულტურაზეა დამყარებული. კითხვები, რომელიც მუდმივად ისმის – გადაუხვით თუ არა დასავლურ კურსს, რა გზას ვირჩევთ, ვფიქრობ, უფრო ქვეყნის უსაფრთხოების კონტექსტშია განხილული და არა ისე ღრმად, როგორც ეს თემა საჭიროებს. ჩვენ ზომ დიდი ხანია დასავლური მენტალობის ნაწილი ვართ, სადა უნდა გადაუხვით?! საქართველოს ფესვები, თავისი ისტორიით, ქრისტიანული კულტურით, სწორედ ევროპული მენტალობისაა. ამ ყველაფერს ევროპულს ახლა ვეძახით, თორემ, ადრე ბერძნულ-ბიზანტიური კულტურის სამყარო იყო, რომელმაც ქრისტიანობა როგორც პროგრესული რელიგია, პირველმა მიიღო, რისი დიდი ნაწილიც ვიყავით, რაც კარგად ჩანს ჩვენს კულტურაში, ლიტერატურაში თუ არქიტექტურაში. შემდეგ ისტორიის უკუდართობამ (ზნორად დაპრობადი ქვეყანა ვიყავით), ჩვენში, ირანის კულტურა გააძლიერა. ანუ, ბევრი სხვა კულტურის შეხების გასაყარზე ვიყავით. მაგრამ ჩვენი ქვეყანა თავისი არჩევანით, ყოველთვის, ქრისტიანულ კულტურაზე იქნება დამყარებული. დანარჩენი რაც შემოვიდა იძულებით, უფრო შეგუებით იყო, რათა ეთნოსი, ერი გადარჩენილიყო. ამით იმის თქმა მინდა, რომ არჩევანი უკვე დიდი ხანია გაკეთებული გვაქვს. დღეს, ამაზე საუბარი, როგორც შემოთ ვახსენე, უსაფრთხოების კუთხით ხდება – ნატოს, ევროკავშირში შესვლით, რათა თავი დაცულად ვიგრძნოთ.

მთავარი ევროპული ღირებულებები უსაფრთხოება, კეთილდღეობა და სტაბილურობაა. უსაფრთხოლო ყოფნა, როგორც რუსეთისგან დაცულად ყოფნა, ამასთანავე გაიგივებული?

ისტორიამ დაგვანახა, თუ რამდენად აგრესიულ მეზობელთან გვაქვს დღეს საქმე. ვგულისხმობ, რუსეთის მმართველს. თავად რუ-

ნამდვილი ფასეულობები, რაზეც იგი ღვას და რითაც ძლიერია, ძალიან ტრადიციულია და დიდ ქრისტიანულ კულტურას ეყრდნობა. ერთსქესიანი ქორწინებები და სხვა მსგავსი, უბრალოდ, დროის გამოძახილია. მთავარია ჩვენი უფლებებით ერთმანეთი არ შევაწუხოთ. არ უნდა დაგვაიწუფდეს, რომ თავისუფლება სივრცე არ არის, ეს არ არის ყველა სივრცის დაპყრობის უფლება. შენი უფლება იქ მთავრდება, სადაც მეორე ადამიანის უფლება იწყება. ეს უკვე ცხოვრების წესია. ღირებულებები, ფასეულობები, რითაც ევროპა არსებობს დიდი ხნის წინათაა

სით თუ რა ხდება დღეს, რისი უნარი აქვს ხელისუფლებას, რამდენად აკეთებს ამ ყველაფერს, რას ვაკეთებთ ქვეყნისთვის თავად ჩვენ როგორც მოქალაქეები და ა.შ. ვაკისხენით, რას ამბობდა ილია: „კაცად მაშინ ხარ საქები თუ ეს წესი წესად დარგე, ყოველ დღესა შენს თავს ჰკითხე, აბა, მე დღეს ვის რა ვარგე?“. ჩვენ კი როგორ ვიქცევით – თუ არარეალური მოლოდინები არ გამართლდა, ვცდილობთ, ეს ხელისუფლებას მივწვრივოთ, მოვთხოვთ პასუხს. სწორი გზა უნდა დავინახოთ. რა თქმა უნდა, მოქალაქეები კრიტიკულად უნდა იყვნენ განწყობილნი და პასუხი მოითხოვონ იმ ნაბიჯების განხორციელებაზე რაც შესაძლებელია, მაგრამ ხელისუფლება ვერ აკეთებს. მაგრამ, ხელისუფლებას შეუძლებელი არ უნდა მოსთხოვო იმიტომ, რომ ასე ჩნდება არარე-

დამსახურებაა ის რომ ევროპელები აქეთ მოილტვიან. ჩვენს ლიტერატურაში, სპექტაკლებში ისინი საკუთარ თავს პოულობენ. იციან, რომ ჩვენი კულტურით მათთვის ძალიან ახლობელი ეთნოსი ვართ. არანაკლებ რთული მდგომარეობაა ეკონომიკაში, ინვესტირება რთულდება, რაზეც რუსეთის ფაქტორი მოქმედებს. ხელისუფლება ინვესტირების შემოსავლენად ყველაფერს ცდილობს, ქმნის საინვესტიციო ფონდებს, მაგრამ ინვესტორს შესაბამისი გარემო უნდა შეუქმნა, რათა ამ რისკზე წამოვიდეს, რაც იოლი არაა. აქვე აღსანიშნავია, რომ ხელისუფლებამ საკუთარ თავზე აიღო საყოველთაო დაზვევა. ადამიანებს დაავადების, მედიკამენტების შექმნის აღარ ეშინათ. მთავარია საკითხებისადმი ერთიანი მიდგომა, უნდა გავაცნობიეროთ, რომ ჩვენ ერთ სახლში

„მიუხი ნიჟნა გზა ფართო, თაყვანისცემა ღირსებას...“

სეთს კრემლთან ვერ გაავიციებ იმიტომ, რომ კრემლის ქმედებით იქაც ბევრი ადამიანია უკმაყოფილო. ჩვენ მათი მსხვერპლი ვაგხდით როგორც აფხაზეთში, ისე ოსეთში. ამიტომ, ლოგიკურია, რომ ქართველი ხალხი შევლას დიდ ევროპულ ოჯახში ხედავს. მაგრამ ეს ხალხის არჩევანია და ამ გზიდან გადახვევა არცერთ პოლიტიკოსზე არაა დამოკიდებული. იმიტომ „თავისუფალი დემოკრატიების“ განცხადება პოლიტიკურია, მათ არც კი უფიქრიათ, რომ ამით შეიძლება საერთაშორისო ასპარეზზე ზიანი მოგვადგეს. ეს საკმაოდ გაუთვლელი განცხადება იყო იმიტომ, რომ ეს არჩევანი არანაირ პარტიაზე, პიროვნებაზე დამოკიდებული არაა, არამედ ქართველ ხალხზე. ქართველმა ხალხმა არჩევანი გააკეთა და ნებისმიერი ხელისუფლება ამას უნდა ემსახუროს.

ალბათ, უნდა გავარჩიოთ ისიც, როგორ ევროპაში გინდა ცხოვრება? საზოგადოებას დღეს არ აქვს გაცნობიერებული რა არის რეალურად დასავლური ღირებულებები, ზოგს ევროპა მხოლოდ ერთსქესიანთა ქორწინება ჰგონია...

დაახ, ეს მცდარი აზრია. თავისთავად ევროპა ძალიან ტრადიციულია. რა თქმა უნდა, დრომ, ადამიანის უფლებების კონცეფციამ და პოლიტიკამ მოიტანა ის, რომ ყველა თანასწორია, ყველას ყველაფრის უფლება აქვს. მაგრამ ევროპის ძირი,

შეთანხმებული. ესაა ინსტიტუციონალიზაცია, რეალური შეთანხმების და მისი განხორციელების პოლიტიკა, რეალობასთან ღია თვალებით გამკლავების პოლიტიკა. ამ ყველაფერს ინსტიტუტები, მთავრობები, მოფიქრალი ადამიანები უზრუნველყოფენ, რომელთათვისაც ეს ცხოვრების წესადაა ქცეული. რა თქმა უნდა, გასათვალისწინებელია კანონმორჩილებაც. კანონი ყველგან ირდება, მაგრამ ის შეთანხმება, რომელიც ადამიანსა და სახელმწიფოს, სახელმწიფოებს, კონგლომერატებს შორის არსებობს, ამის დაცვა ის მნიშვნელოვანი ფასეულობაა, რაც ევროპაში ყოველთვის ხორციელდება. ვთვლი, რომ ჩვენი რეალობიდან გამომდინარე, ამ ყველაფერის გავივლით, ოღონდ ამისთვის სიმშვიდე, სწორი ანალიზი, რეალობის შეგრძნება საჭირო. წარსულში, პოლიტიკოსები, ხალხს ისეთი მოლოდინებს უჩენდნენ, რომელიც რეალობასთან კავშირში არ იყო, ადამიანებს კი სჯეროდათ. სააკაშვილის დროს, საზოგადოებას ისეთი მოლოდინებს უჩენდნენ, ლამის საქართველოს შევიცარიას ადარებდნენ და ამ ცხოვრების წესს უქადაგებდნენ. უნდა მივეწვიოთ რეალობის სწორად შეფასებას – რა მდგომარეობაშია ქვეყანა გეოპოლიტიკური, ეკონომიკური, განათლების კუთხით. აქედან გამომდინარე, შევძლებთ რეალურად შევაფა-

ლობის განცდა, საზოგადოებასა და იმ ადამიანებს შორის დაძაბულობა, ვისაც ქვეყნის მართვაზე პასუხისმგებლობა აქვს ადებული. კარგად უნდა გავიაზროთ – რა მოხდა, რანი ვიყავით, საიდან მოვედით. მე თუ მკითხავთ, ქვეყანა ურთულეს მდგომარეობაშია. მინიმუმ, 20-30 წელია საჭირო პრობლემების მოსაგვარებლად, ოღონდ, ეს წლები, სწორად უნდა იყოს დაგეგმილი. პირადად მე, დიდ რესურსს ჩავლებდი განათლებაში იმიტომ, რომ სწორედ განათლებულ კაცს შეუძლია შექმნას ის მომავალი, რაზეც ვოცნებობთ. ასევე, თანხას ჩავლებდი კულტურაში – ეს ზომ ჩვენი სახეა. ჩვენი კულტურის

ცხოვრობთ, ყოველ გადადგმულ ნაბიჯზე კარგად უნდა დაფიქრდეთ, დასაკარგი არაფერ გვაქვს, ურთიერთობა, თანადგომა უნდა ვისწავლოთ. რაც თქვენ ახსენეთ, ევრომენტალობის, ევროფასეულობების განხორციელება, ეს ყველაფერი ჯერ კიდევ სასწავლო გვაქვს. ქვეყნიდან, ტყუილი, საერთოდ უნდა აღმოფხვრას. ადამიანი უნდა მიხვდეს, რომ ეს არაპრაგმატულია როგორც ერთმანეთთან, ისე მოქალაქესა და სახელმწიფოს (და პირიქით, სახელმწიფოსა და მოქალაქეს) შორის ურთიერთობებში. დღეს, სამწუხაროდ, უამრავ

ძვირფასო მეგობრებო, შემოგვიერთდით გაზეთ „პატრიოტის“ მეგობართა კლუბში. ინფორმაციისთვის დაგვიკავშირდით: 593 44 04 01; 597 93 93 79; (2) 14 40 19; (2) 34 28 97. რედაქციის მისამართი: თბილისი, დ.აღმაშენებლის გამზ., 164, II სართ.

„როგორც საქართველოს მოქალაქე, ადამიანი, რომელსაც არანაკლები წვლილი მიუძღვის იმ ფაშისტური რეჟიმის დამარცხებაში, ვიდრე მთელ „თავისუფალ დემოკრატებს“, მე მოვითხოვ, პირველ რიგში გამოვიდეს საგარეო საქმეთა მინისტრი, ქალბატონი ფანჯიკიძე (თავის მოადგილეებთან, რომლებიც ტიროდნენ ეთერში, რომ საქართველომ შეცვალა პოლიტიკური კურსი) და საქართველოს მოსახლეობას მოხსენოს: სად, როდის, კონკრეტულად ვინ დაავალა მას, ან შესთავაზა, ან რაიმე ტიპის მოქმედება განახორციელა საქართველოს ევროატლანტიკური კურსის აღსრულების საწინააღმდეგოდ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ეს არის პოლიტიკური საბოტაჟი, ქმედება, მიმართული საქართველოს სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ, ხოლო რა მოტივებით – ამაზე ცალკე ვილაპარაკებთ.

ეს ეხება ასევე ბატონ პეტრიაშვილს, ბატონ დოლიძეს (ერთსაც და მეორესაც) – განაცხადონ, რა მოხდა ერთ დღეში, რომ ყველამ პირი შეკრა და განაცხადეს, რომ ეს კურსი შეიცვალა. რაც ჩვენ მათგან მოვისმინეთ, ეს იყო მხოლოდ და მხოლოდ ხოტბა იმ საქმეების, რაც მათ აკეთეს ამ კურსის განსახორციელებლად – ვინ შეცვალა, სად შეცვალა?! ეს ხელეწიფებოდა ან პარლამენტს, ან პრემიერმინისტრს, ან საქართველოს პრეზიდენტს, მიუხედავად იმისა, რომ არსებული კონსტიტუციით ის არ არის განმხორციელებელი საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსისა – იქნებ მათგან მიიღეს რაიმე დავალება? წინააღმდეგ შემთხვევაში, აბსოლუტურად გაუგებარია როგორ შეიძლება იყოს, რომ ირაკლი აღაძარაშვილმა, როგორც პრემიერმინისტრმა, ამ უკანასკნელი დღეების განმავლობაში, წინა კვირებისა და წინა თვეების განმავლობაში (უელსის სამიტს და ასოციაციის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერას რომ თავი დავანებოთ), თავის ყველა განცხადებაში ცალსახად ამბობდა, რომ არავითარი შანსი არ არსებობს ამ კურსის შეცვლის.

მე მოვითხოვ ამ პოლიტიკური ჯგუფისგან, გააკეთონ განმარტებები, აუხსნან ქართველ ხალხს რას ნიშნავდა ამ ჯგუფის განცხადებები და რა მიზანს ისახავდა, თუ ამის უკან არ დგას კონკრეტული ფაქტები, კონკრეტული არგუმენტები, კონკრეტული პიროვნებები და კონკრეტული ქმედებები!

...ახლა მივადგებით იმას, თუ რა ზარალი მოუტანა ამ გაუზარებელმა დემარშმა, აბსოლუტურად უმეცარმა პოლიტიკოსებმა, რომელმაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა ის პოლიტიკური წუმბე, რომელში ჩვენ ვიმყოფებით; რომ ადამიანები, რომლებსაც არანაირი გამოცდილება და არანაირი სახელმწიფოებრივი პასუხისმგებლობა არ გააჩნიათ, არიან უმაღლესი ხელისუფლების მფლობელები;

რომ პოლიტიკური ჯგუფი შემოიფარგლება იმ რაოდენობის ადამიანებით, რომლებიც სუვეერულა, გამწესებული არიან მაღალ პოლიტიკურ თანამდებობებზე, ხელთ უპყრიათ სადავეები და ამ სადავეებს იყენებენ ბოროტად, საკუთარი მიზნების განსა-

ლომდე, ან მომავალ წელს, საქართველოს ბიუჯეტი დიდად არის დაკავშირებული იმ ინვესტიციებთან, იმ საერთაშორისო პროექტებთან, იმ საერთაშორისო ფულთან, რომელიც შეიძლება შემოვდეს ამ ქვეყანაში; იმ საერთაშორისო ბიზნესთან,

„თუ ვინმემ შეუქმნა საფრთხე საქართველოს ევროატლანტიკურ კურსს, იმ პოლიტიკური დემარშით, რაც მათ განახორციელეს, საფრთხე შეუქმნა მაია ფანჯიკიძემ, ირაკლი აღაძარაშვილმა, პეტრიაშვილმა, ძმებმა დოლიძეებმა და მთელმა ამ ჯგუფმა“

(ამონარიდი გობა ხაინდრაჰას პრესკონფერენსიდან)

ხორციელებლად – სხვას ვერაფერს ვერ დავარქმევ! რას ნიშნავს ეს საქართველოსთვის უახლოეს პერიოდში და გრძელვადიან პერსპექტივაში – ეს არის ძალიან მძიმე დარტყმა საქართველოს ეკონომიკისთვის, რადგან აბსოლუტურად ნათელია, რომ ამ პოლიტიკური დემარშის შემდეგ უამრავი საერთაშორისო ინსტიტუ-

რომელმაც საქართველოში უნდა შემოიტანოს ფული, შექმნას სამუშაო ადგილები და შექმნას წინაპირობა იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკა განვითარდეს. რა თქმა უნდა, არ შეიძლება მსგავსმა პოლიტიკურმა დემარშმა უკვლოდ ჩაიაროს. **ჩემთვის, საქართველოს თავდაცვის მინისტრი, აღაძარაშვილი, რომელიც,**

ვმიტანილი ბატონი სააკაშვილი – ეს არის მწარე რეალობა, რისი მომსწრენიც გავხდით ამ ბოლო დღეებში. **საერთაშორისო თანამშრომლობის, დიპლომატიური კორპუსის, რომელიც საქართველოში არის და პირადად აშშ-ის ელჩს მივხარა მივმართო და ვპითხო: რას ნიშნავს აშშ-**

ელჩი? როდესაც აშშ-ის ელჩი ჩვეულებრივ კორუფციულ გარიგებაზე აცხადებს, რომ ამას აქვს პოლიტიკური დენის ნიშნები და ა.შ – როდის იყო, რომ მიწაში ჩადებული ინტერნეტის მავთული ცვლიდა პოლიტიკური კურსის მიმართულებას? ან, რა პოლიტიკური სიბეცეა, როდესაც ადამიანი, ვისაც პრეტენზია გააჩნია ქვეყნის პოლიტიკურ ლიდერობაზე, აცხადებენ, რომ პროკურატურამ ქვეყანაში შეცვალა საგარეო პოლიტიკური კურსი – რა არის ეს, რაშია საქმე, რასთან გვაქვს საქმე?

ეს იმდენად მარტივია, იმდენად პრიმიტიულია, იმდენად თავხედობაა და მტრობაა საკუთარი ქვეყნის, რომ აბსოლუტურად ნათელია, ვისთვის იყო გაკეთებული ეს განცხადებები...

ჩემთვის, აღაძარაშვილი, ფარმოადგენს აშშ-ის თანამშრომლობის სამინისტროს გაბრუნებას საქართველოში!

მე აკლიან დიდ პატივს ვცემ ამ ქვეყანას, არ დავამიჯნობა ის სიკეთეები რაც აშშ-ისგან მიუღია საქართველოს, მაგრამ როგორც ოჯახის წევრი, საქართველოში ჩემი ოჯახის, მე ვერ მოვითმენ, უცხო ოჯახის წარმომადგენლის ჩარევას ჩემი ოჯახის პირად ურთიერთობებში და ის, რაც ახლა ხდება და რასაც ვხედავთ, არის პირ-

ცია ძალიან სერიოზულად დაფიქრდება იმასთან დაკავშირებით, ღირს თუ არა საქართველოში ინვესტიციების განხორციელება. ეს საფრთხეს უქმნის საქართველოს ბიუჯეტის შესრულებას, ეკონომიკის განვითარებას იმიტომ, რომ წლის ბო-

სა მთავრად, პასუხისმგებელია იმაზე, რომ განხორციელდეს იმის დაგეგმვა, მოგვეზიდა როგორც საქართველოში თავდაცვის მინისტრი. თუ ვინმემ შეუქმნა საფრთხე საქარ-

რიკული და ევროპული დემოკრატიის გაბრუნების განხორციელება, რომ რაღაც პოლიტიკური ჯგუფი არ დაელოდებოდეს არჩევნებს საქართველოში, უცვლელის და დაამსოვს ხელი-სუფულებას? რა არის ეს

დაპირი ჩარევა ჩემი ოჯახის ცხოვრებაში, ჩემი შვილისთვის, ჩემი შვილების, ცოლის და ა.შ. ეს არის ყველა ჩემთვის განსაკუთრებული საკითხი, ჩემი ძველი ოჯახის მისთვის!

რა არის კორუფცია, რა არის პოლიტიკური კორუფცია, ამერიკელებმა ჩვენზე კარგად იციან; ისიც კარგად იციან, მართლმსაჯულება როგორ უნდა მოიქცეს ამ შემთხვევაში; ისიც მშვენივრად იციან, პოლიტიკური განცხადებები რამდენად შესაფერისია მართლმსაჯულებასთან და მის განხორციელებასთან – რატომ აკეთებენ ამას?

ამის ახსნა შესაძლებელია მხოლოდ იმით, რომ სხვადასხვა ქვეყნებს, მათ შორის ჩვენ მეგობარ ქვეყნებსაც კი, სჭირდებათ საკუთარი გაველენის კაცები საქართველოს ხელისუფლებაში, საქართველოს პოლიტიკურ ისტებლიშმენტში. ეს ნორმალურია, მთელ მსოფლიოში ხდება, ყველა ქვეყანა დაინტერესებულია ამით, მაგრამ სხვა საქმეა რომ საქართველოს მოქა-

ლაქები, ადამიანები, რომლებსაც პირდაპირ ევალებათ ამ ქვეყანაზე ზრუნვა, რამდენად არიან მზად, რომ არა საკუთარ ქვეყანას და საკუთარი ქვეყნის ინტერესებს ემსახურონ, არამედ სხვა ქვეყნის, რა მეგობრულადაც განწყობილი უნდა იყოს, რა სტრატეგიული პარტნიორიც უნდა იყოს. თურქეთიც ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორია და სხვა ქვეყნებიც, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენი უმაღლესი თანამდებობის პირები მათ ინტერესებს უნდა ემსახურობდნენ და არა საქართველოსას.

დღეს შეიქმნა ჩემთვის ისეთი სურათი, რომ ეს ადამიანები (დემარშის მომწოდებელი) ემსახურებოდნენ არა საქართველოს ინტერესებს, არამედ იმ ინტერესებს, რომლებიც საქართველოს ფარგლებსგარეთ არის.

საქმე ეხებოდა თავდაცვის სამინისტროს, ინსტიტუტს, რომელშიც გაერთიანებულია ქართული შეიარაღების მთელი ძალა; სადაც არიან შეიარაღებული ადამიანები, რომელთაც განუსაზღვრელი რესურსები გააჩნიათ იმისათვის, რომ ქვეყანაში დესტაბილიზაცია მოხდეს, ან რაიმე ტიპის ძალადობრივი ქმედება. რამდენად ფრთხილები უნდა ვიყოთ – ეს დაწესებულება კონტროლიდან თუ გამოვიდა და პოლიტიკურ ვენებათაღივლებაში ჩაერთო, მინდა ვითხრათ, რომ ამის შედეგები ნანახი გვაქვს... ამ ვითარებაში, რომელსაც შეუძლია ააფეთქოს ეს ქვეყანა – შეეძლო, მაღლობა ღმერთს, ვერ ააფეთქა – დღემანდამ აღმასრულებელი ხელისუფლებას ირაკლი ღარიბაშვილის მეთაურობით ალმო-აჩნდა საკმარისი სიმტკიცე, გონიერება, მიჯანყებარეთ-ლობაც იმისთვის, რომ ხელიდან არ გაშვებოდა ქვეყანაში კორუფციული – კიდევ ვიმეორებ, გადახე-

დეთ სიას, რა თანამდებობის პირებმა განახორციელეს პოლიტიკური დემარში!

მე ადრე ძალიან სერიოზულად არ მიმიდევნებია ყურადღება ამისთვის – აღმოჩნდა, რომ „თავისუფალი დემოკრატიები“ მთლიანად აკონტროლებდნენ საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსის იმპლემენტაციას, მთლიანად! სწორედ ამიტომ ვსვამ კითხვას: მაშ, ვინ იყო ის ბნელი ძალა, ის მითიური ძალა, ვინც ხელი შეუშალა ამ კურსი განხორციელებას, გვიპასუხონ!“

„მიუხი ნიჭსა გზა ფართო, თაყვანისცემა ღირსებას...“

9 გვ.

სპექტაკლსა და ტყუილს ვხედავ. თუ ეს არ მოვაგვარეთ, მომავლის დაგეგმვა ძალიან რთული იქნება.

– ამ ურთულეს პირობებში, სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე რა გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს ერმა?

– განათლება მოგვცემს საშუალებას სამომავლოდ სწორი გადაწყვეტილებები მივიღოთ. განათლებული კადრები ყველა დარგს სჭირდება. საზოგადოებამ, გარკვეული შეთანხმების საფუძველზე, პასუხისმგებელ პირებს ამის განხორციელება უნდა მოსთხოვოს. რეალური მოთხოვნების და მათი შესრულების ტანდემი უნდა შედგეს. ადამიანებს უნდა ვესაუბროთ. ის გარემოება, რაშიც დღეს უამრავ ადამიანს უწევს ყოფა, სამწუხარო რეალობაა. ხანდახან, ვფიქრობ, ადამიანები რითი ცხოვრობენ, არსებობენ. სამწუხაროდ, არ ვართ ის ქვეყანა, რომელსაც სათანადო რესურსები აქვს, ეს ჩვენი ხელით უნდა შექმნათ. პირადად მე, აუცილებლად ჩავლდები თანხებს ჭკვიან, ინტელექტუალურ ეკონომიკაში, ანუ, ადამიანურ რესურს უფრო ავაძოქმედებდი. მაღლობა ღმერთს, ქართველებს, ჭკუა არასდროს გვაკლდა. საბჭოთა პერიოდში როცა შვედილია იყო, ადამიანები უზრუნველყოფილი იყვნენ, ყველა დარგში ნიჭი გამოავლინეს. ანუ, ქვეყანაში დევს ნიჭი, მაგრამ გარემო უნდა შეუქმნა, რომ განვითარდეს. ერთხელ და სამუდამოდ უნდა დამთავრდეს ეს წერილმანი, ყოველდღიური, თითოიდან გამოწოვილი კომერციაზე დაყრდნობილი მასშედიის „მოუბები“. ადამიანებს ნამდვილი ყვითლისგან უნდა გარჩიონ. დასავლეთში ყვეთელი პრესა და ტელევიზია ერთმანეთისგან იყოფა, ამას სერიოზულად არავენ უყურებს. ასე უნდა იყოს ჩვენთანაც.

ინიციატივა უნდა გამოიჩინოს. წინგადადგმული ნაბიჯია ის, რასაც ახლა, ბატონი ბიძინა აპირებს – შექმნას ნამდვილი საზოგადოებრივი პოლიტიკა. მთავარია ეს რეალიზდეს. თუ ჩვენ დემოკრატია ვიღებთ როგორც არაიდეალურს, მაგრამ ერთ-ერთ არსებულ წყობას, რითიც დღეს ყველა განვითარებული ქვეყანა არსებობს, მაშინ დემოკრატის წესი, ამის მთავარი ნაწილი უნდა იყოს. აქ, დახურული კარი არ არსებობს. დახურულ კარებს ყოველთვის დაგიმტვრევინ. საჭირო საზოგადოების საუკეთესო ნაწილის მობილიზაცია, ინიციატივანი ხალხისთვის ხელის შეწყობა, ახალგაზრდების ჩართულობა. ხალხამდე უნდა მივიტანოთ მთავარი მესიჯი – დღეს რთულ მდგომარეობაში ვართ და, მოდით, ყოველდღიურ გამოწვევებზე სწორი რეაგირება მოვახდინოთ, რათა ნაბიჯ-ნაბიჯ, ნელ-ნელა უკეთეს ცხოვრებას მივაღწიოთ.

– ექსპერტები პოლიტიკურ კრიზისზე საუბრობენ. შექმნილ ვითარებაზე საკუთარი აზრი ბიძინა ივანიშვილმაც დააფიქსირა. თქვენთვის, როგორც რეგიონი მოქალაქისთვის რა იყო მნიშვნელოვანი მესიჯები?

– ჯერ ერთი, ჩემი და ბატონი ბიძინას რეალისტური დამოკიდებულება ერთმანეთს ემთხვევა, იგი არ ატყუებს ხალხს და არ ეუბნება

2-3 წელიწადში ავყავარებითო, არამედ ამბობს, რომ მინიმუმ 20 წელიწადში ნორმალური ევროპული დონის ქვეყანას მიუახლოვდებით. მეორეც, იგი ძალიან გახსნილია, ყველაფერს ღიად საუბრობს, სათქმელს უკან არ იტოვებს. საკუთარ თავს საზოგადოების წევრად თვლის. იგი არის ადამიანი, რომელიც დღე და ღამე იმისთვის მუშაობს, რომ ქვეყანას სიკეთე მოუტანოს, არადა თავისუფლად შეუძლია ქუდი დაიხუროს და წაიღოს. განა ბევრი მდიდარი ადამიანი ვიცი ისეთი, ვისაც თავის ქვეყანაზე ამდენი დრო დაეხარჯოს და ასე ეზრუნოს?! მისი ცხოვრების წესი ასეთია – დილის 9სთ-იდან 10სთ-მდე საზოგადოებრივი საქმიანობითა დაკავებული, თავს არ ზოგავს. მაგრამ უნდა გავიხსროთ, რომ მართლ ვერაფერს იზამს, ქვეყანა კეთილდღეობისკენ ერთად უნდა წაიყვანოთ. ჩვენი წილი პასუხისმგებლობა, აგური უნდა დავდოთ.

– 15 ნოემბრის აქციასაც მინდა შევხვობ. „არა ანექსიას“ – ამას გვეუბნება გუნდი, რომელმაც თავს უამრავი უბედურება დაგვატყვნა და ხალხი მათ დამნაშავე რეჟიმს უწოდებს. აფხაზეთის თემა თითოეული ქართველის ტკივილია, ამით ხომ არ შეეცდებიან „მხარდამჭერების“ აქციაზე მოტყუებას? როგორ შეიძლება განვითარდეს მოვლენები?

– არ მგონია, ჩვენი ხალხი, ასეთი ბრმა იყოს და მოტყუდეს. რა თქმა უნდა, ამ თემით სპეკულირებენ. ამ საკითხზე, საქართველოს ნებისმიერ მოქალაქეს შეუძლია ხმა ამოიღოს, მაგრამ არა „ნაცემობის“ მხრიდან გამართულ აქციაზე. „ნაციონალისტ“ მორალური უფლება არ აქვთ ქვეყნის ანექსიაზე ისაუბრონ, რადგან საქართველოს გარკვეული ტერიტორიის ანექსია სწორედ მათი მმართველობის დროს მოხდა.

მთავარი მოთამაშე, ნებისმიერ ქვეყანაში, მაინც ხალხია. ქართველი ხალხისთვის ეს ძალიან არანაირი საშიშროებას არ წარმოადგენს.

საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარის“ გაფართოებული ეროვნული შეკრება რუსთაველის თეატრში

ნ. ნოემბერს საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარის“ გაფართოებული ეროვნული შეკრება გაიმართა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის დიდ დარბაზში.

შეკრების აუცილებლობა, როგორც საზოგადოებრივი მოძრაობის დამფუძნებელმა, პატრონმა რაზო ამასუელმა განაცხადა, განაპირობებს ქვეყანაში შექმნილმა საფრთხის შემცველმა მდგომარეობამ.

როგორც ამავე სახელით: ძალიან სამწუხარო ამბავი მოხდა, გარდაიცვალა მართლაც სახელოვანი მამულიშვილები **გურამ ფირცხალავა** და **რევაზ ჭოსონელიძე**, ავადმყოფი და პატივი ვცემთ მათ სხონას. ახლა მოვუხსნივით დიდი დარბაზი.

დამატებითი ინფორმაცია: საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარის“ გაერთიანებული შეკრების მონაწილეებს მერაბ ბერძენიშვილის წერილი გააცნო:

„... პარლამენტი მოწოდებულია გადაარჩინოს ნაციონალური პარტია, ეს მათ თავიდანვე განაცხადეს. ასეთმა ქმედებამ გზა გაუხსნა ნაციონალურებს და თუკი რამ სიკვდილიანობა, ყველაფერს აბრალებენ „ქართულ ოცნებას“. ვიღაც ქარაფშუტა პარლამენტარი ქილიკით საუბრობს კათოლიკოს-პატრიარქზე, უწმიდესსა და უნეტარესზე ილია II-ზე. გავასწავლოთ ნაციონალურებს მათ მიერ ჩადენილი დანაშაულებები. საზოგადოებრივი აუცილებლად უნდა ვაჩვენოთ ზუგდიდში აღმოჩენილი ვიღამასალები. როგორ არაადამიანურად, შეზარატულ უსწორდებიან მოქალაქეებს. საზოგადოებისთვის ამის დამალვა არის შეცდომა და დანაშაული. დღევანდელი იყო საქართველო“.

თემო გოცამაძე, სახალხო მხატვარი: სცენის კედელზე სამი ფოტოსურათია, ილიასი, ერეკლე II-ისა და პატრიარქის. ახლა ვიცო, იტვიან, ერეკლე II სურათი იმიტომ გვიდა, ესენი რუსეთისკენ მიდიან და ევროპაზე უარს ამბობენ. ჩემი გამოხატვის შემდეგ უარესს იტვიან, რადგან უნდა გავისხენო, რომ რომის სენატმა პრობლემებს რომ ვერ მოუარა, დიქტატორის თანამდებობა შემიძლია. დიქტატორი არა, მაგრამ აუცილებლად უნდა არსებობდეს რაღაც ორგანო საქართველოში, რომელსაც მიმიხედოთ იტვიან და რომს კონკრეტული დონისიძიების გატარება დაევალება...

მლირზაბერა ჯამელიძე, აკადემიკოსი: ერთსქესიანი ქორწინება ბუნებრივ აზრად უნდა ჩათვალიყო. ილიას თქმისა არ იყო, არსებობს ორი მტერი. ერთი, რომელიც მახვილით ცდილობს განადგურებას, მეორე აპირებს კულტურა და ტრადიცია მოგისპოს და ასე გავანადგუროს. დღეს პირდაპირი მტერები ქართული ცნობიერებისკენ არის მიმართული და უნდა ჩვენ აზროვნების სტრუქტურა შეცვალონ.

მასტანო ხარჩილაძე, „საერთო გაზეთის“ მთავარი რედაქტორი, პოეტი, პუბლიცისტი: ყველაფერი, რაც მოხდა 2008 წლის აგვისტოს თვეში, წინასწარ იყო გამოჩენილი დამარცხებისთვის. უამრავი მასალა არის ამის დამაბტვიცებელი.

ჩემი აზრით, ხელისუფლებამ და ხალხმა არ უნდა დაუშვას 15 ნოემბრის აქცია, თუ ეს აქცია მინც შედგება, მაშინ 16, 17, 18 ან 19 ნოემბერს ქართველი ხალხი უნდა გამოვიდეს და თქვას, მოსწონს თუ არა მას „ნაციონალიზმი“ ძალადობა. მე ვფიქრობ, რომ ხელისუფლებამ ძალიან ბევრი გააკეთა ამ არსებული ზეწოლის პირობებში და დღეს სიტყვა ეკუთვნის ქართველ ხალხს. ჩვენ უნდა ვთქვათ ეს სიტყვა, ჩვენს ნაცვლად ამას ვერავინ იტყვის...

ლალი ბაღვაშიანი: იმიტომ ვარ ასეთი რადიკალური „ნაციონალური“ მოძრაობის მიმართ, რომელსაც ჩემთვის პირადად არაფერი დაუშავებია, რომ ქვეყანას დაუშავა, დააქცია, დაამხო და გააცამტვერა ყველაფერი ის, რაც ქართული ცნობიერების გაღვივებას ემსახურებოდა... ახლა ისევ უნდათ იმ ქვეყნის მართვა, რომელიც ასე ძლიერად ეზიზღებათ. ამ გარეშე ძალებისსაც მიკვირს, რატომ უწერენ ხანდახან მათ მხარს. თვითონ თუ დაუშვებენ თავიანთ ქვეყნებში თავისივე ხალხის მოძულე მთავრობას. ან ამხელა ათასწლეული კულტურის მქონე ქვეყანას რატომ ვეძებოვან ისე, თითქოს ტყვეში მცხოვრები ტომი ვიყოთ.“

ნანა ლომჯარიანი: მეფე ერეკლეს ჰქონდა ორი არჩევანი. ერთი ის, რომ წასულიყო ევროპისკენ, სადაც ყველა მონარქს თავი გააგდებინეს, ან აერჩია განახლებული რუსული მართლმადიდებლური იმპერია. იმხანად ასე იყო და თანაც ერეკლე მონარქი იყო, ის რესპუბლიკური პარტიის თავმჯდომარე არ ყოფილა და სხვა არჩევანს ვერ გააკეთებდა. ამას იმით გასაგონად ვამბობ, ვინც ცდილობს, საქართველოში მოაზროვნე ადამიანები რაღაც იარაღების მიკვრებით ჩააწუმოს.

ლადო საღვთაძველი, „თავისუფალი თაობა“: არ შეგაწყენთ თავს, მაგრამ მინდა ერთი ფაქტი აღვნიშნო, ნაციონალური 15 ნოემბრის აქციას მართავენ იმ ადგილას, სადაც 7 ნოემბრის და 26 მაისის საშინელებები ცაიდინეს, ამიტომ 16 ან 17 ნოემბერს ჩვენ უნდა დავაფიქსიროთ ჩვენი პოზიციები. მინდა მხარდაჭერა გამოვუცხადო „ქართულ ოცნებას“, რომელსაც ნელ-ნელა გამოეყოფა არასასურველი ძალები და ეს ძალიან კარგი ტენდენციაა. ძალიან დიდი მადლობა, შემოგვევლოთ ჩვენი თავი.

ჯაბა სხუშუა, ჟურნალისტი: ჩვენ არ გვეშინია. ამ ბრძოლაში ბოლომდე ვიქნებით და ჩვენს მკითხველებთან, ქართველ ხალხთან ერთად ამ ბრძოლას მივიყვანთ გამარჯვებამდე. ჩვენი სამშობლოს და ქართველი ხალხის საბოლოო გამარჯვებამდე.

ტრისტან ფიმილაშვილი, გენერალი: წლების მანძილზე საკავშირეო ტერორის ქვეშ ვიმყოფებოდით, მის კონცლაგერებში, მაგრამ თქვენი წყალობით მე დღეს ცოცხალი ვარ და თქვენს წინაშე ვდგავარ. მადლობა,

რომ მოგვეცა იმის საშუალება, ვაკეთოთ სამშობლოს საკეთილდღეო საქმე.

დავით მხეიძე, ჟურნალისტი: 15 ნოემბერს შეიკრიბება ნაციონალური ბანდა, რომელიც, ჩვენს სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ ბოვინობს იმ მიზეზით, რომ აფხაზეთის მიმართ ქმედით ნაბიჯებს არ დგამს თურმე ხელისუფლება. მათი ქმედითი ნაბიჯებით დაეკარგეთ აფხაზეთი და სამაჩაბლო. არ შეიძლება ქვეყნისთვის მთავარი მიზანი იყოს ევროკავშირში ან ნატოში შესვლა, ეს შეიძლება მიზანი იყოს რაღაც დიდი მიზნის მისაღწევად.

მოვაწყეთ 200 000-იანი ან 300 000-იანი მიტინგი და მივადგეთ პარლამენტს და ვუთხრათ, „ნაციონალიზმი“, აიკრძალოს, როგორც ფაშისტური ორგანიზაცია.

როგორც ამავე სახელით: მთელი ცხოვრება ამ გათავისირებულებს ვებრძვი. რაც აქ მოხდა და რატომაც მოხდა მე ერთადერთი მიზანი მქონდა და მაქვს, გეგა ბოკერია უნდა ჩავაჯინო ციხეში. არ მოსწონს ჩემი ლექსიკა, მაგრამ მინც უნდა ვთქვა: თავის ტყვეობაშია ცოლიც მასთან ერთად უნდა ჩავსვა ციხეში.

ვიცი, ჩვენ ასეთი დემოკრატები ვართ და როგორ შეიძლება. მეტყვიან. როგორ შეიძლება და კარგად შეიძლება. რაც მაგათ ჩემს სამშობლოს გააკეთეს, ყველა სასჯელი მათთვის ზედგამოჭრილი იქნება. ამიტომ პირდაპირ ვამბობ. ერთგული ვარ ირაკლი ღარიბაშვილის. არ დამკლავია ღვინო, ქალი, კაზინო, მაგრამ გულით ყოველთვის ქართველი ვიყავი.

ვიცი, აქ რამდენიმე მსტოვარი მინც იქნება, ამიტომ ვაფრთხილებ, დედამისიშვილი ბრძანდებით არასამთავრობო და პატრიარქზე დაგცდებით სიტყვა: ვერაფერი ვეღარ გიმეველით. როგორც ჩველი ბავშვი, ხელში ისე უჭირავს საქართველო ამ კაცს.

შეურალთა კავშირის სახლში, სადაც გალაკტიონის, კონსტანტინე გამსახურდიას, გოგლას, პოლოს თოფის ლულა არ გაციებულა, იქ ჩაატარეს ჟურნალ „17“ პრეზენტაცია. ეს არის ლეგლ დელოფის ირაკლი ვაჭარაძის

ჟურნალი. ჯერ ერთი, ბიჭმა 18 წლამდე არ უნდა იცოდეს, ბიჭია, გოგოა თუ რაა საერთოდ. 18 წელს რომ გაცდება და ცოტას შეაფრიალებს, უნდა მივიდეს თურმე თავის დედიკოსთან, „ქამენტავატი“ ჰქვია ამ ამბავს და უთხრას: დედიკო, მე ცოტა „მასველებს“. არ დაუტოვებთ პუდრასტებს საქართველოს!

ბოდიშს ვიხდი, მაგრამ, მგონი, ამ დარბაზში ვილატებს ვიყვარვარო, ამიტომ უფორჩილესად გთხოვთ: ნუ მივცემთ ამ წესიერ ბიჭს, ახალგაზრდა კაცს ირაკლი ღარიბაშვილს საჯიჯგანად ამ ზურუშინებს, წაივადს მერე გვარამია, „რუსთავი-2“-ის დირექტორი სამხრეთ აფრიკის პინგვინს რომ ჰვავს და მიჩვილოს, ვისთანაც უნდა.

საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარის“ მიმართვა ხელისუფლებისა და ქართველი ხალხისადმი

„ნაციონალიზმი“ 9-წლიანი რეჟიმის ძალმომრეობის პერიოდში ადამიანის ფუნდამენტური უფლების ხელყოფის, მოქალაქეთა კერძო საკუთრების, მართლმადიდებლური ეკლესიისა და ქართველი ერის ღირსებისა და შეურაცხყოფის გამო, „საზოგადოებრივი მოძრაობა ლაზარე“ შეკრების დამსწრეთა უმრავლესობის თანხმობით უფლებამოსილია განაცხადოს:

1. 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებში პოლიტიკური მარცხის მიუხედავად, ნაციონალური მოძრაობის დანაშაულებრივი რეჟიმი კვლავინდებურად აგრძელებს ქართული საზოგადოების დაშინებას და არსებული ხელისუფლების მიმართ საბოტაჟს;

2. ნაციონალური მოძრაობის რევანშისტული პოლიტიკის ხელშეწყობისა და ქვეყანაში დესტაბილიზაციის, ე.წ. „თბილისური მაიდნის“ მოწყობის მიზნით, გეგმაზომიერად მიმდინარეობს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის დისკრედიტაცია;

3. ნაციონალური მოძრაობის მიერ დაფუძნებული და დაფინანსებული არასამთავრობო ორგანიზაციები, საერანტო სისტემაზე არსებული და აქსესიკლუზიური უფლების მქონე არასამთავრობო სტრუქტურები, ასევე ჟურნალისტთა კორპუსი, რომელსაც წინარე, ნაციონალურ ხელისუფლებასთან საეჭვო კავშირი აქვს დამყარებული, მიზანმიმართულად ეწევიან საზოგადოების დეზინფორმაციას, რაც ხელს უშლის ქვეყანაში დემოკრატიული, სამართლებრივი პროცესების წარმართვას;

4. ნაციონალიზმის გამოვლენულმა რევანშისტულმა მუქარებმა, ფართო საზოგადოების აზრის იგნორირებამ და უცხოელი ლობისტების არაობიექტურმა, ტენდენტურმა პოზიციებმა, შესაძლოა, ქვეყანაში სამოქალაქო დაპირისპირება გამოიწვიოს, რაც ათაწლეულებით გადაავადებს როგორც ქვეყნის დემოკრატიულ მშენებლობას და ევროსტრუქტურებთან მის ინტეგრაციას, ასევე ტერიტორიული მთლიანობისა და დეოკუპაციის უშიშვნელოვანეს საკითხს;

5. შექმნილი რთული ვითარების გათვალისწინებით, საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“ მოგიწოდებთ, რომ საზოგადოებაში გაუსწრელი, პრინციპული, პატიოსანი და სამართლიანი პოლიტიკოს სტატუსის მქონე პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის, საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილის სახელით გამოეცხადოს მხარდაჭერა, რათა მან ჩვეული უკომპრომიზობითა და პრინციპულობით, შეძლოს ქართველი ხალხის უპირობო მოთხოვნის-დანაშაულებრივი „ნაციონალური რეჟიმის“ განსამართლების დაწყებული პროცესის ბოლომდე მიყვანა;

6. ქართველი საზოგადოების მიუკერძოებელი ჟურნალისტებისა და არა-

სამთავრობო ორგანიზაციების ინიციატივით პრემიერ-მინისტრთან კონსულტაციების საფუძველზე შეიქმნას „სახალხო ტრიბუნალის საზოგადოებრივი საბჭო“;

7. „სახალხო ტრიბუნალის საზოგადოებრივი საბჭო“-ში და სხვა ობიექტურ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად ჩართულ იქნას საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“, რაც საზოგადოებრივად მნიშვნელოვანი თემების შესაფერისებას ეწე. არასამთავრობო ორგანიზაციების დამკვიდრებულ „ექსკლუზიურ“ უფლებას გამოიცხადოს და პლურალიზმის ხელშეწყობის ფაქტორიც გახდეს;

8. საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“, საკანონმდებლო ორგანოს წინა-

შე კვლავ აყენებს საკითხს, დაეცუდ იქნეს და საკანონმდებლო დონეზე დარეგულირდეს საზოგადოებისთვის აქტუალური ზნეობრივი კატეგორიები, აღიკვეთოს ეროვნული ღირსებისა და რელიგიური გრძობების შეურაცხყოფა;

9. საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“ შეკრების მონაწილეთა სახელით მოითხოვს: ყოველგვარი მფარველობისა და მიკერძობის გარეშე გავრძელებს ნაციონალური მოძრაობის 9-წლიანი დანაშაულებრივი ნამოქმედარის ობიექტური გამოძიება და სამართლებრივი შეფასება, რასაც, სასურველია დაერთოს როგორც მორალურ-ზნეობრივი და სახელმწიფოებრივი, ისე საზოგადოებრივი ფსიქოლოგიური და სულიერი ძალადობის ფაქტები;

10. შეკრება მეგობარ და მოკავშირე ქვეყნებს მიმართავს თხოვნით, საქართველოს, ქართველ ხალხსა და ქართულ სასამართლოს (როგორც თავისი ქვეყნის რეალურ პატრონ-პატრონს), ნაციონალიზმის საერთაშორისო ლობისტების, თანამდებობის ზეწოლისა და „პოლიტიკური ნიშნით დევნის კვალი-ფიკაციაზე“ აპელირების ნაცვლად-ობიექტური განაჩენების დამოუკიდებლად გამოტანის შესაძლებლობა მიეცეს;

11. ქვეყანაში დესტაბილიზაციისა და სბოტაჟის მცდელობის თავიდან აცილების მიზნით, საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“ ფართო საზოგადოებას უახლოვს პერიოდში შესთავაზებს მოძრაობაში გაერთიანებულ მეცნიერთა მიერ შემუშავებულ „საერთო ნიდაგის თეორიის“, როგორც „ქართული პოლიტიკური იდეოლოგიის“ კონცეფციას;

12. საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“ ეთანხმება ქართული საზოგადოების მოთხოვნას, საჯაროდ გასამართლდეს ნაციონალური მოძრაობის დანაშაულებრივი რეჟიმი, ხოლო ნაციონალური მოძრაობის აკრძალვის პოლიტიკური მოდერნიზაცია.

საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლაზარე“ გაფართოებული შეკრების მონაწილეები. 2014 წლის 6 ნოემბერი.

გვესაუბრება ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, ბატონი ზურაბ რატიანი.

ბატონო ზურაბ, როგორც ამბობენ, საქართველო გადაშლილი იყო კასპის ზღვიდან შავ ზღვამდე, ხოლო ჩრდილო კავკასიის დიდი ნაწილი ქართული ტომებით იყო დასახლებული. სადამდე მიდიდა ჩვენი ქვეყნის საზღვრები? სადამდე იყო ქართული დასახლებები?

მსოფლიოს პირველი ცივილიზაციის ჩრდილოეთი საზღვარი კავკასიის ქედს გადალმა მთის წინა დაბლობებზე გადიოდა. იქ პირიქითა საქართველო იყო, ლაზ-მეგრელებით, სვანებით, დვალელებით, წანარ-მოხეველებით, ფხოველებით და თუშებით დასახლებული. ეს ქართველი ტომები არიან პირიქითა საქართველოს პირველი მკვიდრი მოსახლეები — აბორიგენები, ანუ ისინი, ვისაც ლეონტი მროველი კავკასიანებს უწოდებს (დღემდე შეცდომით მიიჩნევენ და მეც ასე მეგონა, თითქოს კავკასიანებში მხოლოდ ჩეჩენ-ინგუშთა წინაპრებს გულისხმობდა ლეონტი მროველი).

პირიქითა საქართველოს ჩრდილოეთ საზღვარს გადალმა, ვოლგადონის შუამდინარეთსა და, საერთოდ, აღმოსავლეთ ევროპის ველებზე, ბოლო ორი ათასი წლის განმავლობაში უამრავი ველური ტომი მომთაბარებდა. ეს ტომები ებრძოდნენ ყველას და ყველაფერს და ომების, სტიქიისა და ეპიდემიების გამო ილუპებოდნენ. გადარჩენილები კი სხვებთან აღრევით ახალ ტომებად ფაქობდებოდნენ. ამიტომ თავდაპირველი სახით, ანუ ეთნიკური შემადგენლობით არც ერთ ტომს დღემდე არ მოუღწევია.

კიმერიელები, სკვითები, სარმატები, ალანები, ჰუნები, ხაზარები, პაჭანიკები, ყივჩაღები, აკაცირები, ბარსილები, სარაგურები, უროგები, სავირები, უტიგურები და ვინ მთივლის, კიდევ რამდენი ტომი ამოწყდა ან სხვებში გაითქიფა. იმდენად დიდი იყო ურთიერთგამანადგურებელი დარტყმები პირიქითა საქართველის ჩრდილოეთით მდებარე ტრამალებზე, რომ იქ საბოლოოდ დამკვიდრება XIX ს-მდე ვერავინ მოახერხა. თვით ხაზარების ძლიერმა სახელმწიფომაც კი მხოლოდ სამიოდე საუკუნე იარსება (VII-X სს.), ოსებისამ კიდევ უფრო ნაკლები (X-XII სს.). გადარჩენილი მოსახლეობა, ანუ თურქული მოდგმის ხაზარების და ირანული მოდგმის ოსების დიდი ნაწილი სლავებში გაითქიფა, ზოგიც ერთმანეთს შეერია და მათმა ნაწილმა დაიწყო პირიქითა საქართველოში შემოხიზნა XIII-XIV ს-დან. ასე შემოხიზნენ პირიქითა საქართველოს თურქული მოდგმის ყივჩაღური ტომები ყარაჩაი-ბალყარელები, ირანული მოდგმის ოსები და სულ ბოლოს — ჩერქეზული ტომები.

XII ს-ში და XIII ს-ის პირველ მეოთხედამდე კვლავ შეუძლებელი იყო ქაშაგთა თუნდაც ხიზნებად შემოღწევა პირიქითა საქართველოში, შემდეგ, განსაკუთრებით XV ს-დან ველურთა სულ ახალ-ახალი ტალღები აწევდებოდა ჩვენს სამშობლოს. ყველა ეს ქაშაგები, ანუ აწ უკვე ჩერქეზებად წოდებული ტომები, ქართულ ტომებში ითქვიფებოდნენ და თავდაპირველად ქართველებდებოდნენ, მაგრამ თანდათან პირუკუ მოხდა, ქართული მოსახლეობის შემცირების და ჩერქეზთა ახალ-ახალი ტომების მოძალების გამო ქართველობამ თანდათან დაკარგა თვითმყოფლობა და შემოხიზნულ ჩერქეზებთან შერწყმით ახალი ტომები ჩამოყალიბდა. ეს პროცესი XX ს-მდე გაგრძელდა და XIX საუკუნისთვის რუსებს შემდეგი ტომები აღუჩნდათ: ნატუნელები, დიდი შავსული, მცირე შავსული, აბაზა, აბა-

ძეხი, ბუეღუხი, ხამიშელი, ბუეღული ჩერჩენელი, ხატუნელები, თემირგოლები, მამხეტოლები, ეგერუყები, მახოშეველები, ბესლენელები, პაკუცები.

ყველა ეს ტომი ქართული და ჩერქეზული ტომების რამდენიმე საუკუნის მჭიდრო ურთიერთობების შედეგად ჩამოყალიბდა. ზოგი მათგანის სახელწოდებებიდანაც კი ჩანს მათი ქართული წარმომავლობა.

ბატონო ზურაბ, აფხაზები როდის დამკვიდრდნენ ამ მიწაზე?

„აფხაზეთს ჩვენ ვეძახით აფსინ//აფსინი; აფხაზს — აფსოუ“ (გვ. 105).

„მე მეძახიან აფსუას-ს (ე. ი. სიმონ ჯანაშიას ეძახიან აფსუას (!) — ზ.რ.). იციან აგრეთვე მართინ (იგივე იმერეთი). თავიანთ თავს ეძახიან აბაზა-ს“ (გვ. 137).

„ჩვენ ყველანი აბაზა ვართ, ვინც აქ ცხოვრობთ (ე. ი. ყუბანის ველზე — ზ. რ.), ვინც აფხაზეთშია, ბათალფაშინსკში და სხვაგანო. ამას გარდა, ისიც თქვა, ჩვენ „აფსაშა ვართო“ (იქვე, გვ. 104).

ამრიგად, აფსუა იგივე აბაზაა და ეს აფსუა-აბაზა ცხოვრობს ყუბანის ველზე, ყუბანის სათავეებში და აფხაზეთში. ე. ი. სამსხვადსხვა მხარეში და ამას გარდა, კიდევ სხვაგანაც, რომელსაც სახელებით არ ასახელებს მოქმელი.

აღსანიშნავია, რომ ერთხელ ნახსენებ „აფხაზ“-ს მოქმელი აღარ იმეორებს, მაშინ, როცა დაბეჯითებით ამბობს: „აფხაზეთს ჩვენ ვეძახით აფსინ//აფსინი; აფხაზს —

ენა, (იქვე, გვ. 103). ცხადია, სიმონ ჯანაშია ამჯერადაც აფსურად ესაუბრებოდა აბაზას. ასე რომ, რადგან მოქმელმა აბაზურსა და აფსურ კილოებს შორის განსხვავება არც შეიმჩნია და არც კი ახსენა, ბუნებრივია, ვიფიქროთ, როცა ის აფხაზის განსხვავებულ კილოს ახსენებს, აქ ენა და არა კილო უნდა გულისხმობდეს. ასეა თუ ისე, მთავარი ისაა, რომ აფხაზი განსხვავებულად მეტყველებდა, ყველა ამ აბაზა-მიდავე-აფსუასგან განსხვავებულად.

ყოველივე აღნიშნულის შემდეგ, ვიფიქრობ, ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს, რომ ეს აფხაზ არის სწორედ ის ძირძველი მკვიდრი ქართველი, საქართველოს, საკუთრივ აფხაზეთის თავდაპირველი ანუ აბორიგენი მოსახლე, რომელსაც აბაზამ (იგივე მიდავე-აფსუა) აფხაზ უწოდა, იმის გამო, რომ აფხაზი უკვე აფსუას ერქვა და ამით, ერთგვარად, თითქოსდა განსხვავებული სახელი დაარქვა მკვიდრ აფხაზს. და რადგან მოხუცი აბაზა ამ აფხაზის, მკვიდრი ქართველის შესახებ ამბობს, ის განსხვავებულად მეტყველებდა, ეს არის პირდაპირი და სარწმუნო მითითება, რომ ძირძველი მკვიდრი აფხაზი და XVII-XVIII სს-დან აფხაზეთში დამკვიდრებული აფსუა, თავისი მიდავე-აბაზა ლეილი ძმებითურთ განსხვავებულად მეტყველებდნენ.

საკითხის გასარკვევად მეტად საგულისხმოა სამშობლოს აფსურული სახელწოდება — აფსადგეი. აფსუათა თვისახელობისა და ქართული სიტყვა — ადგილის — შეერთებით მიღებული ეს კომპოზიტი დიდი სიზუსტით განმარტავს ამ ცნების არსს. თვით აფსუათა აღნიშნული ტერმინი, მაგრამ ტერმინი აფსადგეი კიდევ უფრო მეტ ინფორმაციას გვაწვდის. საქმე ის არის, რომ ადგილი ქართულად მოლიანი ქვეყნის ნაწილს ნიშნავს: „ადგილი ესე არს ნაკუთით რაიმე ქუეყანისაგან, გინა სამყოფი, გინა დასადგომელი და დასაჯლომელი დათქმული ვისიმე“, — განმარტავს საბა. აფსურად კი ადგილი საერთოდ მიწას, მიწა-წყალს აღნიშნავს. იქნებ ამის გამო გაუჩნდათ სურვილი ზოგ-ზოგებს აფხაზეთი საქართველოს ნაკუთად, ნაწილად

საქართველოს ბერიბორიასა აფხაზთა განსახლების შესახებ

სიმონ ჯანაშიას მიერ (ტ. IV) 1929 წლის აპრილ-მაისში ჩატარებული სამეცნიერო ექსპედიციის დღიურებში ვკითხულობთ: „აბაზას სახელში აბაძურის გასაცნობად... (მიველი — რედ.). ჩემი მოქმელი 84 წლისაა. იქ ცხოვრობდითო, სადაც ლაბა ორად იყოფა... ახსოვს 64 წლის ამბები (ამ წელს რუსებმა გაანადგურეს ჩერქეზთა დიდი ნაწილი). ზღვის პირას ცხოვრობდნენ მიდავეი. ჩვენც ამთგან გამოვიფინი ვართ, არიან კიდევ აფხაზც. ამ უკანასკნელებს განსხვავებული კილო აქვთ“ (იქვე, გვ. 100).

მიდავეი აბაზას უშუალო წინაპრია, არსებითად იგივე აბაზაა და ამითგან განსხვავებულად მთავარი ასახელება „აფხაზ“-ს (არინან კიდევ „აფხაზც“), რომელსაც მიდავეი-აბაზასგან განსხვავებული კილო ჰქონია. ასე რომ, მოხუცი აბაზას თქმით, აფხაზ არ არის მიდავეი-აბაზა, რაც თვითონ სიმონ ჯანაშიას იმდენად უჩვეულოდ მიუჩნევია, რომ აფხაზის ჩაწერისას საგანგებოდ აღუნიშნავს — SIC!

მაინც, რა არის აქ უჩვეულო? საქმე ისაა, რომ აფხაზ-ის მოქმელი მოხუცი აბაზა და, საერთოდ, ყველა აბაზა და მიდავეი აფსუას აფხაზს უწოდებს, მოხუცი აბაზა კი აფხაზს სხვად, განსხვავებულ კილოზე მეტყველად ასახელებს, ე. ი. მოხუცის თქმით, **აფხაზი სხვაა და აფხაზც-ი სხვა.**

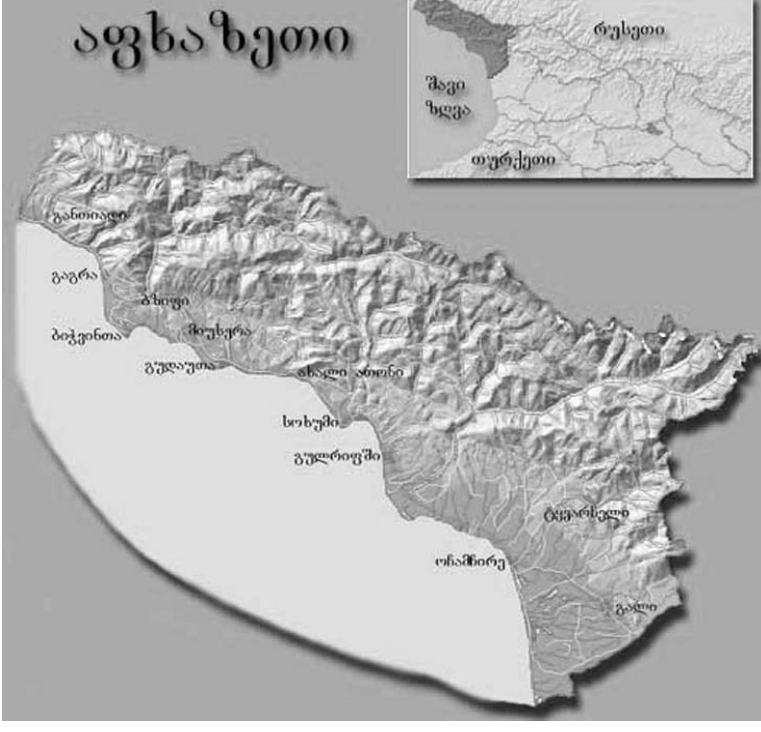
აფხაზისა და აფხაზც-ის განსხვავებულობა როგორ უნდა აიხსნას?

ამ საკითხის გასარკვევად ისევ სიმონ ჯანაშიას დაუბრუნდეთ: „ჩვენს ენას ჰქვია აფსაშა... მე ვკითხვ, აფსუას-ს ხომ არ ეძახით თავიანთ თავს; მიპასუხა: აფსოუ, ესნიც მიდავეები იყვნენო. ჩვენ ყველანი აბაზა ვართ, გამოდის თითქოს ეს საერთო სატომო სახელია“ (იქვე, გვ. 101).

აფსოუ“, თვით სიმონ ჯანაშიასაც კი აფსუას ეძახიან და არა აფხაზს! ამით კარგად ჩანს, რომ მოქმელს აფსუა-აფხაზი აფხაზც-ად კი არ მიანია, არამედ სხვა ტომად, რომელიც ყველა ამ მიდავეი-აბაზა-აფსუასგან განსხვავებულად მეტყველებს, ე. ი. მისი თქმით, აფხაზ არ არის აფხაზი. მართალია, სიტყვით

—თუ აფსუა-მიდავეი-აბაზა ლეილი ძმებია, მაშინ რაღა ერთ მათგანს — აფსუას და არა ყველას უწოდეს აფხაზი?

ამ კითხვის პასუხი ადვილი მისაგნებია, თუ გავითვალისწინებთ ისტორიულ სინამდვილეს, რომ აფსუას მხოლოდ მას შემდეგ უწოდეს აფხაზი, რაც იგი პირაქითა საქართ-

აფხაზს განსხვავებული კილო აქვს, მაგრამ ჩანს, აქ მას ენა და არა კილო უნდა გულისხმობდეს და აი, რატომ. ეს აბაზა სიმონ ჯანაშიას აბაზურად ესაუბრებოდა, დიდი მეცნიერი კი — აფსურად. აბაზური და აფსურული კილოები კი ერთმანეთისაგან განსხვავდება, რასაც საუბრისას ვერც კი გრძნობს ეს მოქმელი, ან არ აქცევს ამას ყურადღებას. სიმონ ჯანაშია კი სხვა მოქმელთან, ასევე აბაზასთან საუბრისას აღნიშნავს: „კარგა ხანს ვილაპარაკეთ, თითქმის თავისუფლად გვეძმის ერთმანეთის

ველოში, კერძოდ, აფხაზეთში შემოიხიზნა და აქ დაემკვიდრა XVII-XVIII სს-ში. მისი ლეილი ძმები კი, რადგან პირიქითა საქართველოში დარჩნენ, ბუნებრივია, აფხაზებად ვერ იწოდებოდნენ.

ასე რომ, ტერმინ აფხაზის მითითება, ერთის მხრივ, აფსუასა და, მეორედ მხრივ, აბაზა-მიდავეისთან, პირდაპირ და გადაჭრით მიგვითითებს აფხაზის — აფხაზ-ის ძირძველ ქართველობას და აფსუა-აბაზა-მიდავეის შერეულ ქართულ-ქაშაგურ-ჩერქეზულ წარმომავლობას.

კი არა, არამედ ცალკე მიწად, ქვეყნად გამოეცხადებინათ. ეს, ასე ვთქვათ, სუპრობითი, ხოლო დაბეჯითებით აღვნიშნავ, თვით სიტყვა აფსადგეი კი იმას ღაღადებს, რომ აფხაზეთი არის ნაწილი, ანუ ნაკუთი, საბას სიტყვით რომ ვთქვა, ერთი მთლიანი ქვეყანისა, რომელსაც საქართველო ჰქვია.

გარდა აფსადგეისა, აფსუებს აქვთ მეორე ტერმინიც — აფინჯტოლა, რაც ასევე ქართული, საკუთრივ მეგრული ენისაა აქვე შეთვისებული. ჯინჯი მეგრულად ძირს, ფუმეს აღნიშნავს. ამის შემხედვარე მეტი საფუძველი მაქვს ვიფიქრო, რომ ის ძირძველი აფხაზი-აფხაზ-ი მეგრულად მეტყველებდა და სწორედ მისგან შეითვისა აფსუამ აფინჯტოლა, ხოლო სიტყვა აფსადგეი ჩანს, მწიგნობრული გზით, ქრისტიანობის წყალობით უნდა ესწავლა ჩვენს მოძმე აფსუას.

ამრიგად, ქაშაგ-ჩერქეზებმა სამშობლო მოიპოვეს XV-ს-დან პირიქითა საქართველოში, საიდანაც ზოგი ახლად ჩამოყალიბებული ტომი პირაქითა საქართველოს შემოხიზნა XVI-XVII სს-დან და ამ დამკვიდრდა.

დაბოლოს, დაბეჯითებით უნდა ითქვას, რომ ყველა ეს ჩერქეზულ-ყაბარო-ადიღური ტომი და მათ შორის უპირველესად აფსუა, ჩვენი, ქართველების ნათესავია, როგორც სისხლით, ასევე ისტორიულ-კულტურულად, ისევე, როგორც ყარაჩაი-ბალყარელები და ოსები. ესენი, **როგორც 6. მარამ სოხუმის და აზერბაიჯანელებს კავკასიის მუხისში უწოდა, ასევე კავკასიის მუხისშია, ხოლო დაღესტან-ჩეჩენ-ინგუშები ყოველგვარი ქართველობა უმკვლევნი და თვითმკვლავი ნათესავები არიან.**

ირანდა კალანდაკი 593 56 11 18 (გაგრძელება იქნება)

ერის ჯარისკაცი – ჰაქერ ინგოროყვა

ჰაქლე ინგოროყვა
სისოხის ბოლო წლებში

„სხვა არაფერი უნდა, არც მოუთხოვია. გრივად ხანძრის შინაგანი სინათლით იყო განათებული. მასაც მეუღლემ ბერის შინაგანი რწმენა ეწვია თავდაუზოგავი, თავდავიწყებული შრომისაკენ. მან ისიც კი არ იცოდა, რომ მაგალითად იქცა დაუნჯებული, ცხოვრების ფაქანს განრიდებული, მეუღლემ მეტყინების მაგალითით... საუკუნის აღმართში ჯვრის ზიდა ასე ხანგრძლივად და ქედმუხრებლად, მხოლოდ ერთეულზეა შექმნილი...“

ეს სიტყვები გურამ ასათიანმა მოუძღვნა ჰაქლე ინგოროყვას – მამულის მოამბე ადამიანს, რომელიც ხილად გადებულიყო წარსულსა და აწმყოს შორის, თავდაუზოგავად შრომობდა და საუკუნეთა სიღრმეებიდან ამოჰქონდა უძველესი ქართული მწერლობისა და საქართველოს ისტორიის საიდუმლოებანი... სამშობლოს სამსახურში ჩაველი ხანგრძლივი სიცოცხლე განგების საჩუქრად მიანდა და ეს ჯილდო პასუხისმგებლობას უასმაგებდა. იყო ნიმუში გაუტყველობისა და პრინციპულობისა და იმპეროლოვად, მაგალითი – თავმდალობისა და მოკრძალებისა. გურამ ასათიანმა „დიდი ალექსანდრიელი“ უწოდა ჰაქლე ინგოროყვას, რომელიც თავის თავს ერის ჯარისკაცად მოიხსენიებდა... მას სხვა არც რა ნდობები არასდროს.

დიდა მისი ღვაწლი სასულიერო მწერლობის წინაშე: 20 წლის იყო, ჯერ კიდევ პეტერბურგის უნივერსიტეტის სტუდენტი, 2013 წელს თავისი მეცნიერული ნაშრომი რომ გამოაქვეყნა – „ძველ-ქართული სასულიერო პოეზია (VIII-XIII სს.)“, ერთ წელიწადში – „თარგმანები ფსალმუნთა წიგნისა“. მერე და მერე – „გალობანი ვარძიისანი“ (თამარ მეფის საგალობ-

ქეთევან ბაქრაძე და
ჰაქლე ინგოროყვა

ტორიული და გეოგრაფიული დოკუმენტებით დაარწმუნა ამ ჯგუფის ყველა მონაწილე თავისი არგუმენტების სიმართლეში. შედეგად, აღრე დაკარგული ქართული მიწების საქართველოსთვის დაბრუნების საკითხი რეალურ საქმედ იქცა. ამასთან დაკავშირებით გიორგი ლეონიძეს უთქვამს, სხვა რომც არაფერი გაეკეთებინა ჰაქლე ინგოროყვას, ეს ამბავიც საკმარისია, ძველი დაკვლავაო; სერგო ორჯონიკიძემ კი თურმე შემოუთვალა, თავი დაანებე საქართველოს საზღვრების ისტორიული რუკებით დადგენას, თორემ საქართველოს საზღვარი შაითან-ბაზარში გაივლიდა.

იყო ერთ-ერთი დამაარსებელი მწერალთა ფედერაციისა, საიდანაც გარიცხეს, „როგორც რეაქციონერი და შოენისტი მწერალი, რომელმაც ჯერ კიდევ ანტისაბჭოთა ჟურნალის „კავკასიონის“ რედაქტორობის დროს ნათლად გამოამჟღავნა თავისი რეაქციონერი და ნაციონალისტური სახე“.

ჰაქლე ინგოროყვას „შოენისტობას“ შეეწირა მისი დაარსებული გამოცემლობა „ქართული სახლის დახურვაც, რადგან ილია ჭავჭავაძის მრავალტომეული და სხვა ეროვნული გამოცემები დაბეჭდა.

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში დააარსა და ათი წელიწადი ხელმძღვანელობდა ხელნაწერთა განყოფილებას, სადაც თავს იყრდა და მუშაობდა წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების, საეკლესიო მუზეუმის, საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებისა და უნივერსიტეტის ხელნაწერები. ამ განყოფილების მუშაობამ შეამზადა ნადაგი საქართველოს ხელნაწერთა ინსტიტუტის შესაქმნელად.

სიმონ ყაუხჩიშვილთან ერთად მოიარა სვანეთი და ამ სამიზიანი ექსპედიციის დროს ჰაქლე ინგოროყვამ შეისწავლა 121 ძველი ხელნაწერი და 40-მდე პალიმფსესტი, გადმოიწერა XI-XIII საუკუნეების 260 წარწერა და მოპოვებული მასალა წიგნადაც გამოსცა.

დიდი ღვაწლი დასდო ქართულ მუსიკალურ დამწერლობას – მოიხია 31 ჰიმნი, 1200 საგალობელი და საგანგებო ნაშრომი მიუძღვნა ძველი სანოტო სისტემის გამოფერას.

გამოსცა მონოგრაფიები ილია ჭავჭავაძეზე, აკაკი წერეთელზე, ნიკოლოზ ბარათაშვილზე.

1918 წლის 26 მაისს ხელი მოაწერა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტს ექვთიმე თაყაიშვილთან და სხვა მოღვაწეებთან ერთად...

ქეთევან ბაქრაძე

მკვლევარები, საერო და სასულიერო პირები ჰაქლე ინგოროყვასა და ექვთიმე თაყაიშვილს ლამის თანაბარი მასშტაბის მოღვაწეებად აფასებენ. ჰაქლე ინგოროყვას პირად არქივში შემონახული ერთი პატარა ბარათი ცხადად წარმოაჩენს იმ პერიოდს, რომლის დროსაც მეგობრობას თავგანწირვა და სიამაყე სჭირდებოდა.

„ჰაქლე! ჩემთან მოსვლა უკვე საშიში აღარაა. შენი ექვთიმე“.

ამას წერდა მამულზე, ერის ისტორიული წარსულის აღდგენაზე გადაგებული კაცი, რომელიც უცხოეთში გატანილ ქართულ საგანძურს გუშავად ედგა და საქართველოში განმთან ერთად დაბრუნებული მარტობისთვის გასწირეს. ჰაქლე ინგოროყვა უშიშრად მეგობრობდა ექვთიმესთან და ბოლომდე მისი ჭირისუფალი იყო.

„ხშირად იყო ჩვენს ოჯახში საუბარი ექვთიმე თაყაიშვილზე. ჰაქლესა და ექვთიმეს ახალგაზრდობაში დიდი მეგობრობა ჰქონიათ... აწ განსვენებულმა, მაშინ საფრანგეთი-

„შავიონოსნაი“

ჰაქლე ინგოროყვა, კონსტანტინე გამსახურდია, ალექსანდრე აბაშელი და ვახტანგ კოტეტიშვილი მძაღნაფიცები იყვნენ. მკითხველმა კარგად იცის ამ ოთხი მძაღნაფიცის ფოტო, რომელზეც ისინი შავ ჩოხებში არიან გადაღებული და ისიც იცის, რომ საქართველოს გასაბჭოების, სუვერენული ქვეყნის ოკუპაცია-ანექსიისადმი პროტესტის ნიშნად გამოეწვენენ სამლოვიარო ეროვნულ სამოსში. ისინი ზომ 1921-1923 წლებში არსებული „შავიონოსნაი“ ჯგუფის“

ვახტანგ კოტეტიშვილი, კონსტანტინე გამსახურდია, ჰაქლე ინგოროყვა, ალექსანდრე აბაშელი

დან ახლად ჩამოსულმა სერგი წულაქემ ჩვენთან სტუმრობის დროს გვიამბო, თუ როგორ გაიღო ფრანგმა მეცენატმა ჯელმა თანხა, რათა ექვთიმე თაყაიშვილს თვალისათვის ემკურნალა (სინათლეს ჰკარგავდა), ექვთიმემ კი ამ თანხით პარიზის ბუკინისტებში წინასწარ გადამხდული ქართული მანუსკრიპტები შეიძინა. ჰაქლე დიდი პატივისცემით ლაპარაკობდა ექვთიმე თაყაიშვილზე, მაგრამ, ისიც მინდა ვითხრა, რომ მას სრულებით ნორმალურად მიანდა მისი საქციელი. ერთხელ გაკვირვებით თქვა კიდევ: „აბა, სხვანაირად როგორ უნდა მოქცეულიყო?!“ გავკადნიერდები და ვიტყვი, რომ ეს ორი პიროვნება საოცრად ჰგავდა ერთმანეთს. ჰგავდა მთავარში: მათი ცხოვრების კრედი ერთი იყო – ყველაზე მაღლა, პირადულზე მაღლა, ისინი ეროვნულს აყენებდნენ. არ ვიცი, რა საოცარმა ციურმა ძალამ ინება, რომ მათი საფლავები ერთმანეთის გვერდითაა (დიდუბის პანთეონში). მე არც არავის ჩაუფიქრია, უბრალოდ, ასე მოხდა... სადა, უბრალო საფლავებში განისვენებს ეს ორი ბერძენი...“ (გუგული მეგლადის წიგნი „მე ვარ ჯარისკაცი ჩემი ერისა“, საიდანაც მოვიყვანეთ ეს ნაწყვეტი, გამოცემულია 1990 წელს და იმ დრომდე არსებულ ფაქტებს ვერდნობა. 2002 წლის 26 მაისს ექვთიმე თაყაიშვილი მთაწმინდის პანთეონში გადაასვენეს. – ენ.).

წვერები იყვნენ. ეს იყო ისეთი მეგობრობა, რომელსაც ჩველი საუკუნის 20-30-იანი წლების სისასტიკის მიუხედავად ერთმანეთისადმი თავგანწირვის მაგალითები ამშვენებს.

20-იან წლებში ევროპიდან საქართველოში დაბრუნებული კონსტანტინე გამსახურდია დააპატიმრეს და „მოლაღატისა“ და „ჯაშუშის“ ბრალდებით მოსკოვის „ბუტირსკის“ ციხეში გამოამწყვდიეს. საქართველოში 1924 წლის რეპრესიების ტალღა უკვე გადაევიდა და ყველამ კარგად იცის, რას ნიშნავს სახელმწიფოსთვის არასანდო ხალხთან ურთიერთობა. მიუხედავად ამისა, ჰაქლე ინგოროყვა რამდენჯერმე მაინც ჩავიდა მოსკოვში. ერთხელ, როგორცაც მოახერხა და ცალკე საკანში გამოკეტილ მძაღნაფიცს, გასამხრეველად და მორალური მხარდაჭერის ნიშნად, ბარათი შეუგზავნა და გააფრთხილა – ამა და ამ დროს შენი ფანჯრის წინ შავი ჩოხით ჩავივლი და დამინახავო. ასეც მომხდარა. მეორედ ჰაქლეს კონსტანტინესთვის შეუგზავნა პირსახოცი, რომელზეც ჰაქლეს მეუღლის ქეთევან ბაქრაძის ხელით ამოქარგული ყოფილა სიტყვები – „დიდა მშვიდობისა“ შემდგომში გამოქვეყნებულ მოგონებებში გამსახურდია წერდა: პირსახოცი ისეთ ადგილას დავკიდე, რომ გაღვიძებისთანავე თვალში მომხვედროდა. ისეთი შეგრძობა მქონ-

და, თითქოს მთელი ჩემი ერის მესალმებოდა.

პაველ ინგოროვას ცდილობდა, როგორც პატიმრობიდან დაეხსნა მეგობარი. ისე მოაბეზრა თავი რუსეთის სამართალდამცავი უწყების ერთ-ერთ ხელმძღვანელს სტუმრობითა და თხოვნით, რომ გაავებულა და მოთმინებად აკარგულს უყვიროს: ან ეს ინგოროვა დააპატიმრეთ, ან გამსახურდია გაათავისუფლეთ. 1927 წელს გამსახურდია, ჯამუშობის დამადასტურებელი მასალების არარსებობის გამო, საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის შუამდგომლობით მართლაც გაათავისუფლეს.

პაველ ინგოროვას სიძის, ცნობილი კინორეჟისორის გუგული მკელაძის აზრით, პაველ იყო ის ადამიანი, ვისაც კონსტანტინე რჩევას ეკითხებოდა, ეთაობებოდა და ვის აზრსაც ითვალისწინებდა.

მიხეილ ჯავახიშვილის ბაღსარჩინად

პაველ ინგოროვამ დიდად გარისკა, როცა 1923 წელს დაპატიმრებული მიხეილ ჯავახიშვილის სიცოცხლის გამოსახსნელად სხვა მწერლებთან ერთად თხოვნით მიმართა სერგო ორჯონიკიძეს, არ დაეხვებოდა ნიჭიერი მწერალი. სასწაული მოხდა და მიხეილ ჯავახიშვილი იმ წელს გაათავისუფლეს, თუმცა საბოლოოდ მაინც შეიწირა რეპრესიებში.

პუბლიცისტიკიდან და პოლიტიკიდან მწერლობაში მისულ მიხეილს პაველ ინგოროვას ურჩევდა, სამწერლო ასპარეზზე თავისი გვართი დაეწყო მოღვაწეობა. პაველ ხშირად იყო მიხეილ ჯავახიშვილის ნაწარმოებების პირველი წამკითხველი და შემფასებელი, თავის დაარსებულ ჟურნალ „კავკასიონში“ უბეჭდავდა კიდევ მოთხრობებს.

ქართული საბალოლაზი და სანოტო ნიშნები

პაველ ინგოროვასზე მოგონება შემოგვინახა აკაკი დვალისძე, ხელნაწების დამსახურებულმა მოღვაწემ:

ჩემმა უახლოესმა მეგობარმა, მუსიკატორად ანტონ წულუკიძემ კაბინეტში შემოიყვანა კაფანდარა მოხუცი კაცი, რომელსაც ხელთ უზარმაზარი პორტრეტი ჰქონდა. ეს გახლდათ ღრმად პატივცემული პაველ ინგოროვა – აურქაბერძენი და შთაგონებით დაიწყო საუბარი ქართული საგალობლის და სანოტო ნიშნების ამოხსნის საიდუმლოების შესახებ.

ბატონმა პაველმ მოხოვა, დავზმარებოდი მისი დღის ზორცმესხმაში. რამდენიმე დღეაღება მომცა: სახელმწიფო საგუნდო კაპელას უნდა შეესწავლა მიქაელ მორდრეკილის რამდენიმე საგალობელი, ბატონი პაველ ინგოროვას მიერ გამოფრული სანოტო ნიშნებით, რომელიც რედაქტირებული იყო კომპოზიტორ ალექსი მაჭავარიანის მიერ. შემდეგ მისი ფირზე ჩაწერა უნდა უზრუნველყო კულტურის სამინისტროს და ხმის ჩამწერ სტუდია „მელოდიას“. ჩემთვის, როგორც კულტურის მინისტრის პირველი მოადგილისთვის, ამ საბატო დავალებს შესრულება რთული არ იყო. სახელმწიფო კაპელის სამხატვრო ხელმძღვანელი გურამ ბაქრაძე დაინტერესდა და ხალისით შეუდგა რეპეტიციებს.

პირველი ცდა ჩაწერის კონსერვატორიის დიდ დარბაზში მოხდა, მაგრამ შედეგით უკმაყოფილო დარჩენ ალექსი მაჭავარიანი და ანტონ წულუკიძე. მათი აზრით, შესრულებას აკლდა სარწმუნოებრივი სულიერება და საეკლესიო გალობის ხმოვანება. მსჯელობის დროს გადაწყდა ჩაწერა მომხდარიყო ეკლესიაში.

ბატონი პაველ მოელაპარაკა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს, მის უწმინდესობას

დავითს. ნება დავვრთეს, რათა ჩაწერა ჩაგვეტარებინა სიონის საკათედრო ტაძარში.

სალამოს 11 საათზე ჩაწერას ესწრებოდა მისი უწმიდესობა დავითი, ბატონი პაველ ინგოროვა, მუსიკატორად ანტონ წულუკიძე და მე. კაპელა იდგა საკურთხევის წინ, სა-

ფეხურებზე. საყდარი, ძირითადად, განათებული იყო კელაპტრებით. ეკლესიაში რელიგიური ატმოსფერო სუფევდა. ამან გავლენა იქონია კაპელის მომღერლების განწყობაზე და გურამ ბაქრაძის პროფესიულ შთაგონებაზე, გალობის მანერა და ხარისხი თვისებრივად შეიცვალა. ჩაწერის დროს გალობის უღრდადობამ, ტაძრის საიდუმლოებით მოცულმა განათებამ, გუმბათის სარკმლებიდან ჩამოსულმა მთვარის შუქმა თითქოს სხვა დროსა და სივრცეში გადაიყვანა. სულში რწმენის სხივი ჩამიდგა, ეს იყო ღვთაებრივი განცდა, ბედნიერი წამები, რომელიც, სამწუხაროდ, აღარ განმეორებულა...

სწორედ ეს ჩანაწერი გაიგზავნა პარიზში – „იუნესკოში“ ბატონი პაველ ინგოროვას გამოხსნის ტექსტით, რომელიც „იუნესკომ“ გადასცა რადიოთი პარიზიდან (ფრანგულ, ინგლისურ, ესპანურ და რუსულ ენებზე) 1962 წლის 22 აგვისტოს. ჟურნალში ვრცელად, მეცნიერულ საფუძველზე, პოპულარული ენით იყო მოთხრობილი ქართული ჰიმნოგრაფიის ისტორია და ძველი საგალობლების თანამედროვე სანოტო ნიშნებზე გადატანის წარმატებული ცდის შესახებ.

„გიორგი მერჩულე“, აფხაზეთის სამეფოს ისტორია და აკრძალული წიგნი

პაველ ინგოროვა 10 წლის განმავლობაში მუშაობდა ისტორიულ-ფილოლოგიურ გამოკვლევაზე „გიორგი მერჩულე. ქართველი მწერალი მეათე საუკუნისა (ნარკვევი ძველი საქართველოს ლიტერატურის, კულტურისა და სახელმწიფოებრივი ცხოვრებიდან)“. ეს არის საქართველოს ისტორიის V-IX საუკუნეების მხატვრულ-ისტორიულ-პოლიტიკური ენციკლოპედიური კვლევა, ათასგვერდიანი ნაშრომი, რომელიც 1954 წელს დაისტამბა და მას დიდი ხმაური მოჰყვა, განსაკუთრებით, ამ მონოგრაფიის ერთ-ერთი თავის „აფხაზეთის სამეფოს“ და მასში მოყვანილი მეცნიერული დასკვნების გამო.

ავტორმა ისტორიული წყაროებისა და ტოპონიმების ზედმიწევნით შესწავლის შემდეგ დაასკვნა:

რომ დასავლეთ საქართველოს ის ნაწილი, რომელსაც აფხაზეთს უწოდებენ, მოიცავდა ტერიტორიას კელასურიდან ძველ ლაზიკამდე; რომ აფხაზეთი ძირძველი ქართული მიწა იყო; რომ იქ სახლობდა ქართველთაასამი შტო: მესხები (იგივე აფხაზები), კოლხები (მეგრულ-ლაზები) და სვანები.

ასეთი დასკვნები მეტისმეტად გამაღიზიანებელი იყო როგორც აღ-

გილობრივი, ისე საკავშირო ხელი-სუფლებსთვისაც. როგორც ყოველთვის ხდება ხოლმე, მას კონიუნქტურული ისტორიკოსებიც დაუპირისპირდნენ.

პაველ ინგოროვას თხზულებათა სრულ კრებულში „გიორგი მერჩულეს“ დაბეჭდვის შესახებ კიდევ ერთ

თი საინტერესო მოგონება შემოგვინახა აკაკი დვალისძე, რომლის უწყებაშიც პაველ ინგოროვას საგანგებოდ კაბინეტი ჰქონდა გამოყოფილი. ეს მოგონება და მასში მოყვანილი კონკრეტული ამბავი მეცნიერის პიროვნულ თვისებებსაც გვაცნობს და ჩვენი ქვეყნის ისტორიის 80-იანი წლების ბოლოს დაწყებული ტრაგიკული მოვლენების შეფასებასაც:

„1969 წლის თბილისური ცხელი ზაფხული იდგა. ბატონი პაველ კაბინეტში მუშაობდა, რომელსაც ხუმრობით „ჩეროს კაბინეტს“ ვეძახდით. ყველას არ გააჩნდა უფლება იქ შესულიყო – ბატონ პაველს აქ ყველაფერი ჰქონდა: სამუშაო მაგიდა, ტელეფონი და კარადა. მის განკარგულებაში იყო სამინისტროს საბიბლიოთეკო განყოფილების მუშაკი, რომელიც მეცნიერს უზრუნველყოფდა საჭირო ლიტერატურით. ბატონ პაველს ჰქონდა საოცარი უნარი,

პაველ ინგოროვა

ადამიანები მის მიმართ პატივისცემითა და თანაგრძობით განეწყო.

ერთ დღეს გაისმა მთავრობის ტელეფონის ზარის ხმა – ეს გახლდათ ბუჭღვითი სიტყვისა და პოლიგრაფიის მთავარი სამმართველოს უფროსი, ბატონი ბორის ნანიტაშვილი, რომელმაც საიდუმლოდ მამცნო არასასიამოვნო ამბავი: ზემდგომი ორგანოების მითითებით, პაველ ინგოროვას თხზულებათა მეორე ტომის ბეჭ-

დვა შეჩერებულია და არსებული ტირაჟი დაიჭრება. ეს იყო პაველ ინგოროვას ცნობილი ნაშრომი „გიორგი მერჩულე“ – კერძოდ, მისი მეოთხე თავი „დასავლეთ საქართველოს ფეოდალური სახელმწიფო („აფხაზეთის სამეფო“) და ცნობები მის შესახებ გიორგი მერჩულეს ძეგლში“.

ბატონმა ბორის ნანიტაშვილმა იცოდა, რომ პაველ ინგოროვას კულტურის სამინისტროს ბინადარი და ჩემი უფროსი მეგობარი იყო. ამიტომ მაცნობა ყოველივე საიდუმლოდ.

ასეთი ბარბაროსული გადაწყვეტილება საქართველოს ცეკამ მიიღო აფხაზეთის რესპუბლიკის პარტიული ორგანოების დაჟინებული მოთხოვნის საფუძველზე, რომელსაც აშკარად უჭერდა მხარს მოსკოვი.

დიდად შეეწუხდი. სასწრაფოდ ვინმე ჩემი და პაველს საერთო მეგობარი ანტონ წულუკიძე, რომელიც კულტურის სამინისტროს მთავარი რედაქტორი გახლდათ. ანტონი მიხვდა, კარგი ამბის მახარობელი რომ არ ვიყავი. და როდესაც ვაცნობე ამბის შინაარსი, დაბნეული დიდხანს დუმდა.

ორივენი შემფოთებულნი ვიყავით – ვწუხდით, როგორ უნდა გვეთქვა ბატონი პაველსთვის ეს ამბავი. ძნელი წარმოსადგენი იყო, რა რეაქცია შეიძლება ჰქონოდა მოხუცებულს. ბოლოს მოვილაპარაკეთ: დღის ბოლოს ქალაქგარეთ, რომელიმე ღუქანში გავსულიყავით და იქ სიტუაცია გვიკარნახებდა, როგორ მოგვეცულებოდა. დღის ბოლოს ბატონ პაველს შეეთავაზე ჩვენი წინადადება (ქალაქგარეთ გასვლის თაობაზე), სიამოვნებით დაგეთანხმდა. ბატონი პაველ თავს კარგად გრძობდა და ჩვენც ნაცნობი დიდიმის ღუქანსაკენ გავწიეთ. ანტონი და მე დამაბულები ვიყავით. ლაპარაკს თავი ვერ მოვაბით და დაბნეულებმა „გიორგი მერჩულეს“ შესახებ დავიწყეთ საუბარი. ჩვენს კითხვებს ბატონი პაველ სიამოვნებით პასუხობდა. ისე გავერთეთ საუბარში, რომ კინაღამ დაგვაიწყდა

მოქალაქენი, როგორც მკვიდრ აფხაზებს – ქართველებს. ჩვენ გატაცებით და რწმენით ვუსმენდით ბატონ პაველ ინგოროვას, როგორც მეცნიერს, მოქალაქეს და აბსოლუტურად ვიზიარებდით მის პოზიციას.

პაველ ინგოროვას მეცნიერული ნააზრები ხელს არ აძლევდა მოსკოვს, რომელიც ასი წლის მანძილზე ყველაფერს აკეთებდა იმისათვის, რომ აფხაზეთისთვის დაემკვიდრებინა აფხაზეთის ადმინისტრაციული და სოციალური სფერო – ცხოვრების წესი, რთაც ასიმილაციის ღრმა პროცესი გადაწყვეტ ფაზაში შევიდოდა.

1992 წლის კონფლიქტი, რომელიც ინსცენირებული იყო მოსკოვის მიერ, ბრიყვი ქართველების ხელშეწყობით ტრაგიკული აღმოჩნდა საქართველოსთვის.

შეხვედრის დასასრულს... ჭიქა ასწია და აღნიშნა, რომ „ამ სუფრას იგი სიამოვნებით უძღვნის გაავებულ აფსუა პოლიტიკოსებს, რომელთაც გული და გონება აებღერათ იმ სიმათლით, რომელიც ჩაღებულა „გიორგი მერჩულეში“ (გაირკვა, რომ ბატონ პაველსთვის დილით დაურეკავთ სტამბის მუშებს და შეუტყობინებთ ყოველივე). ბატონმა პაველმ გააგრძელა თავისი სიტყვა – „ჩვენს ქვეყანას – საქართველოს განათლებული, ეროვნული თვალთახედვით მოაზროვნე ხელმძღვანელობა რომ ჰყავდეს, აფხაზეთში მიმდინარე მოვლენებს ღრმა შეფასება სჭირდება და ამას არსებითი მნიშვნელობა ექნება საქართველოს უახლოესი მომავლისათვის (ისე ყველაფერი აგინდეთ კარგად, როგორც პაველ ინგოროვას წინასწარმეტყველება ახდა) ...და ის, რაც დღეს ხდება და უახლოეს მომავალში გველოდება, საქართველოში შეიძლება ფაქტურად მოგვეჩვენო, მაგრამ... – ენაჩავარდნილები ვუსმენდით ბატონ პაველ ინგოროვას და ვცდილობდით მისი ნათქვამის ჭეშმარიტებას ჩაწევდომოდით, – დიან, ყმაწვილებო, დავით აღმაშენებელს ერთ ხელში სახარება ეჭირა, მეორე ხელში უღმობელი ორღესული მახვილი. სხვაგვარად პაწია საქართველოს გადარჩენა და დამკვიდრება კავკასიის სივრცეში წარმოუდგენელი იყო“, – დაასრულა ბატონმა პაველმ სადღეგრძელო.

დღესაც აუხსენია ჩემთვის პაველ ინგოროვას სუსტ სხეულში საიდან იყო ამხელა ძლიერება სული და ნათელხილვის ნიჭი, რომელიც შარავანდელით ადგა მის პიროვნებას.

პაველ ინგოროვა ქართველი ხალხის ცნობიერებაში დარჩა როგორც ფუტკარივით დაუღლეელი მეცნიერი, რომელიც ქართველი ერის ღირსებას მოწამებრივი თავგანწირვით იცავდა“.

1955 წლის 29 ივნისს ოთხმა აკადემიკოსმა: გოლა ლეონიძემ, კონსტანტინე გამსახურდიამ, გალაკტიონ ტაბიძემ და იოსებ გრიშაშვილმა მეცნიერებათა აკადემიას წარუდგინეს წერილი პაველ ინგოროვას სამეცნიერო მოღვაწეობის შესახებ და მისი კანდიდატურა, რომ იგი მეცნიერებათა აკადემიის წევრად აერჩიათ. ამ ინიციატივას მხარს სხვებაც უჭერდნენ, მაგრამ კომუნისტური ხელისუფლების წარმომადგენლები ეწინააღმდეგებოდნენ. აფხაზეთში დაწერილი ნაშრომის გამო უარი ეთქვა.

პაველ ინგოროვას მოსაზრებების გამო სამეცნიერო კამათი დიდხანს არც გავრძელებულა, რადგან აფხაზმა სეპარატისტებმა და მათმა მხარდამჭერებმა პოლიტიკური შანტაჟის გზით მისი ჩახშობა მოახერხეს. აფხაზეთისა და მათი წამქეზებელი რუსი იდეოლოგების მოთხოვნით „გიორგი მერჩულე“ აკრძალა.

საუბრისას ბატონი პაველს კატეგორიული განცხადება: მიუხედავად იმისა, რომ დღევანდელი აფხაზების ეთნოსი, რომელიც თავის თავს აფხაზებს უწოდებს და მიუხედავად იმისა, რომ ისინი მთიან აფხაზეთში მე-17 საუკუნის მეორე ნახევარში არიან გადმოსულები ჩრდილოეთ კავკასიიდან, მათ – აფხაზებს, უფლება აქვთ იყვნენ საქართველოს

გაბრძნობა. დასაწყისი
იხ. წინა ნომერი

ვეპა

სანამ შიშველ გულურს გავ-
ცდებოდით, ბუნებრივია, აღტაცე-
ბით აღვნიშნეთ მთების სილამაზე,
მაგრამ ეს სხვა სილამაზეა, ცისა
და პირქუში მთების, მხოლოდ
სათხილამურო სპორტის მოყვა-
რულებისა და ბედუნების დამკ-
მაყოფილებელი...

მივადექით შეურაცხყოფილ
და მაინც, გადარჩენილ ტრავერ-
ტინებს – ორი მეტრით იქით რომ
გადაწულიყო გზა, რელიეფიდან
გამომდინარე, ცხადად ჩანდა,
პრობლემა არ იყო, მაგრამ გზის
დამკვეთების განათლებისთვის,
ფაქტია, აბსოლუტურად უცხო
ხილი ყოფილა ტრავერტინების
რაობა, ხოლო შემსრულებლისთ-
ვის – მითუმეტეს, ფულს უხდოდ-
ნენ და რასაც უთითებდნენ, იმას
აფუჭებდა – ის რაც საუკუნეები
აკეთა ბუნებამ, ერთ დღეში გაა-
ნადგურა ადამიანმა...

მაღელი, სადაც აუცილებ-
ლად ჩერდება თითქმის ყველა
გამგებელი, ეს არის ულამაზესი
და უცხო პატარა მონაკვეთი, რო-
მელზეც (რომელშიც, რომლიდა-
ნაც) მომთავე-ძლამე წყალი მოე-
დინება და ადგილობრივები „ვე-
ძას“ უწოდებენ „წყარო ბუნებო-
თად ძლამე, ხმარებული საჭმელ-

მოზიაროთ საქართველო!

გარბატის სამება

200-მდე ნივთი, რომელიც „ყაზბე-
გის განძის“ სახელითაა ცნობილი.
განძის შემადგენლობაში იყო აქმე-
ნიდური ხელოვნების ნიმუშები:
ვერცხლის ფიალა, ბრინჯაოს
ჭურჭელი, ფიჭული და ირმის
პატარა ქანდაკება. განძის დიდი
ნაწილი მოსკოვის სახელმწიფო
ისტორიულ მუზეუმშია ინახება,
მცირე ნაწილი კი ჯანაშიას სახე-
ლობის საქართველოს სახელმწი-
ფო მუზეუმში. აღნიშნული არქეო-
ლოგიური მონაკვეთებისა და წერი-
ლობითი წყაროების მიხედვით
ირკვევა, რომ ანტიკურ ხანაში ხე-
ვი უკვე წარმოადგენდა იბერიის
სამეფოს ნაწილს. „ყაზბეგის გან-

ჯვარი ყოფილა აღმართული. გი-
ორგი ბრწყინვალემ ტაძრის მოე-
ლა-პატრონობა გერგეტელებს და-
აკისრა, რომლებიც „სამების საყ-
დრისშვილებად“, მის ყმებად ითვ-
ლებოდნენ და ამ პატივს მომდევ-
ნო საუკუნეებშიც უმტკიცებდნენ
სხვა მეფეებიც. გერგეტის სამება
„მცხეთის სამკაულის“ სახიზარს
წარმოადგენდა. ხანგრძლივი დრო-
ის მანძილზე აქ ესვენა უწმინდე-
სი რელიქვია – წმინდა ნინოს
ჯვარი, რომლის ფლობის პატივს
სვეტიცხოველთან და თბილისის
სიონთან ერთად გერგეტი ინაწი-
ლებდა. 1795 წლის შემოსევის
დროს გერგეტში გახიზნეს წმინდა
ნინოს ჯვარი და მაცხოვრის სამ-
სჯვალი.

ხეში არის ასეთი გადმოცემა
– ქართლის, კახეთისა და იმერე-
თის მეფეებს ერთმანეთში დავა
ჰქონიათ სად უნდა აშენებულყო
წმინდა სამების ტაძარი. მცხეთაში
ერთ ბერიკაცს მოუხსენებია, ფურ-
ბერწი დაკალით, მისი სამგორვე-
ლი (მენჯის ნაწილი) სოფლის
ბოლოს დაავდეთ, მოვა შავი ყო-
რანი და სადაც მას გამოხრავს,
სამება იქ ააშენეთო. მართლაც ასე
მოქცეულან. მოფრენილა ყორანი,
წაულია სამგორველი და მდევრად
ხალხი გაჰყოლია. პირველად ანა-
ნურის თავზე დაუსვენია ყორანს
და აქ წმინდა სამების ნიში აუგო-
ათ; იქიდან ბიდარის მთაზე
(ჯვრის უღელტეხილი) გადაფრე-
ნილა და იქაც ჯვარი აღუმარ-
თათ, „ელგემის“ ნიშთან გა-
დაფრენილა, ცოტა დაუსვენია
და ბოლოს სამების მთაზე და-
უგდია, რის შემდეგაც ტაძრის
საძირკველი გაჭრეს და დაიწყო
მშენებლობა.

ზღვის დონიდან 2200 მეტ-
რზე მთის წვერზე კლდიდან
ამოსულივით დგას გერგეტის
სამება და გადაჰყურებს სტეფან-
წმინდას, რომელიც პატარა ტა-
ფობში კიდევ უფრო პაწაწკინ-
ტელად მოჩანს. სიმაღლის შეგ-
რძება იმდენად ძლიერად აღიქ-
მება, რომ ფრენის სურვილის
ქვეცნობიერი მოძალებით დიდიც
და პატარაც ხელებს შლის ამ
ფონზე, კონკრეტულ ადგილზე და
არა ყველგან.

უამრავი მნახველი ირეოდა,
უმეტესობა უცხოელები და კმლავ
სამარცხენო სიტუაცია – გერგე-
ტის სამების, სალოცავის ფონზე
ჭყეტელა ლურჯი ფეხსალაგი გა-
ურკვეველი დანიშნულების შეუ-
ღესავი კედლით! ფეხსალაგსაც
გააჩნია, წარმოუდგენელი სიბინძუ-
რე – ერთი, იქ არსებულ მუდმივ
ცქირატში კარების დასაჭერად
რომ დამხმარე უნდა გაყვდეს –
მეორე! – სირცხვილია...

სა შინა მარლის მაგიერ“. გახე-
დავ ყვითელ-ვარდისფერში გარდა-
მავალ ლაპლაპა ნარინჯისფერ
ფერდობს და იფიქრებ, მოლიპუ-
ლიათ; თითს გადაუსვამ და ზოგან
წვრილად ხაოიანია, ზოგან ფაშვი-
ვით დიდად, ზოგან გლუვი, მაგრამ
რადაცნობად თბილი... მსგავსი
სილამაზე არ არის, მაგრამ გზად,
სოფელ ნადიბანთანაც ამოდის მი-
ნერალებითა და რკინით გაჯერე-
ბული ვეძა, რომელიც სასარგებ-
ლო ორგანიზმისთვის, განსაკუთ-
რებით კუჭისთვის. გარშემო იქაც
ყვითელ-ყანვისფერი ნაღებითაა
დაფარული ქვები და ქვიშა და
იქიდან გამოძვავალი წყალიც ბო-
ცებით მიაქვთ...

გარბატის სამება

„მყინვარი დიდ გეტებს მაგო-
ნებს და თერგი კი მრისხანე და
შეუპოვარს ბაირინსა...“

წინა დღეების ნაწვიმარზე
გერგეტის სამებაში ფეხით ასე-
ლა გადავიფიქრეთ და სტეფანწ-
მინდიდან ორხიდიან მანქანაში გა-
დავსხედით. გზა მაინც და მაინც
ცუდი არ იყო, მაგრამ როცა კონ-
კრეტულ ადგილს ამდენი მნახვე-
ლი ჰყავს, უკეთესიც შეიძლება
იყოს, სხვა თუ არაფერი, ამსე-
ლელ-ჩამსვლელი ტრანსპორტი
ერთმანეთს არ უნდა ელოდებოდეს
ყოველ ას მეტრში...

როგორც თეიმურაზ ბატონიშ-
ვილის „ივერიის ისტორია“ ამ-
ბობს, გერგეტის სამების ადგილზე

ლარსი,
ლარილის ხეობა

გეზი ლარსის საბაჟო-გამშვე-
ბი პუნქტისკენ ავიდეთ, დღის
პირველ ნახევარში გვინდოდა
მოგვეწრო იქაურობის მოვლა.
გზაზე, გარკვეულ მონაკვეთებზე
ისევ რიგში იდგნენ რუსეთისკენ
მიმავალი სატვირთო მანქანები,
ე.წ. „ტრაილერები“. მივიღოთ
უმკაცრეს ბუნებაში როგორც ჭი-
ანჭველები გოლიათ მთებში. გარ-
შემო ალპური ზონისთვის დამახა-
სიათებული სიშშველე და მათ
მიღმა თოვლიანი მწვერვალების-
გან მოტანილი მარადიული სუსხი
ხაზგასმულად აწვესებს გარკვეულ
კანონებს, რომელსაც ბუნების
შვილები მხოლოდ წინაპრების
მოგონილ ზღაპრებად ვოვლით...
გზიდან ჩანდა როგორ დვინდნენ
კამკამა წითლად ცირცელის ხეე-
ბი, ნარინჯისფერად – ქაცვი. ესეც
ბუნების ენაა, წინაპრები ამბობენ,
როცა ცირცელი დახუნძლულია,
გრძელი ზამთარი მოსდევსო...

გამოიღო სიერცეზე უწყინარი
შარინშური რუსეთისკენ მიშრია-
ლებდა „მოლადატე“ თერგი. შე-
მოღვამაზე თერგი ის თერგი არ
არის, რომელიც „რბის, ღრიალებს
და მთები ბანს უხსენებან“, მაგრამ
მუდმივად შემოდგომა ზომ არ
არის, ყოველ წელს დგება გა-
ზაფხული თერგისთვისაც. აბა,
ჰკითხეთ ადგილობრივ მცხოვრე-
ლებსა და იმ ადამიანებს, რომელ-
თაც თერგის წყალუხობისას გა-
უვლიათ, როგორია თერგის ნამდ-
ვილი ბუნება?

ხუციშვილი ლევან, ადგი-
ლობრივი მოსახლე: – ჩვენ არა-
ვინ არაფერს გვეთხავს, თავის
ჭკუაზე გეგმავენ და აკეთებენ რა-
ღაცებს, მერე კი სამიძმარს უცხა-
დებენ დალუპულების ჭირისუფ-
ლებს. ამოვლენ ქალაქიდან, დაი-
ხურავენ „კასკებს“ და რაღაც რუ-
კებს დაატარებენ. რუკა რათ მინ-
და, მკითხე და ისე გეტყვი სად
რამხელა ქვა დევს... ნეტა, გამაგე-

მდინარე თერგი, ლარილის ხეობა

ბინა, ვინ არის ის „ჭკვიანი“, ვი-
ნაც სიზმარში ნახა რომ აი, იმ
„ტრუბებში“ თერგი გაეტევა... რა
გქნათ, იარაღით ხომ არ გამო-
ვალთ... ჩვენ, ადგილობრივი ახალ-
გაზრდები ვერ მოვერეით უკანო-
ნობას და აბა, უარესს ელოდონ...
ხალხია ცოლო, თორემ... ბუნება
მბრძანებელი თვითონაა, ადამიანის
ჭკუაზე არ გაიფიქრებს პატარა ნაკა-
დულიც კი, ყოველთვის დაბრუნ-
დება დედა-კალაპოტში და თერგს
დაამწყვეტენ? ბუნების შვილები
არ ვიცავთ ბუნებას, მაგრამ ბუნე-

ბა თვითონ დაცავს საკუთარ
თავს...“

გზიდან მანამდეც ღვინახეთ
აკურატულად დაწყობილი ფართო
ღიაშენილი მიწები, მაგრამ რას
წარმოვიდგენდით, თუ თერგის ამ
მიწებში გატარებაზე იყო საუბა-
რი. გარკვეული დარგების კარგად
მცოდნე ერთი სპეციალისტი ადარ
დარჩა საქართველოში? – მეგობ-
რებო, იმ მიწებში თერგი ვერ ჩა-
ემწყვედვია, გადაიარევა!

გზის მანქნეებელმა გაგვაფრ-
თხილა, რომ სამიში ზონა იწყე-
ბოდა. გასაგები იყო, რატომაც,
თუმცა ეს გზა ისედაც მთელ
მსოფლიოში სახიფათო ტრასე-
ბის რეიტინგში მესამე ადგილს
იკავებს (ნეპალიდან ევრესტის
საბაზო ბანაკისკენ მიმავალი გზა
მე-4 ადგილზე არის).

რა ენახეთ სტიქიის ზონაში?
– მშენებარე მთავარანგელოზის
სახელობის მონასტრისკენ ერთს
რომ გაიხედავდი, მეორედ გახედვა
ადარ მოგინდებოდა – აღენილი
მტკრისგან ფერდაკარგული დამნა-
შავესავით მიმდგარიყო მთების
ძირში და აბსოლუტურად წაშლი-
ლი ჰქონდა სიდიადის იერი; იქვე,
სავალი გზის მეორე მხარეს ჯერ
კიდევ ქვა-ლორში იყო ჩარჩენილი
ეს „საიმელო“ დიდი მიწები ხელ-
სახოცებით დაჭმუჭენილი, ჩახე-
ული, გაბრტყელებული; გაპარტა-
ხებული საშუაო ტექნიკა და ქვა-
ლორლით ამოვსებული მსუბუქი
ავტომობილი; ქვები და ლოდები,
ლორდი და ქვიშა... გამალებით მუ-
შაობდა ბუდლოზერი, რომელიც
სათამაშოსავით მოჩანდა ქვების
მთაში, ერთი ადგილიდან იღებდა
ნაშალს და მეორე მხარეს ყრიდა,
იღებდა და მეორე მხარეს ყრიდა.
რაჭველების მიერ ორმოს ამოთხ-
რაზე რომ ანეკლოტია, იმისი არ
იყოს, რას აკეთებს-მეთქი? –
ვკითხე ლარსის საბაჟო-გამშვე-
ბი პუნქტთან გაშვების მომლოდინე
უცნობ მძღოლს. ეტებენ, ჯერ კი-
დედ არ არის ნაპოვნი 7 ტრაილე-

(გაგრძელება იქნება)

თბილისის პროკურორის მიხეილ ქურდიას აკვლავობის საქმე

ლავიტი ზაზნიძე

გაგრძელებთ ინტერვიუების ციკლს პოლიციის ვიცე-პოლიკოვნიკ დავით გავნიძესთან. გავიხსენებთ 90-იანი წლების დასაწყისს, უმძიმეს პერიოდს, როდესაც უამრავი რეზონანსული დანაშაულებები ხდებოდა, რომელთა უმეტესობაც გაუხსნელი, ან ბოლომდე გაუხსნელი დარჩა. სტატიასი მოხსენიებულ დაზარალებულთა და დანაშაულებების ვინაობა გასაგები მიზეზების გამო შეცვლდება.

ლავიტი ზაზნიძე:

„1995 წლის ივნისი იდგა, ერთ-ერთი ყველაზე არეული და დაძაბული პერიოდი საქართველოს უახლეს ისტორიაში. განუყოფლობამ პიკს მიაღწია, დანაშაული ყველა ნაბიჯზე ხდებოდა და თუ გულშემატკივარი არ გავიდა, ფაქტობრივად განწირული იყავი. პრაქტიკულად „მხედრონი“ და მის წიაღში მოქმედი საძმობები განაგებდნენ ქვეყნის კრიმინალურ სამყაროს. იმ პერიოდისთვის მათი გავლენა ისე იყო გაზრდილი, რომ სახელმწიფო სტრუქტურებშიც თავიანთ სანდო ადამიანებს ნიშნავდნენ, რომელთა მთავარ საზრუნავს ფულის კეთება და მოპოვებული ინფორმაციის გატანა წარმოადგენდა. მართალია, იმავე წლის მაისში „მხედრონი“ მძლავრი დარტყმა მიაღება, როდესაც კახეთის „მხედრონი“ ძირითადი ბირთვი დაეკავებოდა, მაგრამ აშკარა იყო, რომ, როგორც სამართალდამცავი სტრუქტურები, ისე ხსენებულ დაჯგუფებებს შემადგენლობა გადამწვევტი შტურმისთვის ემზადებოდა.

შსს-ს შენობასთან მისულს, ნაცნობი შემხვდა, რომელსაც როგორც პოლიციელი, დავუხმარებოდა თავისი ახლობელი, მიხეილ გულბანი გამაცნო – არ სჯეროდა, რომ დანაკარგი დაგებოდა. თქვენი გაცნობა მოხოვა, დახმარება მასაც ჭირდებოდა. გულბანი კაბინეტში მივიპატიჟე და მოსამხედრო მოვლადე. გულბანმა შემდეგი რამ მიაბო: 1993 წლის ოქტომბრის მიწურულს მან და მისმა ძმამ შოთა გულბანმა ბიზნესის წამოწყება გადაწყვიტეს და თბილისის რკინიგზის ცენტრალური სადგურის პირველ სართულზე ლულის ბარი გახსნეს. ორიოდე დღეში, ძმებს 6 თუ 7 ავტომობილი ახალგაზრდა დაადგა და ძმები დიდუბეში წაიყვანეს. იქ ერთ-ერთი კორპუსის მეოთხე სართულზე აიყვანეს, ხინაში შესულემა მიხეილს ყვირილი და მუქარა დაუწყეს, 50.000 დოლარი გაქვს გადასახდელი. შემდეგ

მიხეილს „გადასახადი“ 10 000 დოლარამდე „შეუმცირეს“, მისი ძმა მძევლად დაიტოვეს, თვითონ კი ოთხ შეიარაღებულ პირთან ერთად საკუთარ ავტომანქანაში ჩასვეს და ფულის საშოვნელად წაიყვანეს. გულბანი იძულებული გახდა ნათესავის ბანკიდან პროცენტური ვალი აეღო. თავდაპირველმა ფული რომ მიიღეს, შოთა გულბანიც გაათავისუფლეს, თუმცა ყველაფერი ამით არ დამთავრებულა, მიხეილს მეორე დღეს სამსახურში მიაკითხეს, „დინამოს“ სტადიონთან მდებარე სანოტარო კანტონაში მიიყვანეს და თავისი ავტომანქანა ამ ვაკუფის ერთ-ერთ წვერზე გენერალური მინდობილობით გადააყვამინეს.

ბატონო დავით, რომელიმეს ვინაობა მაინც ეცოდინებოდა გულბანს, მინდობილობა ვიდაცაზე ხომ გასცა?

– მისი თქმით, ერთი სვანი იყო, ილია გასვიანი (ერთ-ერთი ე.წ. კანონიერი ქურდის ძმა), მეორე კი მაღალი ტანის ახალგაზრდა, რომელსაც ფული გადაეცემა, სულ ტრამპანობდა გიორგი მამუკაშვილი ვარო. გულბანს თავის დროზე ამ ფაქტის შესახებ პოლიციაში არ განუცხადებია, აზრი არ ჰქონდა, პოლიციისაც არ მჯერა, ჩემს ახლობელს რომ დაეხმარებოდა, იმიტომ გადავწყვიტე თქვენთან მოსვლა. ერთი სიტყვით, ასე დაიწყო ის „ეპოპეა“, რომელმაც უზარმაზარი ნერვიულობა, გათენებული დამეხები და ჩემი კარიერის დაღმა სვლა გამოიწვია. მოგვიანებით ამ საქმიდან უფრო დიდ, გახმაურებულ საქმეზე „გავედი“. ეს საქართველოს უახლოესი ისტორიის სამართალდამცავი სტრუქტურების სინდისისა და პატიოსნების, თბილისის პროკურორის ბატონ მიხეილ ქურდიას მკვლელობის საქმე იყო.

ოპერატიული ღონისძიებების გატარების შედეგად დაეადგინე, რომ ილია გასვიანი და გიორგი მამუკაშვილი დიდუბეში იყვნენ, ილიას ძმა ვლადიმერი, მეტსახელად ვალო, კანონიერი ქურდი იყო. იგი ამ „წოდებაზე“ კრიმინალური სამყაროს სახელმძღვანელო „არსენა მიქელაძემ“ „წამოაყენა“ და „რეკომენდაციაც“ მისცა. იმ პერიოდში არსენა მიქელაძეს მოსახლეობაშიც ჰქონდა საკმაო ავტორიტეტი. სწორედ ამიტომ იგი ხშირად დაჰყავდათ საქმეების „გასარჩევად“, როგორც პოსტსაბჭოურ სივრცეში, ისე მის ფარგლებს გარეთაც. მისი სიტყვა „კანონი“ იყო, მაგრამ ისევე, როგორც ყველა ავტორიტეტულ კრიმინალს, მასაც ტყვია ერგო, თანაც თბილისში. ერთ საღამოს, როდესაც იგი თბილისში იმყოფებოდა საქმეების გასარჩევად, ავტომობილის ტყვიებით „დასაჩუქრეს“. ოპერატიული ინფორმაციით, არსენა მიქელაძე თბილისში იმ ფულის კვალის მოსაძებნად ჩამოვიდა, რომელიც აფხაზეთის ომის დროს რუსეთში მცხოვრებმა ქართულმა დიასპორამ შეაგროვა და საქართველოს დასახმარებ-

ლად გადმოგზავნა. ფული თბილისის აეროპორტამდე „მშვიდობიანად“ ჩამოვიდა და იქიდან უკუაღწეოდ გაქრა. აშკარად ჩანდა, რომ მიქელაძის მკვლელობას უფრო პოლიტიკური ელფერი ჰქონდა, ვიდრე კრიმინალური და როგორც ყოველთვის, საქართველოში ამ სტილის დანაშაულებები არ იხსნება. სწორედ ამიტომ, ეს გაუხსნელი საქმე რომელიმე რიგითმა გამოძიებელმა თარიღე შემოღო ერთდღით მიხეილს, „ომი ყველაფერს ჩამოწერს“. ცნობისთვის, მორალური ხმები მიქელაძის მკვლელობასაც „მხედრონი“ უკავშირებდა. შესაბამისი ცნობის წერა რომ დაეპოვებოდა და კაბინეტიდან გამოვედი ღამის პირველი საათი ხდებოდა. დერეფანში ჩემი განყოფილების უფროსი სოსო ალავეიძე და სამი სხვა თანამშრომელი შემეჩვენეს, ყველას ავტომობილები ეკავათ და საქმიანი იერი ჰქონდათ. მუშაობა ახლა იწყება და შენ სახლში მიდიხარო, დილით დამამუნათა სოსო. დილიდან შეხვედრების გარეშე ვმუშაობ, დასვენება მჭირდება, თორემ ხვალ ვეღარ შევძლებ მუშაობას, თან შენთან სერიოზული სასაუბრო მაქვს-თქო, გამოვემშვიდობე სოსოს.

გამოვიღოდა კი არა ასპროცენტიანი საქმე იყო, ადამიანის გატაცება ფულის გამოძალვის მიზნით და მძევლად აყვანა, რომ აღარაფერი გვეთქვა ყანალობასა და ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონო შენახვა-ტარებაზე. სოსო მაინც ეჭვობდა, დაზარალებულმა მერე უარი არ თქვა. რისკის ელემენტები მართლაც იყო, მაგრამ იმედი მქონდა, რომ დაზარალებული ბოლომდე გამოგვეყვებოდა, სხვა გამოსავალი არც ჰქონდა, ფულის და ავტომანქანის დაბრუნება უნდოდა. დარწმუნებული ვიყავი სვანი უკან აღარ დაიხვედა. სოსო დამთანხმდა, ამ მასალებს ხელმძღვანელობას გადავცნობ და შევათანხმებ, რაში გვირდება დახმარება. ერთ-ერთი თანამშრომლის (მის გვარს არ დავასახელებ, კახა ერქვა) ჩემს ჯგუფში ჩასმა ვთხოვე, ისიც დიდუბეში იყო და საქმეში გამოგვადგებოდა. მას კითხე ილია გასვიანსა და გიორგი მამუკაშვილს თუ იცნობდა, ძალიან კარგი ბიჭები არიან და კარგად ვიცნობ, როცა გინდა მათ მამინ შეგახვედრებო და წაივია. სამინდოდ ვინერვიულე, გულბანის ნათქვამი ყურებში მიწვიდა, არც პოლიციელებს გენდობითო. იმავე საღამოს დამირეკა მიხეილ გულ-

საგამოძიებო ჯგუფები, რომლებიც საგულდაგულოდ ამუშავებდნენ თითოეულ სულ უმნიშვნელო დეტალსაც კი. მე, როგორც ხსენებული სამსახურის თანამშრომელი, ოპერატიულ ჯგუფში ვიყავი ჩართული, სხვა სამუშაოებს პრაქტიკულად ჩამომაცილეს და დახლოებით ორთვენახევარი აღმადამა დავკრიოდი. ყველაზე საინტერესო ის იყო, რომ ჩვენს ხელმძღვანელობას ეს ყველაფერი უკვე „გამოვლენილი“ ჰქონდა და რაღაც დავგარბენინებდნენ, ვერ გავიგე. ჩვენს სამსახურში ყველაფერს მხოლოდ ორი მაღალი თანამდებობის პირი განაგებდა, დანარჩენებმა არაფერი ვიცოდით, რა ხდებოდა. იმავე წლის 5 ნოემბერს საქმე დასრულების ფაზაში გადავიდა, გამოძიებულებს საკითხები საქმედა დარჩა, ამიტომ ოპერატიული სამსახური შედარებით გაეთავისუფლდით, შეგვეძლო ჩვენი უშუალო საქმისთვის მიგვეხვედა. სოსო ალავეიძის წასვლის შემდეგ ჩემს ჯგუფშიც გარკვეული ცვლილებები მოხდა, თანამშრომელთა ნაწილიც სოსოს წაყვია. ორი თანამშრომელი შემომხვედა, ორივე პოლიციის კაპიტანი, ელგუჯა რუხაძე და მისი მეგობარი ამირან ბურჯანაძე. რუხაძე გამოცდილი თანამშრომელი იყო, ხოლო ბურჯანაძე სამინისტროს აპარატისთვის ახალი კადრი. მე რადგან ძირითადად ხსენებული ტერაქტის განხრის საქმეზე ვმუშაობდი, გადავწყვიტე მიხეილ გულბანის საქმის ხელახლა წამოემწვია და გუჯა რუხაძისთვის მეთხოვა მასზე მუშაობის გაგრძელება. ეს არჩევანი იმიტომ გავაკეთე, რომ რუხაძე გარკვეული პერიოდი დიდუბეში ცხოვრობდა და ამ უბანში მცხოვრებთა ნაწილიც გარკვეული კონტაქტი ჰქონდა. რაც შეეხება მიხეილ გულბანს, მასთან პირადად მე ვიმუშავედი, რადგან მასთან თავს დავაკლებულად ვგრძნობდი. ხსენებული დავალების მიცემამდე მწარე გამოცდილებიდან გამომდინარე, გუჯა რუხაძე მაინც გადავამოწმე და დავრწმუნდი, რომ მისი ნდობა შემიძლებოდა. რუხაძე ვითარებაში გაერკვა და ამირან ბურჯანაძესთან ერთად შეუდგა დანაშაულში ფიგურანტი პირების ოპერატიულ დამუშავებას. მუშაობის პროცესში დადგენილი იქნა, რომ ილია გასვიანი და გიორგი მამუკაშვილი კვლავ გამოჩნდნენ, თბილისში თავისუფლად გადაადგილებდნენ და მათი დაკავება დიდ სირთულეს არ წარმოადგენდა. რუხაძემ გასვიანისა და მამუკაშვილის ახალი ფორტები მოიპოვნა, ცხადია, ისინი მიხეილ გულბანთან უნდა გადაემოწმებინა, რომ ზუსტად დამდგინა, მართლაც ეს პიროვნებები იყვნენ მის მიმართ დანაშაულის ჩამდენნი. ამ ოფიციალური პროცედურის გარდა, ერთგვარად ჩემი ასე ვთქვათ, რეაბილიტაციაც მიწოდდა მის თვალში, მსურდა დამემტკიცებინა, რომ რაც მოხდა, შემთხვევითი იყო ჩემთან არანაირი კავშირი არ ჰქონდა.

მანანა სუხოვილი
599 51 28 24
(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. წინა ნომერში

დასავლეთმა სხადა „ჩამონერილი“ სააკაშვილი აღასანაითი ჩაენასვლაბინა, მაგრამ ეს მსდელობა მარცხით დაითავრდა

ირაკლი აღასანიას თანამდებობიდან განთავისუფლების შემდეგ ქვეყანაში გაჩნდა აზრთა სხვადასხვაობა, როგორც პოლიტიკოსების მხრიდან, ასევე ექსპერტების მხრიდან. ამასთან დაკავშირებით ვესაუბრებით პოლიტიკოსებს, რომელთაც დიდი გამოცდილება აქვთ, თუმცა დღეს ისინი უფრო კულუარებიდან აკვირდებიან მოვლენებს, ამდენად, ვფიქრობთ, მათი აზრი მოუკერძოებელი და ობიექტური იქნება.

ნოდარ ნათაძე: ერთი რამ შემიძლია წინდაწინვე ვთქვა, რომ თვითონ ცნება „კო-

ალიცია“ – რომელიც დღევანდელმა ხელისუფლებამ უწოდა მათ გაერთიანებაში შემავალ პარტიებს, არ შეესაბამება ამ სიტყვის მნიშვნელობას. ჩემი აზრით, ეს განსაკუთრებით ადამიანის მიერ მოგროვილი შემთხვევითი ადამიანების ზროვა და მეტი არაფერი. როდესაც დღეს სიტუაცია გამწვავდა, ზოგიერთმა დაიწყო ფიქრი იმაზე, თუ საით წავიდეს და ვის „ალოდღეს“. აქამდე ბიძინა ივანიშვილს ადოლდენენ, ზოგს უნდა ახლა სხვისკენ წავიდეს, ამითში მე რესპუბლიკურ პარტიას ვგულისხმობ. ახლა რაც მოხდა, აქედან ნათლად ჩანს ის, თუ რა მოხდა რამდენიმე წლის წინ. 2007 წლის 7 ნოემბერს, როდესაც ცნობილი მოვლენები მოხდა, სააკაშვილმა ხალხი დაარბია მოტივის გარეშე, იქ არანაირ საშიშროებას არ ჰქონდა ადგილი, უბრალოდ, მან ეს ჩაიდინა რუსეთის დავალებით. იმიტომ, რომ სამ-ოთხ თვეში იკრიბებოდა ბუქარესტის სამიტი და რუსეთის დავალებით სააკაშვილმა მისცა **მერკელს** საბაბი, რომ მას ეთქვა, რა უნდათ ამოთ ნატოში, კაციჭამიები არიან, თავის მოსახლეობას არბევე-

ნო. აი, ეს გააკეთა სააკაშვილმა.

– ფიქრობთ, რომ მას არ სურდა ჩვენი ნატოსთან დაახლოება?

– **სააკაშვილი იყო და არის რუსეთის ახალი,** ამას მოწმობს მისი „მოღვაწეობის“ უამრავი ეპიზოდი. ის ფორმალურად ითვლებოდა დასავლეთის გაგულენაში მყოფ კაცად, მაგრამ ყველაფერს აკეთებდა რუსეთის სასარგებლოდ. დღეს დასავლეთმა ნათლად დაინახა, რომ **სააკაშვილზე „თამაშის“** აგება აღარ შეიძლება, იმიტომ, რომ არის მეტისმეტად დანაშაულებრივი და დისკრედიტირებული პიროვნება. იმიტომ მათ თავისი „ფოსტა“ (და არა

ფსონი, როგორც მას ეძახიან დღეს) **დადეს უკვე აღასანიზე.** ამით მათ შეწყვიტეს სააკაშვილისა და ნაციონალების მხარდაჭერა, ეს ძალიან დიდი მოვლენაა. **რაც შემხება აღასანიას პარტიის კერძო-კამპივას, მს, ფაქტობრივად, ნულია, იმიტომ რომ აღასანი აპოლიტიკოსი არ არის.** საერთოდ, ის პარტიები, რომელნიც დღეს ასპარეზზე არიან, არც ერთს არ აქვს პროგრამა საქართველოს სამომავლო პოლიტიკისა, ქვე-

ფსონი, როგორც მას ეძახიან დღეს) დადეს უკვე აღასანიზე. ამით მათ შეწყვიტეს სააკაშვილისა და ნაციონალების მხარდაჭერა, ეს ძალიან დიდი მოვლენაა. რაც შემხება აღასანიას პარტიის კერძო-კამპივას, მს, ფაქტობრივად, ნულია, იმიტომ რომ აღასანი აპოლიტიკოსი არ არის. საერთოდ, ის პარტიები, რომელნიც დღეს ასპარეზზე არიან, არც ერთს არ აქვს პროგრამა საქართველოს სამომავლო პოლიტიკისა, ქვე-

ნის პრობლემებზე არავინ არ ფიქრობს, გარდა საქართველოს ნაღდი ეროვნული ძალებისა, რომელნიც არიან უფულო და ჩრდილში მყოფნი. იმიტომ დღეს თუ გვინდა საქართველოს გადარჩენა, აღასანიას მოხსნას მხარი უნდა დაუჭიროთ, იმიტომ, რომ **ისინი სიკეთეს ქვეყანას არ მოუტანდნენ, რომ არ იქნებიან კოლიტიკაში, პარტია, რადგანაც უკვე ვერ დაღუპავნ საქართველოს.**

უდავოა, რომ დღეს მესამე მსოფლიო ომი უკვე მიმდინარეობს, ხან „ცივი ომის“ სახით, ხან აშკარად. იმიტომ გამოიკვეთა ისიც, რომ ამ ომის რეალური შანსები დასავლეთს აქვს. მის პირდაპირ კი დგანან ისეთი ქვეყნები, როგორცაა ჩინეთი, რუსეთი და გარკვეული ისლამისტური სახელმწიფოები. ამ ომს უკვე ვერავინ შეაჩერებს. სააკაშვილიც და ზოგიერთი დღეს მოქმედი პოლიტიკოსები ამას ხვდებიან, მაგრამ ხშირად ინიღბებიან დასავლეთის მოკავშირედ.

დღესთვის, როგორც ჩანს, **დასავლეთმა სააკაშვილი უკვე ჩამოწმდა, როგორც დისკრედიტირებული და უმადოლო პიროვნება და მას ჩანანცვლამ აღასანი!** ჯერჯერობით მას არ „ჩამოწმებენ“ იმიტომ, რომ ის დასავლეთის კურსის ერთგულია, თუმცა არც მოუვა აზრად ის, რომ ჩვენი ქვეყნის ინტერესებისთვის იბრძოლოს, ამას არ გააკეთებს. ეს კი აუცილებელია დღეს ქვეყნისთვის.

თეიმურაზ მირიანაშვილი: დღეს ქვეყნის მიმართ რაიმე რეალური საფრთხე არ არსებობს. ის თხუთმეტი ნოემბრის აქცია ჩაუფლავდებათ ნაცებს. მათ გაგულენა და დასაყრდენი ხალხში უკვე აღარა აქვთ. შეიძლება პროვოკაციები მოაწყონ, მაგრამ სახელმწიფო ამას

არ დაუშვებს. შეუძლიათ ქვეყანაში მხოლოდ 5 ათასი კაცის მობილიზება, მიტინგის ჩატარების უფლება აქვთ და ჩაატარონ, თუმცა, ექსტრემიზმს სახელმწიფო არ დაუშვებს.

რაც შემხება აღასანიას, ის განსაკუთრებით ახალი პარტიისტი და პარიკაზი „მოდვაჟომისას“ ის იმ ყველაზე უფრო რამაში-ულ კალმს დაუბავშირდა. ეს არ არის ორიგინალური გზა, ამაზე ბევრი ვინმე წასულა, თავის დროზე სააკაშვილმაც ეს გზა გაიარა და „სული მიჰყვია“ უკიდურესად რეაქტიულ ძალებს, რომელთაც დასვეს პრეზიდენტად. ახლა ეს ძალები აღასანიას შეჰპირდნენ თავაკცობას. მათ და სამწუხაროდ, ამას უკვე აღარ დაუშვებს ქართველი ხალხი, ახალი სააკაშვი-

ლის მოსვლა დღეს – დაუშვებელია! მას კოვზი ნაცარში ჩაუვარდა, თვითონაც არ იცის, რას აკეთებს, **ხოლო ის, რასაც ის მანამდე აკეთებდა, იყო სამშობლოს დაღუბა!** ის დიად ამბობდა, რომ საქართველოში უნდა განლაგებულიყო ნატოს საფრენი მოწყობილობები – **ის არის ნადირალა – როგორც პიროვნება.** კარიერისტული მიზნებისთვის ყველაფერზე წამსვლელი პიროვნება, თავისი „კარტის გასათამაშებლად“, ის საფრთხეს უქმნიდა თვით ქვეყნის არსებობას.

ისიც ნუ დაგვაიწყვება, რომ ამ ბოლო დღეებში ქვეყანაში ყველაზე ავტორიტეტულმა პიროვნებამ, კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია II-მ თქვა, რომ „მე მართლმადიდებელი რუსეთისთვის“ ვლოცულობო – ეს მისი პოზიციაა. ამით ის ანეიტრალებს სააკაშვილისა და აღასანიას მსგავსი მოლაღატეების

ქმედებებს. ამცნობს რუსებს, რომ ჩვენ მათი მტრები არა ვართ, თუმცა გვინდა ნორმალური ურთიერთობის განვითარება შემდგომში, საქართველოს გაერთიანება.

რაც შეეხება ბიძინა ივანიშვილის განცხადებას იმის თაობაზე, რომ ტელესივრციდან იწყებს ქმედებებს, ეს სწორია, ფაქტობრივად, ბრძნული ნაბიჯია, იმიტომ, რომ ძალიან უჭირს ტელემედიას. პრაქტიკულად თავისუფალი მედიის ნიღბით, დასავლეთის რეაქციული ძალების მიერ მოსყიდული ადამიანები დგანან მათ

უკან, რომელნიც თავის იდეოლოგიას ახვევენ თავს ჩვენს ხალხს. იმიტომ საჭიროა ამ სტერეოტი-

პის დანერგვა და მოსპობა. ამ ფონზე, ბატონი ბიძინას ნაბიჯი ყველაზე სწორია, რაც შეიძლება მას ასეთ დროს გააკეთებინა, ეს პიროვნული რიგის ამოცანაა, ეკონომიკის განვითარების ზრუნვაზე უფრო მეტად. ჩემი აზრით, ის ამით იწყებს გახედვს ახალი ტიპის პოლიტიკური ლიდერი, მან უარი თქვა პოლიტიკურ სადავეებზე, და სურს მცდარი იდეოლოგია შეცვალოს, **მს ყველაზე გონივრული ფორმას მმართველობისა, რომელიც დღეს საქართველოს ყველაზე მმართველად დასაჯდა.**

ცხრა წლის განმავლობაში გამეფებულმა მცდარმა დასავლურმა იდეოლოგიამ მიგვიყვანა დაღუპვის კარამდე, სწორედ ეს უნდა შეიცვალოს გონივრული, ეროვნული იდეოლოგიით.

თეიმურაზ მირიანაშვილი
599 110 200

„მინდა დაგვირდეთ, ყველაფერს გავაყვებთ იმისთვის, რომ ქართული დიპლომატია იყოს წარმატებული, ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ მეძღვრა შესაძლებლობა ვემსახურო ქართულ სახელმწიფოს საგარეო მინისტრის თანამდებობაზე და ვემსახურო საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ პრიორიტეტებს, რადგან მტკიცედ მწამს, რომ საქართველოს მომავალი არ არის საქართველოს ევროპული მომავლის გარეშე. ჩემთვის უადრესად მნიშვნელოვანია, რომ ამ ძალიან რთულ პროცესში, რომელიც არის საქართველოს ევროპული გზა, მაქსიმალურად აქტიურად ჩართული იყოს ყველა, არამარტო აღმასრულებელი ხელისუფლება, არამარტო ქართველი პოლიტიკოსები, არამედ, ქართული საზოგადოების ყველა წევრი. ქართული დიპლომატია გააკეთებს ყველაფერს იმისთვის, რომ განამტკიცოს პარტნიორობა და თანამშრომლობა ყველა მეგობართან, შეიმძინოს ახალი მეგობრები და გააძლიეროს საქართველოს მომავალი და უსაფრთხოება“, – განაცხადა თამარ ბერუჩაშვილმა.

„მინდა ჩემი და საგარეო უწყების სახელით დაგვირდეთ, ყველაფერს გავაყვებთ იმისთვის, რომ ქართული დიპლომატია იყოს წარმატებული. ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ მეძღვრა შესაძლებლობა ვემსახურო ქართულ სახელმწიფოს საგარეო მინისტრის თანამდებობაზე და ვემსახურო საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ პრიორიტეტებს, რადგან მტკიცედ მწამს, რომ საქართველოს მომავალი არ არის საქართველოს ევროპული მომავლის გარეშე. ჩემთვის უადრესად მნიშვნელოვანია, რომ ამ ძალიან რთულ პროცესში, რომელიც არის საქართველოს ევროპული გზა, მაქსიმალურად აქტიურად ჩართული იყოს ყველა, არამარტო აღმასრულებელი ხელისუფლება, არამარტო ქართველი პოლიტიკოსები, არამედ, ქართული საზოგადოების ყველა წევრი. ქართული დიპლომატია გააკეთებს ყველაფერს იმისთვის, რომ განამტკიცოს პარტნიორობა და თანამშრომლობა ყველა მეგობართან, შეიმძინოს ახალი მეგობრები და გააძლიეროს საქართველოს მომავალი და უსაფრთხოება“, – განაცხადა თამარ ბერუჩაშვილმა.

„კნიაზი“ – აბესალომ დოლიძე გამეცნო და მაამო, თუ როგორ იშოვა დიდძალი ფული.

„ერთხელ საკმაოდ სოლიდურად ჩაცმული, ერთ-ერთ კომერციულ მაღაზიას ვეწვიე. შევიძინე საახალწლო საჩუქრები და მცირედით ფული დამაკლდა. შეთანხმების შემდეგ გამყიდველს დარჩენილ თანხაში ჩემი ვიოლინი დავეუბრე, რომელიც სპეციალურად დამქონდა ხოლმე და ვუთხარი: თანხას რომ მოვიტან, ინსტრუმენტს მერე წავიღებ-მეთქი. გარკვეული დროის შემდეგ ამ საფირმო მაღაზიაში ორი უცხოელი შევიდა, მათ ინტერესით შეათვალიერეს ინტერიერი და ყურადღება კუთხეში მიყუდებულ ვიოლინოზე შეაჩერეს. ფასი იკითხეს, მაგრამ გამყიდველისგან ცივი უარი მიიღეს – ვიოლინი არ იყიდებაო. უცხოელებმა დიდი თანხა შესთავაზეს. მოკლედ, ხანგრძლივი ვაჭრობის შემდეგ საკმაოდ სოლიდურ თანხაზე შეთანხმდნენ. გარიგება კი ასეთი იყო: მეორე დღეს უცხოელები მივიღონენ, შეთავაზებულ თანხას გადაიხდინენ და ვიოლინოს კანონიერი მესაკუთრენი გახდებოდნენ. მათი გარიგების მერე, მეორე დღეს, მაღაზიაში მივედი, დარჩენილი თანხა მივიტანე და ინსტრუმენტი მოვიტხოვე. გამყიდველის სურვილით შეპყრობილმა გამყიდველმა ჯერ პატარა თანხა შემომთავაზა, უარის მიღების მერე ფასს მოუმატა, ისევ უარი მიიღო და ბოლოს დიდძალი ფული გადაიხადა. გამყიდველს ვიოლინოს ხელში ჩაგდება შემდეგ სინარულისგან თვალები უბრწყინავდა. გასვლისას გამყიდველს ვუთხარი, თქვენი დაქინებული თხოვნა რომ არა, ამ ნივთს არ გაყიდდით-მეთქი. დიდ ხანს ელოდა გამყიდველი იმ უცხოელებს, მაგრამ „ისინი“ აღარ გამოჩენილან, გამყიდველმა გარკვეული დროის შემდეგ ისიც დაადგინა, რომ ვიოლინი არავითარ დირებულუბას არ წარმოადგენდა. ამ სისტემით არაერთ ქვეყანაში ვიმუშავეთ, მაგრამ ყველგან როდი ამართლებდა.

უცხოეთში გარკვეული პირობების გამო წამოვივი. ისე, სამტრედიოში გავიზარდე, ებრაელების უბან კულაშში. ერთი ებრაელი მეზობელი მყავდა ებრაელი, რომელიც ბავშობიდანვე ოცნებობდა ფულის საბეჭდი მანქანის გამოგონებაზე. რა თქმა უნდა, ოცნება ოცნებად დარჩა, მაგრამ მიზანს ნაწილობრივ მაინც მივაღწიეთ. გამოვიგონეთ და გავაკეთეთ დანადგარი, რომელიც ვიზუალურად ფულის საბეჭდ მანქანას მოგაგონებდა. დანადგარში ვასხამდით საღებავებს, ვდებდით ქაღალდს, ვატრიალებდით სახელურს – ვითომ ფული იბეჭდებოდა. არადა, ამ დროს მანქანაში ნამდვილი ფული იყო. ეს ამბავი მეორე მეზობელს, თანატოლს გავუხსილეთ, რომელსაც თორაზე დავაფიცეთ, რომ ამის შესახებ არსად არ იტყვოდა. თვეების განმავლობაში ამ ყმაწვილს ვაძლევდით ნაღდ ფულს, თითქოსდა ჩვენს დაბეჭდილს და დახურდავებავს ვაგალებდით, წილში გაგვყავდა. ასე გაგრძელდა რამდენიმე თვე და მოვიდა ის დრო, რო-

ცა ამ იდეის სულისჩამდგმელის ოჯახი საცხოვრებლად ისრაელში უნდა გამგზავრებულიყო. აი, აქ იყო კვანძი ჩვენი გამოგონებისა. მეგობარს, რომელსაც ფულის დახურდავებას ვაგალებდით, კიდევ ერთი საილუმო გავანდეთ: ფულის საბეჭდი მანქანის გაყიდვა გვინდა, რადგან გამოგონებული სახეობის ისრაელში მიემგზავრება საცხოვრებლად. ებრაელმა ფულის ხუნი იგრძნო, აფორიკა და მამამისს საგულდაგულად შენახული ბრილიანტები მოჰპარა. საბეჭდი მანქანა მივეცი და გავაფრთხილეთ, რომ ჩვენს წასვლამდე ფულს არ დაბეჭდავდა, რადგან, თითქოსდა ჩვენ უამრავი ყალბი კუპიურა

რა თავგადასავალი მიამბო მუსიკოსმა, სინამდვილეში კი თაღლითმა „კნიაზმა“ აბესალომ დოლიძემ?

გვექონდა დაბეჭდილი. თუმცა, მოსავარებული რჩებოდა ერთი პრობლემა. როცა ებრაელი ნახავდა, რომ მანქანა ყალბი იყო, რა თქმა უნდა, ფულს ჩემგან მოითხოვდა. ამიტომ ჩემი მეგობარი გამოგონებული ებრაელისგან მივიღე საქმიანი შემოთავაზება: ეს ბრილიანტები საზღვარზე გადამატანინე და სანამ გვეყოფა, ისრაელში მეფურად ვიცხოვროთო, – მითხრა. დავთანხმდი. მაშინ ხელი მოტეხილი მქონდა და თაბაშირი მეკვთა. ამიტომ თავში სულ კინოფილმი „ბრილიანტის ხელი“ მიტრიალებდა. ვიფიქრე და ასეთი რამ მოვიფიქრე. გამგზავრების წინა დღეს აეროპორტის საბა-

ჟოზე დავერეკე და საკუთარი თავი დავასმინე. ამა და ამ რეისით ისრაელში მიფრინავს კონტრაბანდისტი, რომელსაც თაბაშირში ბრილიანტები აქვს დამალული-მეთქი. აეროპორტში საბაჟოზე მართლაც გამაჩერეს, მეტრებში წამიყვანეს და აღმოჩნდა, რომ თაბაშირი ცარიელი იყო. მეტრები შეწუხდნენ და ბილეთი შემდეგ რეისზე გადამიცვალეს. ახალ თაბაშირში ბრილიანტები ჩავატანე. გაფრენის წინ მეტრებმა მორალური ზინის ასანახაურებელი ფულიც მომცეს და გამაცილეს კიდევ ერთი წელი ისრაელში დიდებულად ვიცხოვრე. იქვე დავეუბრე პეტერბურგელ პაკერს, რომელმაც რუსეთში საქმის გაგრძელება შემომთავაზა. დავთანხმდი და პეტერბურგში გადავსახლდი. მაშინ რუსეთის ერთ-ერთი კრიმინალური დაჯგუფება უზარმაზარ თანხას იხდოდა ინფორმაციაში, რომელიც ქალაქის პოლიციის უფროსის მოადგილის კომპიუტერში ინახებოდა. პაკერმა ბევრი იწვალა,

ქირავეთ. კაცს, რომელიც დარწმუნებული იყო, რომ ვერავინ ვერაფერს გაუბედავდა, მოვპარეთ საკუთარი „მერსედესი“ და იქვე ფარეხში შევაგორეთ. იმ დამეხვე მთელი პეტერბურგი აწრიალდა, რომ იტყვიან, „პალაქენია“ გაფუჭდა. საქმეს იძიებდა პოლიცია, პოვნით დაინტერესებული იყო მთელი დამნაშავეთა სამყარო, მაგრამ ამოდ. მესამე დამეს, ავტომანქანა ადგილზე დავარუნეთ და სალონში წერილი დავტოვეთ: „არ ვიცოდით, რომ თქვენი ავტომანქანა იყო, ამიტომ გადავწყვიტეთ, პირადად მოგობოდიშოთ, თუკი სპექტაკლზე მობრძანდებით“. წერილს თან ახლდა თეატრის ორი ბილეთი და თითქოსდა პატივისცემის ნიშნად დავტოვეთ ოქროს სამაჯური. თქვენ წარმოიდგინეთ, ანკესზე წამოვო, მეუღლესთან ერთად თეატრში მივიდა და მთელი ორი მოქმედება ელოდა, რომ მასთან ვიდაც მივიღოდა და ავტომანქანის მობარვისთვის ბოდიშს მოუხდიდა. საულისხმოა, რომ მილიციელი დავატყვეთ დოსტოევსკის რომანის მიხედვით დადგმულ სპექტაკლ „იდიოტზე“. ჩვენ კი მხოლოდ ერთი საათი გვინდოდა ინფორმაციის ხელში ჩასაგ-

ლეფონო სადგური კერძო საკუთრებაში გადავიდეს. ჩვენც ვისარგებლეთ ამ შესაძლებლობით და შექმნილ სატელეფონო კვანძს გაცილებით დიდი გადასახადი დაავადეთ, ვიდრე ეს ჩვეულებრივ ღირდა. რეგისტრაციაში გატარების დროს გაგვაფრთხილეს კიდევ, რომ ამ კვანძით არავინ ისარგებლებდა. ეს ვიცოდით ჩვენც. ამიტომ მილიონერების უბანში ერთ-ერთი ჩვენგანი პიცით ხელში ნებისმიერ სახლში შედიოდა და თავაზიანად, დიმილით, ვითომ შეკვეთილ პიცას სთავაზობდა. სახლის მესაბურთეს მკვავე უარზე იდგა, პიცა არ შემოკვითავსო. ჩვენს ფირმაში დარეკეთ და შეკვეთის ფურცელზე თქვენი მისამართია მინიშნებულიო, საპირისპიროს უმტკიცებდა თაღლითი. დავის შემდეგ მხარეები იმაზე თანხმდებოდნენ, რომ სახლის მესაბურთეს პიცის ფირმაში დარეკა და ვითარება გაერკვია. ტელეფონის ნომერი კი იმ ძვირადღირებულ ატეესს ეკუთვნოდა. დიდი ხნის სატელეფონო საუბრის შემდეგ ფირმა შეკვეთას აუქმებდა და შეცდომისთვის მორგებულ ბოდიშსაც იხდოდა, მაგრამ ერთი თვის შემდეგ ვითომ პიცის შეკვეთის სატელეფონო საუბრისთვის იმხელა გადასახადი მისდიოდა, რომ, ალბათ, ყოველდღიურად ათეულობით პიცის ჭამა ერჩია. ამგვარი გზით არცთუ უმნიშვნელო ფული ვიმოვეთ, მაგრამ, როგორც ამბობენ, ყველა გამარჯვებას დამარცხება მოჰყვება და პირიქითაც. ასეც მოხდა. ამ ვერსიის განხორციელებისას დავგავაყვე. სამწუხაროდ თუ სასინარულოდ, ინგლისურ ოურისპრულენციაში შესაბამისი მუხლი არ მოიძებნა. ლოიალურმა კანონმდებლობამ მცირედით თანხით დაგვაჯარიმა და გავკათავისუფლა.

ახლა პრავაში ჩამოვედი და აქ ვისევენ ჩემს მეგობართან ერთად, რომელიც წარმოშობით სომეხია, პროფესიით მსატკარი. უნიჭიერესი პიროვნებაა. მარტო მუშაობს, არავის იკარებს. ფულს ბეჭდავდა დაამზადებდა უამრავ კუპიურას და ელოდებოდა ქარანს დამეს. მერე დადიოდა სხვადასხვა ქალაქს თუ ქუჩებში და ამ დაბეჭდილ ფულს ყრიდა. მეორე დღეს ეს ფული მიმოქცევაში შედიოდა. ამასობაში კი სომეხი უამრავ ძვირფას ნივთს ყიდულობდა. და ვერავინ უმტკიცებდა, რომ ფული მისი დაბეჭდილი იყო და არა ნაპოვნი. ესეც ერთგვარი ჰობია.

ახლა საქართველოში დაბრუნებას ვაპირებ. დიდი სურვილი მაქვს რაიმე შემოსავლიანი პროფესია ვიპოვო, ამ საქმეებს თავი დავანებო, ქართული ოჯახი შევქმნა და პატონანად ვიცხოვრო“, – დასრულდა თხრობა „კნიაზმა“ და თავაზიანად შემომთავაზა სასმელი...

მას შემდეგ კარგა ხანი გავიდა, მაგრამ „კნიაზი“ აღარ შემხმანებია. არ ვიცი, დაბრუნდა თუ არა საქართველოში, თბილისშია ახლა, სამტრედიოში თუ სადმე სხვაგან. ისე კი, უნდა ვთქვა, ნამდვილი თაღლითი იყო ის დალოცვილი...

თამაზ ხაბაიშვილი

გაითხველის წერილები

თავს უფლებას ვაძლევ და მინდა მადლობა გადავუხადო ქ-ნ თეა წულუკიანს, ნაძალადევის რაიონის კოალიცია „ქართული ოცნების“ (30-ე უბანი) ამომრჩევლების სახელით, მიუხედავად იმისა, რომ ქალბატონი თეა ნაძალადევის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატი აღარ არის, მაგრამ ის ჩვენს რჩეულთა შორის შედეგია, გულისფანცქალით ველოდით, თუ რა გადაწყვეტილებას მიიღებდა თეა წულუკიანი ამ დაძაბულ

კრიტიკულ სიტუაციაში. ახლა კი ვთვლი, რომ თეას გადაწყვეტილება სწორი და გმირობის ტოლფასია, მან თავისი სწორი გადაწყვეტილებით თავისი ქვეყანა იხსნა ძალიან დიდი უსიამოვნებისაგან. პირადად ვუხდი მადლობას მის ამომრჩევლებთან ერთად, ვუსურვებ დიდ წარმატებას, დაე, აღარასოდეს დაგვკვირვებოდეს ქვეყანაში ასეთი არასასიამოვნო არჩევანის წინაშე დადგომა არც ქალბატონ თეას, არც

სხვა პოლიტიკურ სუბიექტებს, არც მთავრობის ლიდერებს და ყველაზე მთავარს, მის აღმატებულებას ხალხს, რომელიც ამ მოვლენებს, რაც დღეს ქვეყანაში ხდება, გულგრილად ვერ უყურებს და გულწრფელად განიცდის. დაე, ღმერთი იყოს ჩვენი და სრულიად საქართველოს მფარველი. ამინ! პატივისცემით – **გზია უზუნაშვილი** „ქართული ოცნების“ წევრი

ადრე გარდაცვლილი გენიოსები

პუშკინი 37 წლისა გარდაიცვალა, თუმცა სხვა გენიოსებთან შედარებით, პუშკინი, როცა გარდაიცვალა, შეიძლება

ალექსანდრე პუშკინი

ითქვას „მოხუცი“ იყო, რადგან **პონდრატჩი რილემპი**, რუსი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე 30 წლისა გარდაიცვალა. იგი სიკვდილით დასაჯეს **პოსტამტონს, კანონისპირისა, განსჯისპირისა** და სხვა დეკაბრისტებთან ერთად.

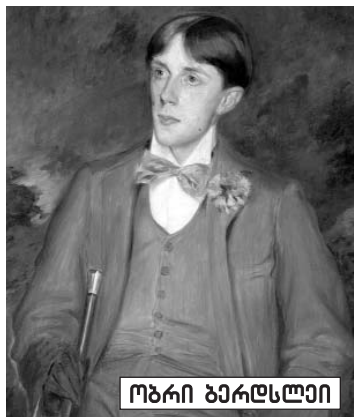
მსენინი 30 წლისა გარდაიცვალა. ის ჩამომხრვალა

სერგეი მსენინი

იპოვეს გამათბობელის მიღზე სასტუმრო „ანგლეთერში“. თანამედროვეებს არ სჯეროდათ, რომ ესენინმა თავი ჩამოიხრჩო, დღემდე არ არსებობს ზუსტი პასუხი ამ კითხვაზე.

25 წლის იყო ინგლისელი გრაფიკოსი **ობრი ბარდსლი**, როცა სიკვდილმა მის კარზე დააკაკუნა. მასზე ადრე მისი ოჯახის უფროსი წევრები ტუბერკულოზმა საიქიოს გაამგზავრა. მასაც იგივე ღიაგნოხი

ობრი ბარდსლი

დაუსვეს. საბედნიეროდ, ბერდსლი ვუნდერკინდი იყო. მან 4 წლისა ასაკში დაიწყო ხატვა და მოასწრო გაეკეთებინა ძალიან ბევრი.

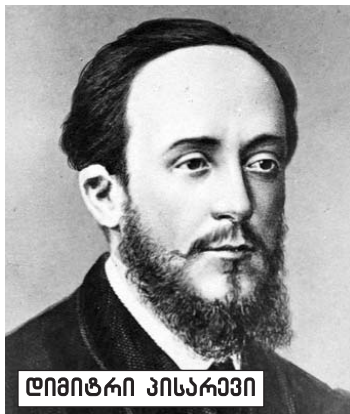
მე-19 საუკუნის ერთ-ერთი შესანიშნავი ინგლისელი პოეტი **პერსი შელი** ხმელთაშუა

პერსი შელი

ზღვაში, სიცილიასა და ლივორნოს შორის დაიხრჩო 29 წლის ასაკში. მისი მეუღლის **მერი შელის** კალამს ეკუთვნის ფრანკენშტეინის სცენარი.

რუსმა ფილოსოფოსმა **პისაროვმა** 28 წლამდეც კი ვერ მიღწია. 1868 წლის მარტში დასთან მარიასთან და მის ვაჟთან ერთად გაემგზავრა

ლიონტი პისაროვი

სახლვადო მოგზაურობაში და იქ დაიხრჩო.

ლერმონტოვი 26 წლისა გარდაიცვალა.

როგორც ანალიზის შედეგად დადგინდა, ფარაონი **ტუტანჰამონი** 18 წლის ასაკში გარდაცვლილა. კარგა ხანს მისი გარდაცვალება არაბუნებრივად მიიჩნეოდა, ამბობდნენ, რომ ტუტანჰამონი მოკლეს **აიას სახელმწიფოს** საკუთარი

ტუტანჰამონი

რენეგატის ბრძანებით. გავრცელებული ცნობებით, ფარაონი გარდაიცვალა მალარიის მძიმე ფორმით, რაც დადასტურდა მისი გვამის გამოკვლევისას. ამასთანავე, მის სარკოფაგში აღმოჩენილი იყო მალარიის სამკურნალო წამლები.

დანტე ალიგიერის შეყვარებული **ბეატრიჩე პორტინარი** 24 წლისა გარდაიცვალა შავი ჭირის დაავადებისგან.

ბეატრიჩე პორტინარი

შანა ლ'არპი 19 წლის იყო სსიკვდილო განაჩენი რომ გამოუტანეს.

შანა ლ'არპი

საბედისწერო სასიყვარულო სამართხადები

პრინცი ჩარლზი, დანიანა სპენსერი და კამილა პარკერ-როუზი იმ საბედისწერო სასიყვარულო სამკუთხედის სათავეში არიან,

პრინცი ჩარლზი და პრინცესა დანიანა

რომელიც ცნობილი ადამიანების ცხოვრებაში მართლაც საბედისწერო გახდა.

ბრიტანეთის პრინცი ჩარლზისა და დანიანა სპენსერის ქორწინება 1981 წელს შედგა, ცერემონიას თითქმის ყველა ქვეყნის ტელევიზია იღებდა და 750 მილიონი ადამიანი ადევნებდა თვალს ამ სანახაობას. თუმცა მათი სიყვარული ზღაპრულად არ გავრძელებულა. ოთხი წლის შემდეგ პრინცი ისევ დაუბრუნდა კამილას, რომელიც 1970 წელს გაიცნო და ამ გაცნობამ მთელი ცხოვრება შეუცვალა. თავის დროზე პრინცის მშობლებმა კამილას რძეობა არ ისურვეს. კამილას-

თან კავშირის გამო დაიანა პრინცს გაყვარა. შუურაცხოფილი დაიანა სპენსერი კამილას „როტკვილერს“ უწოდებდა...

ჩარლზი და კამილა 2005 წელს დაქორწინდნენ. ქორწინება უინძორების სასახლეში დარეგისტრირდა. ინგლისის დედოფალი ამ ქორწინებას არ დასწრებია.

ეს იყო ყველაზე ხანგრძლივი რომანი ბრიტანეთის მონარქიის ისტორიაში, წერდა შემდეგ „რია ნოვოსტი“.

საინტერესო დრამატული სამკუთხედი განვითარდა **ინგრიდ ბერგმანის** გარშემო. სამგზის „ოსკარის“ მფლობელი, ოთხგზის „ოქროს გლობუსის“ კავალერი, ქალი, რომელმაც ორგზის „ემი“ მიიღო, ცხოვრება ვერა და ვერ ააწყო. იგი მეუღლეს **პიტერ ლინდ-**

ინგრიდ ბერგმანი და პიტერ ლინდსტრომი

სტრომს იმის გამო გაყვარა, რომ ვერ გაწვევითა რომანი რეჟისორ **რობერტო როსალინისთან**. მიუხედავად იმისა, რომ კრიტიკა და მაყურებელი მას ამის გამო ჰკიცხავდა კიდევ. ინგრიდ ბერგმანი მსოფლიო კინოს 100 ვარსკვლავს შორის მეოთხე ადგილს იკავებს.

ელიზაბეთ ტილორმა, როცა ის ქორწინებაში იმყოფებოდა მომღერალ **ელი ფიშერთან**, სასიყვარულო

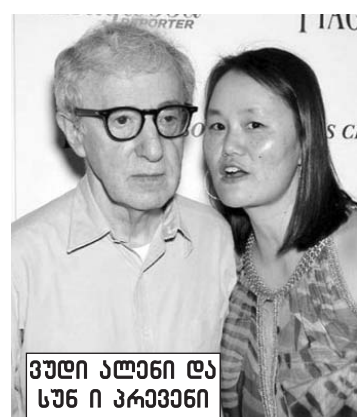

ელიზაბეთ ტილორი და ელი ფიშერი

ურთიერთობები დაამყარა **რიჩარდ ბარტონთან** ფილმ „კლეოპატრას“ გადაღებების დროს. ეს იყო ერთი ნახევით შეყვარება და ისინი კოცნას ვერ წვევებდნენ მაშინაც კი, როცა რეჟისორი ამბობდა: „სტოპ“. ქორწინება ბარტონთან მართლაც საბედისწერო აღმოჩნდა – ორჯერ მოაწერეს ხელი

და ორჯერვე გაყვარდნენ. ამ პერიოდში დაეწყო ტილორს წონასთან დაკავშირებული პრობლემები, ლობინგს მიეჯავგვა და ბოლოს საერთოდ ჩამოშორდა კინოს.

ერთ-ერთ ყველაზე სკანდალური სასიყვარულო სამკუთხედად ითვლება რეჟისორის, კომიკოსი-მსახიობის, პროდიუსერის, სამგზის „ოსკარის“ მფლობელის **ვუდი ალენისა** და 22 წლის **სუნ ი პრეპენის** რომანი. მაშინ ვუდი ალენი **მია ფეროუს** მეუღლე იყო. მის ალენის 13 თვეში ჰქონდა მონაწილეობა მიღებული. სამურიანი განქორწინება შედგა მას შემდეგ, რაც მამ აღმოაჩინა ფოტო, სადაც პიკანტურ ფორმაში იყვნენ გადაღებული მისა და ვუდის ოჯახში 7 წლის ასაკიდან გაზრდილი სუნ ი პრეპენი და

ვუდი ალენი და სუნ ი პრეპენი

თვით ვუდი ალენი. მისა შევილივით უყარდა გოგონა და ეს მისთვის უდიდესი დარტყმა იყო.

ასეთივე საბედისწერო იყო XX საუკუნის ლეგენდარული მუსიკოსებისთვის **ჯორჯ პარისონისა** და **პრიკ კლაპტონის** მოღვაწეობის და ფოტოგრაფი **პატი ბოილი**,

ჯორჯ პარისონი და პატი ბოილი

რომელიც ძალიან ჰგავდა კურდღელს წინ წამომწეული ზედა ორი კბილის გამო. **ჯორჯ პარისონს** მან შთააგონა დაეწერა სიმღერა „Something“, ხოლო ერიკ კლაპტონმა პატის მიუძღვნა თავისი „Layla“ და სხვა ცნობილი სიმღერები.

პატი ორივეს მეუღლე იყო, ამის შესახებ დაწერა კიდევაც წიგნში „მშვენიერია ცხოვრება დღეს – ჯორჯ პარისონი, ერიკ კლაპტონი და მე“.

მსოფლიო პრესის მიხედვით

გაყინული კონფლიქტები აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში – ჭკუის სასწავლებელი უკრაინისთვის

გარკვეული დროის განმავლობაში უკრაინა ყირიმსა და დონბასში „გაყინული კონფლიქტების“ ადგილად იქცევა. აღმოსავლეთ უკრაინაში რუსეთისგან შეიარაღებული ამბოხებულების დახმარებით ჩატარებული არჩევნები მოვლენათააშვარი განვითარების ალბათობას აძლიერებს. მოსკოვის აზრით, არჩევნებმა „ხალხის ნება“ ასახა, ევროკავშირმა კი მას „უკანონო და არალეგიტიმური“ უწოდა. უკრაინა მწარე სინამდვილის წინაშე აღმოჩნდება და იბულებული განხილვა მტკივნეული არჩევანი გააკეთოს და კონფლიქტების მოგვარება სცადოს. „გაყინული კონფლიქტები“ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში შესაძლოა, ჭკუის სასწავლებელი გახდეს უკრაინისთვის.

„გაყინული კონფლიქტები“ – ამ ტერმინით აღინიშნება ტერიტორია, სადაც შეიარაღებული შეტაკებები მიმდინარეობდა, მოვიანებით დამთავრდა, მაგრამ მხარეებმა ყოვლისმომცველი პოლიტიკური გადაწყვეტილება ვერ მიიღეს – მაგალითად, სამშვიდობო შეთანხმების დასკვნა.

ქართულ და უკრაინულ კონფლიქტებს შორის არსებითი განსხვავებებია. ჯერ ერთი, საქართველოში ორივე მხარე ითამაშა გარკვეული როლი შეიარაღებული კონფლიქტის პროვოცირებისთვის.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ რუსეთის შეიარაღებულმა ძალებმა მხარი დაუჭირეს სეპარატისტებს აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში და ნაწილობრივ, ეს იმისთვის გაკეთდა, რომ ქართველების არ მიეცათ შესაძლებლობა, იარაღის ძალით ეს ორი რეგიონი დაემორჩილებინა. 2008 წელს რუსეთის პროვოკაციის შემდეგ ქართველებმა წინდაუხედავად გამოიყენეს ძალა სამხრეთ ოსეთში. ამისგან განსხვავებით, რუსეთმა ყირიმში და დონეცკისა და ლუგანსკის ნაწილები ისე ჩაიგდო ხელში, რომ უკრაინისგან არანაირი პროვოკაცია არ ყოფილა.

მეორე მხრივ, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში შეჭრის გამო დასავლეთმა გააკრიტიკა რუსეთი, მაგრამ შეძლო და თავიდან აიცილა ხანგრძლივი და დამლუპველი შედეგები. როცა რუსეთმა უკრაინის ტერიტორიები მკაფიოდ ჩამოყალიბებული საერთაშორისო ვალდებულებების დარღვევით ჩაიგდო ხელში, ამას დასავლეთის მკაცრი სანქციები მოჰყვა. ამ სანქციების გამოყენება დამატებითი მიზეზია იმისა, რომ რუსეთიდან კაპიტალი გაედინებოდა, ეკონომიკა ეცემოდეს და საერთაშორისო იზოლაცია ძლიერდებოდა. შექმნილი სიტუაციის უარყოფით შედეგებს რუსეთი უახლოეს პერიოდში ვერ გაუმკლავდება.

მესამე – რუსეთი 2008 წლის ინტერვენციას ამართლებდა სპეციფიკური ტერმინებით: არ მისცა საქართველოს იმის შესაძლებლობა, რომ სეპარატისტულ რეგიონებში დაგეგმილი გენოციდი განეხორციელებინა, აგრეთვე სამაგიერო გადაუხადა თავისი მშვიდობისმოყვარეობის დაზოგვის გამო. უკრაინაში თავის მოქმედებებს რუსეთი უფრო ფართო მიზნის მიღწევის სწრაფვით ხსნის – მას სურს, საზღვარგარეთ მყოფი ეთნიკური რუსები და რუსულენოვანი მოსახლეობა, სადაც არ უნდა ცხოვრობდნენ ისინი, დაიცვას, თუკი მათ საფრთხე შეექმნება. ამ სტრატეგიის მხარდასაჭერად რუსეთი ეწე-

ვა ნაციონალისტურ პროპაგანდას და ამტკიცებს, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და დასავლეთის სურთ დაამხონ ხელისუფლებები ფერადი რევოლუციებით, რომლებსაც მემარჯვენე ძალები უდგანან სათავეში.

ჩამოთვლილი განსხვავებების მიუხედავად, საქართველოსა და უკრაინაში არსებულ გაყინულ კონფლიქტებს შორის გარკვეული ასპექტები ემთხვევა.

რაფორმები კვლავს

პროვოცირებული უნდა იყოს
საქართველოს მსგავსად, სახელმწიფოს მხრიდან ცუდი მართვისა და სიღარიბის გამო, უკრაინა უფრო მოწყვლადი აღმოჩნდა რუსეთის შეტევის წინაშე. მიუხედავად იმისა, რომ უკრაინა და საქართველო ახალგაზრდა დემოკრატიის ქვეყნებია, ერთ სულ მოსახლეზე მათი მთლიანი შიდა პროდუქტის მაჩვენებელი ორჯერ ჩამორჩება რუსეთისას. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობა ხედავს იმ ვარიანტის მატერიალურ საფასურს, თუკი ისინი საქართველოსთან ან უკრაინასთან დარჩებიან. როცა რუსეთმა ყირიმში დაიპყრო, იქაური ხანდაზმულები აღფრთოვანებით ეუბნებოდნენ ჟურნალისტებს, რომ მათი პენსია გაიზარდა.

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებთათვის უკრაინა უნდა გახდეს წარმატებული ქვეყანა. სამისოდ აუცილებელია ჩატარონ სახელმწიფოს ხელში არსებული ეკონომიკური საკუთრების პრივატიზაცია და მკვეთრად შეამცირონ სუბსიდიები, რომლებიც იფლანგება, აგრეთვე გააუქმონ რეგულაციები, რომლებიც კორუფციას ბადებს და ხელს უშლის ბიზნესის განვითარებას. ეკონომიკური რეფორმების შეფერხებას. მაღალი ღირსის კორუფციასა და ენერგეტიკულ არაეფექტიანობას დასავლეთი კვლავ მოითმენს.

უარი ნაციონალისტურ და რევანსისტული მიზნებს

2003 წლის ვარდების რევოლუციის შემდეგ, რომლის შედეგადაც მიხეილ სააკაშვილი პრეზიდენტი გახდა, მან ფსონი დადო ნაციონალისტურ ბანქოზე და ამით საქართველოს დასავლელი გულშემატკეპრები დააფრთხო. ხშირად აკრიტიკებდა რუსეთის ლიდერებსა და მათ პოლიტიკას და არაფრად

ავლებდა დასავლეთის გაფრთხილებას, რომ ამგვარი რეფერენტით საქართველოს დამატებით პრობლემებსა და არასაჭირო რისკს უქმნიდა. სააკაშვილის ტაქტიკამ ხელი შეუწყო იმას, რომ რუსეთმა აკრძალა ქართული პროდუქციის რუსულ ბაზარზე შეტანა, გაყინა დაილაღი უმაღლეს დონეზე და 2008 წლის ომის პირობები შექმნა.

თავი აარიდეთ ხისტ მიღმომავს

აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან იბულებით წამოსული რამდენიმე ასეული ათასი ადამიანის პოლიტიკური ლიდერები აიძულებდნენ ქართველ ლიდერებს, გაეტარებინათ ანტირუსული ხისტი პოლიტიკა და ოკუპანტების წინააღმდეგ აჯანყებითი ომი წამოეწყოთ. არცთუ იშვიათად ამ წინხის გამო ქართული პოლიტიკა არასასურველი გზით მიემართებოდა. გაეროს ლტოლვილთა საქმეების უმაღლესი კომისიის მონაცემებით, დაახლოებით 400 ათასმა ადამიანმა იბულებით დატოვა უკრაინის ოკუპირებული ტერიტორია და ახლა ქვეყნის სხვადასხვა რაიონშია მიმოფანტული. ახალმა მთავრობამ ხელიდან არ უნდა გაუშვას რეფორმის სადავები, არ შეუქმნას საფრთხე მათ იმის გამო, რომ ხისტი პოლიტიკის გატარება სურთ.

სახსლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმებას ღილი სიფრთხილით მოეპოვო

2008 წლის აგრესიის შემდეგ ევროკავშირმა და საფრანგეთის პრეზიდენტმა სარკოზიმ, მოლაპარაკებების შედეგად რუსეთისა და საქართველოს ლიდერების თანხმობით გააფორმეს შეთანხმება „საბრძოლო მოქმედებების დროებით შეწყვეტის შესახებ“. რუსეთმა დაარღვია ეს შეთანხმება და წინასწარ შეთანხმებული პარამეტრის იქით, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის სხვა ტერიტორიები დაიპყრო. შეიარაღებული ოკუპანტები წინ მიიწვიეს და დამორიშორების ხაზებს კვირდნენ. მოსკოვი ახლა აფხაზეთს სთავაზობს ხელშეკრულებას, რომელიც სინამდვილეში რუსეთის შემადგენლობაში მის შესვლას გულისხმობს.

მინსკის პროტოკოლი, რომელსაც ხელი მოეწერა სექტემბერში (ეუთოს ეგიდით, რუსეთის, უკრა-

ინის, დონეცკისა და ლუგანსკის სეპარატისტთა მონაწილეობით) საეჭვოა უკეთესი იყოს, ვიდრე ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ ქართული დადგენილება. რუსეთის ძალები და აჯანყებულები საბრძოლო მოქმედებებს, მართალია ნაკლები ინტენსივობით, მაგრამ მაინც აგრძელებენ. პროტოკოლის სხვა დებულებები – ეუთოს წარმომადგენელთაგან უკრაინა-რუსეთის საზღვრის მონიტორინგი, და „უკანონო შეიარაღებული ფორმირებების“ გამოყვანა, სავარაუდოდ, არ შესრულდება.

ოკუპირებული ტერიტორიების მართვა შეუძლებელია

წლებიანდელი ზამთარი სერიოზულ ეკონომიკურ სირთულეს შეუქმნის უკრაინას. კიევის ხელი-სუფლება შეეცდება, დახმარება გაუზავნოს განსაცდელში ჩაგარდნილ თავის მოქალაქეებს, შეიარაღებული მემობილები კი ნებისმიერ ტვირთს ხელში ჩაიგდებენ და თავიანთი მიზნებისთვის გამოიყენებენ. ასევე მოხდა აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში და ოკუპირებული ტერიტორიები კორუფციისა და დანაშაულის ზონად იქცა. საქართველოს მაგალითი გაკეთდა უნდა გამოადგეს უკრაინას და მსგავსი საფრთხისგან თავი დაიცვას.

უნდა შეეცადოს, არ გაჩნდეს დამახულობის ახალი კერები და ოკუპირებული ტერიტორია სასიცოცხლოდ აუცილებელი მომსახურებით, მაგალითად, შექმნას და წყლით უზრუნველყოს.

ნუკლეონი ელის მნიშვნელოვან სახმადრო დახმარებას დასავლეთისგან

საქართველოში რუსეთის შეჭრის შემდეგ 6 წელი გავიდა და დასავლეთს ჯერაც არ დაუწყია ამ ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი თავდაცვითი მოწყობილობების გადაცემა, მათ შორის ტანკსაწინააღმდეგო და ჰაერსაწინააღმდეგო. აშშ-ის ორივე პალატის ერთობლივ სხდომას პეტრე პოროშენკომ მსგავსი იარაღის მიწოდების ემოციური თხოვნით ჯერ კიდევ სექტემბერში მიმართა, მაგრამ ვაშინგტონს ამის შესახებ დადგენილება კი არ მიუღია. როგორც საქართველოს შემთხვევაში, უკრაინასაც სხვაგან მოუწევს მისი ყიდვა. დასავლეთის ლიდერების აზ-

რით, საქართველოსა და უკრაინისთვის იარაღის მიწოდებით რუსეთის აგრესიას კიდევ უფრო გაამძაფრებენ.

„გაყინული კონფლიქტები“ შესაძლოა გახდეს

2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომმა ნათლად დაგვიანახა, რომ ადვილია, „გაყინული კონფლიქტები“ „ცხელში“ გადაიზარდოს. უკრაინაში „გაყინული კონფლიქტები“, სავარაუდოდ, სტაბილურად „გაყინული“ ვერ იქნება – არ არის გამორიცხული, რუსეთმა ყირიმთან სახმელეთო კავშირის დასამყარებლად უკრაინის ახალი ტერიტორიები დაიპყროს. უკრაინამ უწინარესად უნდა შეაფასოს თავისი რესურსები, რომელთა გამოყენებაც ამ კონფლიქტების მოსაგვარებლად დასჭირდება. საერთაშორისო მხარდაჭერა გადაწყვეტი იქნება: რეფორმების დაფინანსება ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისა და ევროკავშირის მეშვეობით, კოორდინებული მოქმედება რუსეთზე ზემოქმედების მოსახდენად მაშინ, როცა ის სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს იღებს, აგრეთვე დიპლომატიური ძალისხმევა, რომ არ დაუშვან რუსეთმა თავისი სახელმწიფოს ტერიტორია უკრაინის ხარჯზე გააფრთხოს.

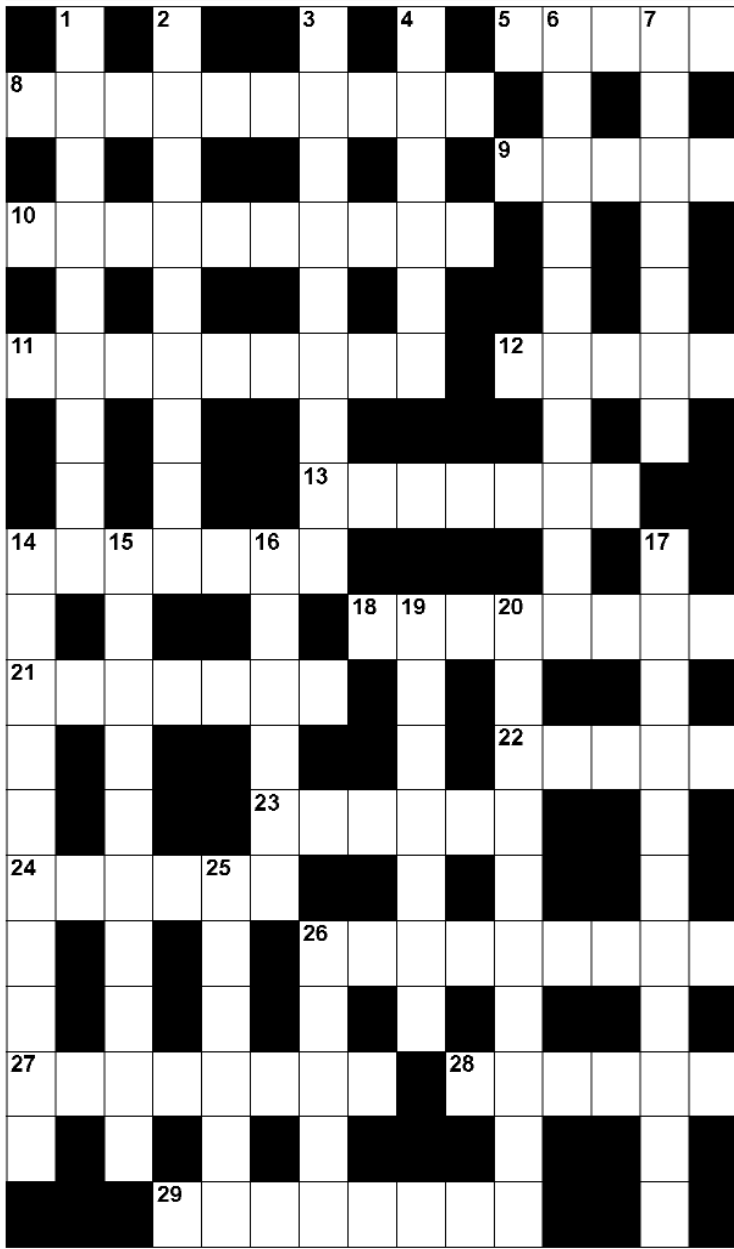

დასავლეთის სანქციები, ნავთობის ახალი შექმნის, რუბლის კურსის დაცემა და რუსეთიდან კაპიტალის გადინება – ეს ყველაფერი რუსეთს მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდებს. გაუჭირდება მნიშვნელოვანი დახმარება გაუწიოს ყირიმსა და აღმოსავლეთ უკრაინას, რომლებიც საბრძოლო მოქმედებებმა ძალზე დააზარალა.

ქვეყნის ეკონომიკისა და სახელმწიფოს მართვის გაუმჯობესება, აგრეთვე დასავლეთთან და სხვა მეზობლებთან პროდუქტიული ურთიერთობები საუკეთესო სტრატეგიაა დაკარგული ტერიტორიების დასაბრუნებლად.

დენის კორბოი – ევროკავშირის ყოფილი ელჩი საქართველოსა და სომხეთში
შილიამ პორტნი – აშშ-ის ყოფილი ელჩი საქართველოსა და აფხაზეთში
კენეტ იალოვიცი – აშშ-ის ელჩი საქართველოსა და ბელარუსში

კ რ ი ს ვ რ ი დ ი

შპეულად: 1. ფოლადის ორთითა ხელსაწყო, იყენებენ პიანინოს აწყობისას. 2. ავსტრიელი მწერლის ზაბერ-მაზონის მიერ აღწერილი სქესობრივი გარყვნილება. 3. ყოველი ცოცხალი არსება, ცოცხალი მოძრავე სკამი. 6. მხატვრულად გაფორმებული ნიშანი წიგნის ყდის შიგნითა მხარეს. 7. იტალიელი კინორეჟისორი ძმები. 14. ჩვილის რბილი ძვალი თავის ქალაზე. 15. ქ. გერმანიაში, სადაც ევროპის უდიდესი აეროპორტია. 16. მსოფლიოს უგრძესი მდინარე. 17. რაიმე საგნის ზედაპირზე ჩატკეპებული ძვალი, სადაფის სამკაული. 19. ამერიკული ძუძუმწოვარა წაბლისფერი, კრიალა ბეწვით. 20. ქვეყნის ადმინისტრაციული და პოლიტიკური ცენტრი. 25. რუსული საზენიტო დანადგარი. 26. კუთუზოვის არმიის ქართველი გენერალი ... ბაგრატიონი.

თარაზულად: 5 ბერლინის საფეხბურთო გუნდი. 8. კონცხი ფლორიდაზე, სადაც

ამერიკის კოსმოდრომა მოწყობილი. 9. თეთრკუდა არწივი. 10. სახელმწიფო მმართველობის ფორმა. 11. ტროპიკული მცენარე ე.წ. გულისარევი თხილისგან მიღებული ძლიერი შხამი. 12. ადგილი, სადაც მიდიოდნენ ყარაჩოვლები ქეიფის შემდეგ. 13. ნიეთიერება, რომლისგანაც შედგება ბუნების ფიზიკური სხეულები. 14. „დინამო“ ყოფილი №10 ფეხბურთელი დავით ... 18. ჯეიმს ბონდზე გადაღებული ფილმების ერთობლიობა. 21. ტილოს მსგავსად ნაქსოვი ბამბის რბილი, ხაოიანი ქსოვილი. 22. პა-დე-კალეს სრუტეს მეორე სახელი. 23. გრძელი შესამოსელი, რომელსაც იცვამენ კათოლიკე მღვდლები არა ღვთისმსახურების დროს. 24. სასკოლო სასაფლაო. 26. რძის ნაწარმის იტალიური ფორმა. 27. ქ. ამერიკაში „ფორდის“ წარმოების ცენტრი. 28. იაპონური სამშენებლო ტექნიკა. 29. ბუნებრივი ქიმიური ნაერთი, რომელიც შედის დედამიწის ქერქის შემადგენლობაში.

	1. ესპანეთის საფეხბურთო გუნდი	4. შვი და აზოვის ხელს შეშუბრებული სრუტე	5. ბენზოენის ნაწარმოები	6. ძირფესი ქვა ყოფილი რი იაფუნდი	7. დღემას ბერძენი მიტი	2. მოქმედი რისამე მხალწვედი
	3. თევზის კანის საფარი	9. საშენებლო კომპლექტი	10. კრისტორდის ნაწარმოები	8. წიფერის ხელე ... „მეტიკი-ლეზა“		
	11. ყველის ამოყვანის დარჩენილი სითხე	12. საფრანგეთის საზღვრული ტერწარი	13. ტალქი ამერიკაში			
				13ა. ქოფელის პარში რბევა		
	14. ვერძბელი ტერწარი					
15. ფართო მარა ნიუ იორკში	16. ახალი ვენახი	17. ანგლო ტებსის ისი ბერსონაე	18. შოკოლი დს პრტყელი ნაჭერი	19. ლინიერი		
	20. სიმინდის ყოფილი			21. კრწილი ვერობაში		
	22. ვერობის ჩქრა ტეწვანი	23. საბუნე გამონაყარი წყნაე				
	24. გამწობობა მოხერხებლობა	25. მარად მწვანე სე ან ბუჭი	26. ბოლშევიკი ტერორის ტი ალიო თუთაშვიადნ	27. ყვავილებს კონა		
	28. რისამე დამატკიენე-ლი საბუნე					
29. კოსოვის ადმ. ცენტრი	30. მოგზაური ექსპედი		33. ესპანეთის მკოდე			31. ფელსა და ნიფების გასათამაშეე დილორა
			34. ... თეფიშელო	35. ჭიარი მატარებელი		32. მუჭი ნაერთი
			36. გარდცე ლლი სელი	37. წებოვანი ლუწე		38. ჭანაიანი რიეე მდინა რის პრას
			39. ინგლო მოტბრაცე			40. ებრალს გასათამაშეე დი სიტეე
	41. აღზებზე მოქმედი			42. ელ. გა მანაილებელი ფარი		
43. იტალიული რეგისორი				44. პრეული მწვარე		
				45. ... რიოტრესი		
						46. სეზონური გათეევა
			47. აფრიკის ტეწვანი			48. მესკონანთი კონქის ფორმის ტელი
						49. მონილი ნანის ბრანე მულეე
	50. სითხის პრტბალი					

მ რ ს ა უ ზ ა კ რ ი ს ვ რ ი დ ი

2. სათადარიგო ფეხბურთელი.	4. აქტის ნაირსახეობა.	6. ნაბოკოვის პერსონაჟი ქალი.	8. რენომე.	10. სხვისი შეილების გამზრდელი.	12. ლექციის მოკლე ჩანაწერი.	14. მდინარე ბელორუსიაში.	16. თარსი რიცხვი.	18. წერილი ქვიშა.	
1. მეორედ გადაღებული კადრი.	3. კაშკაშა თანაგარსკვლავედი.	5. ქვანახშირის გახურებით მიღებული ნაერთი.	7. მატჩის ნაწილი.	9. ინგლისური ცეკვა.	11. ორგანიზმის მიდრეკილება დაავადებისადმი.	13. კინოს ძველი შესატყვისი.	15. კურორტი საფრანგეთში.	17. თეთრკანიანისა და ზანგის შთამომავალი.	19. მუს. ნოტი.

ჯერ კიდევ 10 წლის წინ, „ნაციონალების“ ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე დაიწყო ისედაც გავერანებული სოფლის მეურნეობის გეგმაზომიერი ნგრევა. გაიჩნა ხეხილის ბაღები, ვენახები. ის კი არა, ვენახის ამოძირკვაში კახეთში გლეხებს ფულსაც სთავაზობდნენ. იმდროინდელი მთავრობის წევრები სოფლის მეურნეობას „გოიმობად“ თვლიდნენ. პრეზიდენტყოფილმა ისიც განაცხადა კახეთში, აგრარული უნივერსიტეტი კვალიფიცირებულ კადრებს ვერ ამზადებს, ქართველმა მეღვინეებმა არ იციან ღვინის დაყენება. სამაგიეროდ, მის სოფ-

შაობის დაწყებისას წლები დასჭირდება, რათა პრაქტიკულად დაუფლოს იმ ცოდნას, რასაც უმაღლეს სკოლაში უნდა იძენდეს. აქედან გამომდინარე, შეიძლება თამამად ითქვას, რომ აგრარულ უნივერსიტეტში გატარებული 4 წელი ფუჭია, წყალში იყრება ის თანხა, რომელიც მის მოსამზადებლად იხარჯება. ვიმეორებთ, პრაქტიკული სწავლების გარეშე სოფლის მეურნეობის დარგის სპეციალისტი არ იარსებებს. თუ ასე გაგრძელდა, რამდენიმე წელში შეიძლება მართლაც უცხოელი სპეციალისტები მოვიწვიოთ, რადგან ადგილობრივი კადრები აღარ გვეყოლება.

პრაქტიკული კურსის გავლის აუცილებლობაზე ის ფაქტიც მეტყველებს, რომ ცარიზმის დროს, XIX საუკუნეში გახსნილ რამდენიმე სასოფლო-სამეურნეო სკოლებს ჰქონდათ თავიანთი საცდელი ნაკვეთები და მეურნეობები. დღეს, XX საუკუნეში კი ჩვენი აგრარული უნივერსიტეტი, პრაქტიკულად, მხოლოდ თეორიული სწავლებით უზრუნველყოფს სტუდენტებს, თორემ მიწის ერთი გოჯიც აღარ შერჩა. თეორიული სწავლება ვასხენეთ. ყოფილი ლექტორები საჭიროდ მიიჩნევენ, შესწავლილი იქნეს, როგორ, რას, ვინ ასწავლის, რომელი ლიტერატურით სარგებლობენ სტუდენტები და ასპირატნები, თორემ მხოლოდ სახელის დარქმევა ვასწავლოთ, შორს ვერ წავიყვანს.

საქართველოს განათლების სამინისტრო, რომელიც უშუალოდ უნდა იყოს დაინტერესებულ ქვეყანაში სისტემის ასაღორძინებლად, თუმცა არანაირი ქმედება

რა საიდუმლოებაები ხდება აგრარული უნივერსიტეტის სარდაფში?

ლის მეურნეობის მინისტრს ევროპიდან „დედალ-მამალი“ ძროხები ჩამოჰყავდა.

პრეზიდენტყოფილის სიტყვები, როგორც შემდეგ გამოჩნდა, შემთხვევითობა არ ყოფილა, უბრალოდ, მან წინასწარ შეამზადა ნიადაგი იმისთვის, რომ გაემართლებინა უმაღლესი სკოლის გასხვისება სიმბოლურ ფასად – 1 ლარად! გასაცარია, მაგრამ უბოძა იმ ადამიანს, რომელიც სოფლის მეურნეობას ჩამორჩენილობად მიიჩნევს. დია, კახა ბენდუქიძის ხელში აღმოჩნდა არა მარტო აგრარული უნივერსიტეტი, არამედ იქ შემაკვლი ათამდე სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი. ამის გარდა, გაიჩნა ვაზის საკოლექციო ნაკვეთი, სადაც ათასამდე ჯიში იყო გაშენებული. ახლა იქ ბენდუქიძის 14-სართულიანი სახლებია წამოჭიმული. ატმის საკოლექციო 5 ჰექტარი ნაკვეთი სააკაშვილის დედას უსაჩუქრეს, რომელმაც იმ ადგილზე თურქული სკოლა ააშენა, ხოლო აგრარული უნივერსიტეტის საერთო საცხოვრებლების ადგილზე შავი ზღვის უნივერსიტეტი გახსნა.

რა სიკეთე მოუტანა ქვეყანას აგრარული უნივერსიტეტის კერძო პირისთვის გადაცემა? ყოფილი თანამშრომლები ერთხმად აცხადებენ, რომ უმაღლესმა სკოლამ, ფაქტობრივად, დაკარგა ფუნქცია. იმის გარდა, რომ უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის წიგნები მიწათმოქმედების ინსტიტუტის შენობაში დაყარეს და ამით, ფაქტობრივად, სამეცნიერო ლიტერატურის გარეშე დატოვეს სტუდენტები, განადგურებულია ღვინის საუკუნოვანი საცავი.

სოფლის მეურნეობის დარგების შესწავლა პრაქტიკული მეცადინეობის გარეშე წარმოუდგენელია. ამას ამბობენ დედალმოსილი პროფესორ-მასწავლებლები. მაგრამ საკითხავია, ვინ უნდა ასწავლოს და ჩაუტაროს პრაქტიკული მეცადინეობა, როდესაც პროფესორის ძირითადი ბირობი უშუალოდ არაა. აგრარულის, მეხაღვინის, მევენახის აღზრდა მხოლოდ აუდიტორიაში წარმოუდგენელია. თეორიულ საგნებში ფრიადოსან კურსდამთავრებულს მუ-

არ შეინიშნება უწყების მუშაობაში. მართალია, გიორგი მარგველაშვილის მინისტრობის დროს აგრარულ უნივერსიტეტს ლიცენზია შეუჩერეს, რასაც საპროტესტო აქციები მოყვა და ხელისუფლებამ რატიომდაც უკან დაიხია. საინტერესოა, რომ ჩატარდეს ობიექტური საკურსო გამოცდები, რამდენი სტუდენტი გადალახავს ბარიერს. ხალხი იმასაც ამბობს, ბენდუქიძემ უმაღლესი სასწავლებელი „ნაცმობრობის“ წევრების თავშესაფრად აქციაო. ერთ-ერთმა ყოფილმა სტუდენტმა ისიც გვითხრა, უნივერსიტეტის სარდაფში კომპიუტერული ცენტრი ყოფილა გახსნილი, თუმცა იქ შესასვლელად განსაკუთრებული ნებართვა საჭირო, ხოლო იქ რას საქმიანობენ, უცნობაო. გადამოწმების საშუალება არც ჩვენ მოგვეცა, რადგან უნივერსიტეტში შესვლა საშვის გარეშე ყოფილ თანამშრომლებს, დედალმოსილ პროფესორებს არ შეუძლიათ.

ვიმეორებთ, დღეს, როდესაც ქვეყნის განვითარების ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად სოფლის მეურნეობა სახელდება, მეცნიერებას განსაკუთრებული ადგილი უკავია. სამწუხაროდ, ჩვენი მეცნიერების უმრავლესობა უქმად არიან, ამიტომაც თქვა პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომიტეტის თავმჯდომარემ ივანე კილურაძემ: „ნაციონალების ხელისუფლებამ კვლევითი დეფანსებულებები დაანგრია, რომელთა წყალობითაც საქართველო მსოფლიო ინტელექტუალურ რუკაზე დამკვიდრდა... რომ დინახავ, ღირსეული, მართლაც გამოჩენილი მეცნიერები საშინელ პირობებში არიან, როგორ შეიძლება, დამშვიდებული ვიყო. გამოდის, რომ სამინისტრო ლომიასა და შაშკინის კურსს აგრძელებს. როგორ მდგომარეობაშიც იყვნენ კვლევითი ინსტიტუტები, ისეთ მდგომარეობაში არიან დღესაც“.

ალბათ, დროა, თუ დაგვიანებული არაა, რომ დაგვიქრდეთ და ვიზრუნოთ კვალიფიცირებული სპეციალისტების მომზადებაზე.

ბიკ ბურღული
551 71 27 07

საერთო გაზეთის იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი მთმარისა კველიშვილი.
ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69;
5 93 78 64 69

-ზუთი წლის წინ გარდაეცვალა მმა. მე, როგორც მისმა ერთადერთმა მემკვიდრემ, მივიღე მისი ქონება. ასევე, მე უნდა მიმეღო მისი რამდენიმე ხელფასი. ამ ორი თვის წინ მივაკითხე მის სამსახურს, უარი არ უთქვამთ, მაგრამ, ფაქტია, რომ დღემდე მისი ხელფასი არ მიმიღია. როგორ მოვიქცე?

-როგორც მემკვიდრეს, თქვენი ძმის რამდენიმე თვის ხელფასი კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში უნდა მიგვეღო. როგორც ჩანს, ძმის სამსახურს ვეან მაკითხეთ. თუ ისინი ხელფასს არ გადაგიხდიან, შეგიძლიათ მიმართოთ სასამართლოს.

-2 წლის წინ გარდაიცვალა დედაჩემი. მას ასაღები ჰქონდა სამი თვის პენსია. ერთი თვის წინ მივაკითხე შესაბამის სააგენტოს, მაგრამ პენსიის გაცემაზე უარი მითხრეს, ვადის გასვლის გამო. რამდენად კანონიერია ეს?

- პასუხი კანონიერია. პენსია, რომელიც პირს ეკუთვნოდა და მისი გარდაცვალების დროისათვის არ იქნა მიღებული, მიეცემა მის მემკვიდრეებს, თუ მათ მიუღებელი თანხისთვის მიმართეს პირის გარდაცვალების დღიდან არაუგვიანეს ერთი წლისა.

თქვენ დედის გარდაცვალებიდან ორი წლის შემდეგ მაკითხეთ შესაბამის სააგენტოს, ერთწლიანი ვადა გაუშვით. ახლად, მათგან კანონიერი პასუხი იქნა გაცემული.

-მამაჩემი იყო დაპატიმრებული ერთი წლით. ამ ხნის მანძილზე მას შეჩერებული ჰქონდა პენსიის გაცემა. რამდენად კანონიერია ეს და როგორ უნდა განვახსნათ პენსიის მიღება?

-პენსიის შეჩერება კანონიერია, რადგან პენსიის გაცემის შეწყვეტის ერთ-ერთი კანონიერი საფუძველი ვახლავთ სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლა, ოღონდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ განაჩენით პირს შეეფარდა თავისუფლების აღკვეთა.

შეწყვეტილი პენსიის გაცემის განახლებისათვის აუცილებელია განცხადებისა და საჭირო დოკუმენტების / რომლითაც დასტურდება შეწყვეტის ან შეჩერების მიზეზების არარსებობა/ ფონდში წარდგენა. აქედან, გამომდინარე, თქვენ უნდა წარადგინოთ სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი და ცნობა, რომ მამამტყვნმა უკვე მოიხდა სასჯელი.

-არარეგისტრირებული კავშირი ჩათვლება თუ არა იურიდიულ პირად?

-არა.

-გარდაეცვალა მმა. მას ჰყავდა მეუღლე, რომელთანაც არ ჰქონდა გაფორმებული სამოქალაქო ქორწინება. მეუღლე ფეხმძიმედაა. არის თუ არა მეუღლე მემკვიდრე?

-რადგან არ არსებობს სამოქალაქო ქორწინება, მეუღლე ვერ ჩაითვლება თქვენი გარდაცვლილი ძმის მემკვიდრედ. მაგრამ თქვენი გარდაცვლილი ძმის მემკვიდრეა / თანაც პირველი რიგის მემკვიდრე/ ჩასახული ბავშვი, თუ ის ცოცხალი დაიბადება. როგორც ჩანს, დადგება საკითხი ბავშვის მამობის დადგენის შესახებ, რადგან თქვენმა ძმამ ვერ მოასწრო ქორწინების გაფორმება, შესაბამისად, დადგენილ უნდა იქნას მამობა სასამართლო წესით. თუ მამობა დადგენილ იქნება, ბავშვი თქვენი გარდაცვლილი ძმის ერთადერთი კანონიერი მემკვიდრე გახდება.

-ნაშვილები ბავშვი არის თუ არა მშობლების კანონიერი მემკვიდრე?

-ნაშვილებსა და შვილებს ერიმანეთის მიმართ აბსოლუტურად იგივე სამემკვიდრეო უფლებები გააჩნიათ, რაც ბიოლოგიურ მშობლებსა და შვილებს. ნაშვილები ბავშვი მშვილებლების კანონიერი მემკვიდრეა. ამასთან, დავტყენ, რომ ნაშვილები ბავშვი იქნის მემკვიდრეობის უფლებას არა მხოლოდ თავისი მშვილებლების, არამედ, მათი სხვა ნათესავების ქონებაზეც ზუსტად იგივენაირად, როგორც ნამდვილი შვილი. ამავდროულად, იგი კარგავს მემკვიდრეობის უფლებას თავისი ბიოლოგიური მშობლებისა და სხვა ბიოლოგიური ნათესავების ქონებაზე, ისევე, როგორც მისი ბიოლოგიური ნათესავები ვერ იქნებიან ბავშვის კანონით მემკვიდრეები.

ავიჯის
ბადაზილვა
593 20 46 87

გათხოვილი ქალები მებაღე ჯობიანულაბი არიან მამაკაცების მიმართ. – რატომ?

მეცნიერები ამტკიცებენ, ქალბატონებს, რომლებიც სიყვარულს ეძებენ, ყველაზე ხშირად ისეთი მამაკაცებისკენ მიუწევთ გული, რომლებიც საოჯახო საქმეებში მეტად არიან ჩახედულნი.

ექსპერიმენტის მსვლელობისას ქალბატონებს რამდენიმე ათეული სიმპათიური მომხიბლველი მამაკაცის ფოტო აჩვენეს. ცდის

მონაწილე ქალბატონებს შორის იყვნენ როგორც გათხოვილები, ასევე გასათხოვრებიც. ხოლო ფოტოებზე აღბეჭდილი იყო მამაკაცები სხვადასხვა სიტუაციებში. მაგალითად, მამაკაცი აგვიანებს სამსახურში, ან ყიდულობს პროდუქტებს ბუბისთვის და ა.შ.

მას შემდეგ რაც ექსპერიმენტის მონაწილეებმა ფოტოები დათვალიერეს, მათ დაავალეს მოეთხროთ, რა შთაბეჭდილებები დარჩათ მამაკაცებზე, რომელთა ფოტოებიც იხილეს.

ცდის მონაწილეები, რომლებიც გათხოვილი იყვნენ, კრიტიკულად განიხილეს ფოტოზე წარმოდგენილი მამაკაცების თითქმის ყველა ქმედებაზე, ხოლო გაუთხოვრები მეტად ლოიალურები იყვნენ, რაც, მეცნიერთა მტკიცებით, იმას განსაზღვრავს, რომ ჰარმონიული წყვილები იშვიათია, ხოლო ცხოვრება მოკლე. კანადელი მკვლევარების მტკიცებით, შეთანხმებულ, მშვიდ ურთიერთობებს სასწაულების მოხდენა შეუძლია.

ბრაგედია ქორწილის დღეს

კანდაში, ქალაქ როდონში პირდაპირ ქორწილის მიმდინარეობის დროს 30 წლის მარია პანტაბოპულოსი გარდაიცვალა შუატბაზე, სადაც თავისი საქორწილო კაბით ფოტოპარატის წინ პოზირებდა.

მას სურვილი ჰქონდა, რაც შეიძლება ორიგინალური ფოტოები ჰქონოდა ქორწილის მოგონების აღსანიშნავად. ამ მიზნით ტბის შუაგულში გავიდნენ, სადაც პატარძალი შემთხვევით წყალში გადავარდა. საქორწილო კაბა წყლით გაიჟინდა, დამიძღა და ფსკერისკენ იწყო ქალბატონის ჩათრევა. მისი ცხედარი, სამწუხაროდ, რამდენიმე საათის შემდეგ იპოვეს ტბის ფსკერზე დორვის ფოლის პარკში, სადაც ფოტოსესია მიმდინარეობდა.

ელიზაბეთ ბენინი, რომელიც გახლდათ შრომის მინისტრი მეორე მსოფლიო ომის დროს, სკოლიდან 11 წლისა გამოვიდა და მეტი ცოდნა არც შეუძენია.

უინსტონ ჩერჩილი 15 ცალ სივარას ეწეოდა დღეში. იტალიის ნაციონალური დროშა ნაპოლეონ ბონაპარტმა შექმნა.

ბიბლიურ მეფე სოლომონს 700 ცოლი ჰყავდა და ათასობით საყვარელი.

მოამზადა ანა ვადაჭკორიამ

ასკროტოგოიყური პროგნოზი

მშრმი – აქტიური და ენერგიული გახდებით, ოპტიმისტური განწყობა დაგეუფლებათ.

მშრო – ეს პერიოდი ეკონომიკურ სტაბილურობას მოვლავნებთ. თამაშად შეგიძლიათ, ხარკით ფული. ფინანსური ოპერაციები ამჯერად ძალზე სარფიანად წარიმართება.

ტშპშპში – შექმნილი ვითარება ხელს შეუწყობს თქვენი პიროვნული თვისებების და შემოქმედებითი მონაცემების გამოვლენას. გააგრძელეთ სურვილი, სიამოვნება მიანიჭოთ ყველას.

პირჩხიბი – ძალაუფლების და წინსვლის სურვილი თანამშრომლებთან სიტუაციის დაბაგამოიწვევს.

ლომი – ხელსაყრელი დროა განათლების დონის ასამაღლებლად. ენთუზიაზმი დაგეხმარებათ სამსახურებრივი პრობლემების მოგვარებასა და საქმიან პარტნიორობთან ხელშეკრულებების დადგენაში.

მალწული – აქტიური და ინტენსიური ურთიერთობები პარტნიორობთან შესაძლებელია გავხადოთ. გააგრძელეთ სურვილი, იპოვოთ საკუთარი ადგილი საზოგადოებაში, თუმცა თქვენი წინსვლა დამოკიდებული იქნება იმაზე, რამდენად შეძლებთ მოწინააღმდეგეთა დამარცხებას.

სასწორი – თუ გსურთ, შეინარჩუნოთ ეკონომიკური სტაბილურობა, საჭიროა რამე პრინციპულად განსხვავებული მოპოვოთ ხელი.

მორიმლი – ოჯახის წევრებსა და თანამშრომლებზე ზრუნვა მნიშვნელოვანი საქმეების კეთებისგან მოგაცდენთ. შექმნილი ვითარება ხშირად გიბიძგებთ ნაჩქარევ გადაწყვეტილებების მიღებას და წინდაუხედავი ნაბიჯების გადადგმისკენ.

მშვილდოსანი – თქვენს ყურადღებას მთლანდ ოჯახური საქმეები მიიპყროს. არამდგრადი კონომიკური მდგომარეობიდან გამოსვალს იპოვოთ იმ შემთხვევაში, თუ უცხოელ პარტნიორობთან შეძლებთ კავშირის დამყარებას.

ოსის რძა – თქვენი ყურადღება ძველ საქმეებზე იქნება მიპყრობილი. ნუ აიღებთ საკუთარ თავზე ზედმეტ პასუხისმგებლობას.

მშრწული – დროა, ოჯახური კავშირების განმტკიცებას ან პარტნიორობის მიგებას შეუდგეთ. ეს პერიოდი არაჩვეულებრივია სასიყვარულო ურთიერთობებისთვის, თუმცა შეეცადეთ, პარტნიორობის თავისუფლება არ შეზღუდოთ.

თიშხიბი – თქვენი სწრაფვა განახლებისკენ კონკრეტულ სახეს შეიძენს. მოგეცემათ შანსი, შეიცვალოთ ბინა, პროფესია ან სამუშაო ადგილი.

- აპაპე ნომრის ქროსმომრედავის პასუხები:
- საანგროდი
1. ლებორტი.
 2. პოლიტიკა.
 3. ჭერცილი.
 4. ჭერი.
 5. ეგვიპტი.
 6. ცირკონი.
 7. ანგული.
 8. ოლიმპი.
 9. რიგელი.
 10. ჩანჩინი.
 11. შრატა.
 12. როლანგროსი.
 13. რამონი.
 14. ბოში.
 15. აგვი.
 16. ბაგა.
 17. ვალდა.
 18. ფილა.
 19. ადლი.
 20. ტარი.
 21. ზელანდია.
 22. ანდრა.
 23. ფორმპაგლა.
 24. სარისტა.
 25. ტუია.
 26. ნიკოფორე.
 27. თაიგული.
 28. არგუმენტი.
 29. პრიმტინა.
 30. აპერგო.
 31. ლოტორინი.
 32. ლევა.
 33. ესპერანტისტო.
 34. სესილია.
 35. ექსტრე.
 36. ლეგური.
 37. სკოი.
 38. ჩონი.
 39. ანალი.
 40. ურია.
 41. რისკი.
 42. პანელი.
 43. ელვარო.
 44. ტერი.
 45. ჯულია.
 46. სელი.
 47. გამბია.
 48. ფესი.
 49. იარლივი.
 50. გრაფინი.

ქოზიფას მამათა მონასტრის
განვითარების ფონდი

დაარსებულია 1088 წელს

დაარსებულია 1088 წელს

თიანის განკ

0 901 500 540

ს/ს GE88TB1117236080100001

„საერთო გაზეთის“ რედაქცია დაბადების დღეს ულოცავს შესანიშნავ პიროვნებას, გულმხურვალე ქართველს, „საერთო გაზეთის“ ერთგულ მეგობარს, ბატონ **იური ალანიას** და დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და ბედნიერებას უსურვებს.

„საერთო გაზეთი“

სახალხო მკურნალი (მცენარეული კანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეების გამოცდილი საგვარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიართრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარილების დავროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.

წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუჩვენება არ აქვს. წანა თათარაშვილი: მე ერთ-ერთი იმთავანი ვარ ვინც საკუთარ თავზე გამოსცადა ეს წამალი. სახსრების აუტანელ ტკივილს ვგრძნობდი. სახალხო მკურნალ ირმა სიხარულიძესთან. მეათე სეანის შემდეგ ტკივილი მთლიანად გამიქრა, აღმიდგა შრომისუნარიანობა, გამიუმჯობესდა სისხლის მოძრაობა. ქალბატონ ირმასთან განიკურნა ცნობილი მსახიობი ლეილა აბაშიძე, მსოფლიო ჩემპიონი დიტო შანიძე, დამსახურებული პედაგოგი ნანული მელი-

ქიშვილი, რეჟისორი ლილი ჯიქიძე, მწერალი მერაბ შათირი და სხვა მრავალი. დიტო შანიძე: ყოფილი მსოფლიო ჩემპიონი ვარ მძლავრობაში. ახალგაზრდობაში რამდენიმე სერიოზული ტრავმა მივიღე. ათასგვარი მკურნალობით თავმობეზრებულს განკურნების დიდი იმედი არ მქონდა. ირმა სიხარულიძესთან 20-დღიანი მკურნალობის შემდეგ კი შედეგი აშკარა იყო და მეც ვაღიარე ამ წამლის ძალა. მანანა ჩხიკვიშვილი: ექიმებმა დამისვეს ართროზის ანუ კოქსარტროზის საწყისი ფორმის დიაგნოზი. თხუთმეტდღიანი კურსის შემდეგ მე, ფაქტობრივად, განვიკურნე. მთელი ცხოვრება ქალბატონი ირმას მადლიერი ვიქნები.

მიმართეთ და ენდეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ: ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო წერეთელთან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

ISSN 2233-3983

9 772233 398001